

Retskrivningsvejledning

FOLKETINGSTIDENDE

Skråstreg

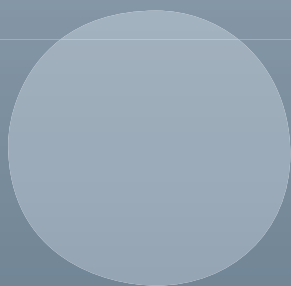
STORE og små bogstaver

Kolon

Kursiv

anvendes

Anførelstegn

RETSKRIVNINGS-
VEJLEDNING

FOR

FOLKETINGSS-
TIDENDE

FOLKETINGSTIDENDE 2013

Retskrivningsvejledning for Folketingstidende

Folketingstidende 2013

Redaktion: Finn Holle, Tove Jordal, John Platou-Lange
og Helle Køhler Ward
2. udgave: Anne Jensen

Omslag: Signe Nielsen
Layout: Tove Jordal

Oplag: 500

Tryk: Rosendahls – Schultz Grafisk A/S
e-Pubproduktion: Rosendahls – BookPartnerMedia

ISBN: 978-87-7982-159-0
e-ISBN: 978-87-7982-161-3

Retskrivningsvejledning for Folketingstidende fås også som e-bog.
Se www.folketingstidende.dk.

INDHOLD

FORORD 2013	11
FORORD 2004	12
ACCENTTEGN	13
1. Flerstavelsesord, der ender på trykstærkt -e	13
2. <i>En, et, det</i> og <i>der</i> , der udtales trykstærkt.....	13
3. Accenter i navne	15
ANFØRSELSTEGN	17
Anførelstegn anvendes	17
1. Omkring konfererede citater	17
a. Lange fuldstændige citater	17
b. Korte fuldstændige citater.....	17
c. Ufuldstændige citater.....	18
d. Citater, hvor enkelte ord eller sætninger er udeladt.....	18
e. Citater, som afbrydes.....	19
f. Citater i direkte citater.....	19
2. Som markering	20
3. Ved ironi og forbehold.....	21
4. Omkring slagord, slogans, valgsprog m.m.....	21
5. Omkring titler/overskrifter.....	22
6. Omkring skibsnavne m.m.	23
7. Omkring kæle-/øgenavne	23
Anførelstegn anvendes ikke	24
1. Omkring ikkekonfererede citater	24
2. I forbindelse med <i>ordet</i> m.m.	24
3. Når der siges <i>såkaldt</i>	25
4. Når der siges <i>i gåseøjne</i>	25
5. Omkring titler på lovforslag m.m.	25
6. Omkring navne på aviser, tv-programmer, tidsskrifter m.m.	26
7. Omkring navne på bygninger, institutioner og lign.....	26
8. Omkring typebetegnelser.....	26

APOSTROF	27
1. Apostrof anvendes	27
a. Ved ejefald af ord, der ender på -s, -x eller -z.....	27
b. Efter forkortelser uden punktum.....	27
c. Efter tal og bogstaver.....	27
d. Efter ord, der normalt ikke bøjes.....	27
e. Efter fremmedord, der ender på -ee udtalt som [i].....	27
2. Apostrof anvendes ikke.....	28
a. Efter forkortelser med punktum.....	28
b. Efter forkortelser af typen Danida	28
c. Efter fremmedord, der ender på en stum konsonant eller -c	28
d. Efter egennavne	28
 BINDESTREG.....	 29
1. Bindestreg anvendes	29
a. I sammensætninger med forkortelser	29
b. I sammensætninger med bogstaver	29
c. I sammensætninger med taltegn/symboler.....	30
d. Mellem sidste og næstsidste led, hvis førsteleddet indeholder en bindestreg	30
e. Mellem sidste og næstsidste led i gruppesammen- sætninger	30
f. I sammensætninger, hvor et fælles led er udeladt.....	31
g. I sammensætninger med sidestillede led.....	31
h. I øvrigt.....	32
2. Bindestreg anvendes ikke.....	33
a. I nedenstående ord.....	33
b. I engelske låneord, der ender på biordene <i>in</i> , <i>off</i> , <i>on</i> , <i>out</i> og <i>up</i>	34
 BIORDS-T	 35
1. Der skrives altid -t.....	35
a. I biord, der betegner en måde.....	35
b. I biord, der angiver en grad, ender på -ig eller -lig og står som selvstændigt led i sætningen.....	35
c. I biord, der betegner tid og ender på -ig eller -lig.....	35

---

2. Der skrives aldrig <i>-t</i>	36
a. I biord, der ender på <i>-vis</i>	36
b. I rene biord, der ender på <i>-lig</i>	36
c. I biord, der har uegentlig eller svækket betydning og ender på <i>-ig</i> eller <i>-lig</i>	36
d. I biord, der angiver en grad, ender på <i>-ig</i> eller <i>-lig</i> og lægger sig til et tillægsord eller et andet biord	37
e. I biord, der betegner tid og ender på <i>-ig</i> eller <i>-lig</i>	37
3. Der skrives måske <i>-t</i>	37
4. Oversigt over de mest almindelige biord med og uden <i>-t</i> ..	37
DOBBELTFORMER	45
1. Oversigt over valgte dobbeltformer	45
2. <i>-ium</i> eller <i>-ie</i>	48
3. Flertal af navneord fra engelsk	48
FORKORTELSER	49
1. Standardforkortelser	49
a. Ord, der forkortes i både referatet af Folketingets forhandlinger og andre folketingsstekster.....	49
b. Ord, der kan forkortes i andre folketingsstekster end i referatet af Folketingets forhandlinger	51
2. Specielle folketingsforkortelser	53
3. Initialforkortelser m.m.	53
4. Bøjning.....	54
5. Sammensætninger	54
KOLON	55
1. Kolon anvendes	55
Foran direkte tale og citater og foran forklaringer og udbybninger	55
2. Stort eller lille begyndelsesbogstav efter kolon.....	56
a. Med stort efter kolon	56
b. Med lille efter kolon.....	56

3. Kolon anvendes ikke	57
a. Foran forklaringer og uddybninger, der indledes med ord som <i>altså</i> , <i>bl.a.</i> , <i>dvs.</i> , <i>f.eks.</i> , <i>nemlig</i>	57
b. Foran indskud	57
c. Efter overskrifter.....	57
KOMMA	59
1. Der sættes altid komma	59
a. Før og efter ledsætninger	59
b. Foran udvidede bindeord, når de indholdsmæssigt hører til ledsætningen	59
c. Foran <i>hv</i> -ord	61
d. Foran ledsætninger indledt med <i>at</i> efter en navneords- gruppe bestående af et påpegende stedord og et navneord	61
e. Ved ufuldstændige helsætninger, hvor udsagns- leddet er udeladt	62
f. Foran <i>men</i>	62
g. Før og efter parentetiske tilføjelser	63
h. Mellem sideordnede tillægsord	64
2. Der sættes aldrig komma	65
a. Mellem sideordnede ledsætninger med fælles indledningsord.....	65
b. Mellem sætninger med fælles led	65
c. Efter indskud, hvori der er et led, som også er led i sætningen foran/omkring indskuddet.....	66
d. I sætningsknuder	66
e. Foran <i>osv.</i> og imellem <i>osv.</i> og <i>osv.</i>	67
f. Efter <i>jam</i>	67
KURSIV	69
1. Fremhævelser	69
2. Regibemærkninger	70
SEMIKOLON	71
1. Mellem to helsætninger, der indholdsmæssigt er tæt forbundne	71

---

2. Ved opremsninger	72
3. Ved referering af en anden persons synspunkt	73
4. I indskud	74
SKRÅSTREG	75
1. Skråstreg anvendes i samme betydning som <i>eller</i> og <i>og/eller</i>	75
2. Skråstreg anvendes i visse forkortelser og i samme betydning som <i>pr.</i>	75
3. Sammensatte ord med skråstreg skrives med bindestreg..	75
4. Skråstreg anvendes til at markere linjeskift i lyrik	76
SPØRGSMÅLSTEGN.....	77
1. Der sættes altid spørgsmålstegn	77
a. Efter et direkte spørgsmål.....	77
b. Efter et direkte spørgsmål efterfulgt af en tilføjelse	77
c. Efter et direkte spørgsmål, som efterfølges af en uddybende sætning	77
d. Efter et udsagn, som indeholder et direkte spørgsmål efterfulgt af kolon	78
e. Efter et direkte spørgsmål midt i et udsagn	78
f. Efter et direkte spørgsmål i et indskud	79
g. Efter et retorisk spørgsmål.....	79
2. Der sættes aldrig spørgsmålstegn	80
a. Efter et indirekte spørgsmål.....	80
b. Efter et retorisk spørgsmål midt i et udsagn	80
c. Efter et høflighedsspørgsmål.....	81
d. Efter et udråbsspørgsmål	81
STORE OG SMÅ BOGSTAVER.....	83
1. Personnavne.....	83
2. Persontitler.....	83
a. Særlige titler.....	83
b. Almindelige titler	84
3. Ordener, priser og udmærkelser.....	84
4. Religiøse og mytologiske skikkelser og steder	85
5. Dyr- og plantenaevne	85

6. Partier og folketingsgrupper	86
7. Institutioner, organisationer, virksomheder m.m.	86
a. Kaldenavne	87
b. Personrelaterede institutionsnavne	88
8. Udvalg, kommissioner m.m.	88
9. Ubestemt form	88
10. Fællesnavne	89
11. Historiske/politiske sager, aftaler, perioder m.m.	89
12. Lovforslag, love, direktiver, konventioner m.m.	90
13. Bygninger, anlæg, Folketingets lokaler, skibe m.m.	91
14. Geografiske områder	91
15. Himmelleger m.m.	92
16. Sygdomme	93
17. Lægemidler	93
18. Religiøse og nationale højtider og festdage m.m.	93
19. Sammensætninger med egennavne	94
a. Sammensætninger, hvis sidste led er et egennavn	94
b. Sammensætninger, hvis første led er et personnavn	94
c. Sammensætninger med personbetegnelser, hvis første led er et geografisk navn	94
d. Øvrige sammensætninger med egennavne	95
20. Særlige spørgsmål	95
a. Foreløbige navne på institutioner m.m.	95
b. Egennavne i overført betydning	96
c. Sammensætninger med et bogstav	96
21. Oversigt over betegnelser vedrørende EU m.m.	96
 SÆR- ELLER SAMMENSKRIVNING	101
Oversigt over ordforbindelser, der skrives i et eller flere ord..	101
 TAL	109
1. Tal eller bogstaver	109
2. Altid bogstaver	110
3. Altid tal	111
a. Numre på forslag, forespørgsler, spørgsmål m.m.	111
b. Dagsordenspunkter	111
c. Stemmetal	111

---

d. Kapitler, artikler, paragraffer, stykker, numre og punktummer.....	111
e. Antal mandater, medlemmer i udvalg, nævn, bestyrelser m.m.	112
f. Årstal, datoer og klokkeslæt	112
g. Sekunder, minutter, timer, dage, uger, måneder og år ..	112
h. Tal foran forkortelser og måle- og møntenheder	114
i. Punkter og numre	114
j. Numre på tabeller, figurer og bilag, sidetal, odds, sportsresultater m.m.	115
4. Brøker	117
5. Decimaltal	118
6. Ordenstal	118
7. Sammensætninger med tal.....	119
TANKESTREG.....	121
1. Indskud	121
2. Tilføjelser	122
UDENLANDSKE ORD, UDTRYK OG NAVNE	125
1. Ord, der er tilpasset dansk.....	125
2. Citatlån.....	129
3. Udenlandske stednavne	129
4. Accenter og specialtegn i udenlandske egennavne	129
a. Færøsk og islandsk	129
b. Fransk.....	130
c. Spansk og portugisisk.....	130
d. Italiensk.....	130
LITTERATUR	131
STIKORDSREGISTER	133

FORORD 2013

I 2012 udkom fjerde udgave af Retskrivningsordbogen, som indeholder ændringer af både stavemåder, ordformer, bøjningsformer og retskrivningsregler. Dette gjorde det nødvendigt at bringe Folketingstidendes retskrivningsvejledning fra 2004 i overensstemmelse med de nye anvisninger. Derudover er retskrivningsvejledningen blevet ændret og udvidet på de områder af retskrivningen, som igennem årene i det daglige arbejde har vist sig at være særlig komplicerede.

Den reviderede udgave af retskrivningsvejledningen bygger på udgaven fra 2004, og der er fulgt samme princip i denne reviderede udgave: Forholdsvis enkelt formulerede regler er suppleret med mange eksempler.

En række medarbejdere i Folketingstidende og i andre enheder i Folketingets Administration har medvirket til revisionen og har ydet en stor indsats; det gælder især Tove Jordal, Birgitte Nielsen og Camilla B. With.

Den foreliggende udgave af retskrivningsvejledningen er som tidligere udgaver ikke komplet; her henvises til Retskrivningsordbogen. Desuden henvises der til Folketingstidendes øvrige opslagsværker, som kan findes på Folketingets intranet.

Retskrivningsvejledningen udkommer denne gang også som e-bog. Derudover kan den findes som pdf-fil på Folketingets hjemmeside www.ft.dk og www.folketingstidende.dk. Retskrivningsvejledningen vil løbende blive revideret, når det viser sig nødvendigt, og disse ændringer vil blive føjet til filerne på de to nævnte hjemmesider.

Folketingstidende
November 2013

FORORD 2004

Offentlige institutioner har pligt til at følge Retskrivningsordbogens anvisninger. Men Retskrivningsordbogen giver på mange områder valgfrihed imellem to eller flere ligeværdige former. Det drejer sig om stavning, biords-t, bindestreg, komma og meget andet. Det kan volde problemer i en afdeling som Folketingstidende med mange medarbejdere, som producerer og læser korrektur på mere end 15.000 sider om året.

Siden 1995, da Folketingets første egentlige retskrivningsvejledning udkom, har Folketingstidendes medarbejdere fulgt dens anvisninger. Efter udgivelsen af tredje udgave af Retskrivningsordbogen i 2001 er den på nogle punkter blevet forældet.

Derfor er denne retskrivningsvejledning udarbejdet. Den henvender sig især til tekstbehandlere og referenter ved Folketingstidende, men kan også anvendes i forbindelse med lovtekster m.v., idet der i enkelte tilfælde kan være afvigelser. Udarbejdelsen er sket i et samarbejde mellem redaktionssekretær Finn Holle, referent Tove Jordal, referent John Platou-Lange og skriveleder Helle Køhler Ward.

Målet har været en ajourføring og viderebearbejdning af retskrivningsvejledningen fra 1995. Form og layout er ændret, og der er tilstræbt relativt enkelt formulerede regler suppleret med mange eksempler. Regler og eksempler er her hinandens forudsætning, og næsten alle eksempler er anført i stikordsregisteret. Detaljeringsgraden og omfanget er blevet større, men vejledningen er alligevel ikke udtømmende. Her henvises til Retskrivningsordbogen. I øvrigt henvises til Folketingstidendes fortegnelse over specielle ord og navne m.m., der kan findes på intranettet.

Vejledningen vil blive revideret med mellemrum.

Folketingstidende
Oktober 2004

ACCENTTEGN

Det eneste accenttegn, der bruges over vokaler i almindelige danske ord, er accent aigu (´). Brugen heraf indskrænkes til:

1. Flerstavelsesord, der ender på trykstærkt -e

Flerstavelsesord, der ender på trykstærkt -e, skrives med accent aigu, hvis denne form er anført i Retskrivningsordbogen, f.eks:

allé, attaché, café, chargé d'affaires, diarré, dragé, dublé, entré, gelé, idé, kanapé, karré, kliché, komité, kupé, moské, negligé, odysse, passé, piqué, puré, renommé, resumé, rosé, touché, tracé, turné, variété

Accent aigu bruges også i sammensætninger med disse ord, f.eks. *attachétasker, cafébesøg, idégrundlag, koncertturné*.

Der bruges dog ikke accent i bøjningsformerne, f.eks. *ideen, moskeer, resumeerne*.

2. En, et, det og der, der udtales trykstærkt

En, et, det og *der*, der udtales trykstærkt, skrives med accent, hvis det letter læsningen eller medvirker til at undgå misforståelser.

Eksempler:

Vi lever i én verden, ikke to.

Der var ikke én europæisk vision i ordførerens indlæg.

Al erfaring viser, at EU er bedst til at håndtere én stor opgave ad gangen.

Lad os nu endnu en gang vise, at Europa kan tale med én stemme.

Er det ikke en uværdig forestilling, vi har set opført af flere Venstremedlemmer, end jeg kan tælle på én hånd?

Man skal ikke være blind for betydningen af det samarbejde, som finder sted i dag, i kraft af at vi er ét rige.

Men ét sted må vi ikke blande os, og det er, når det skal sikres, at befolkningen bakker de politikere op, der laver det her.

Måske har problemet i denne sag været, at udenrigsministeren har forhandlet ét forslag til vedtagelse og oppositionen har forhandlet et andet.

Men man skal ikke bruge accent aigu, blot fordi et ord betones. Der sættes derfor ikke nødvendigvis accent aigu i følgende udtryk: *en gang mere, dag et, en af, på en gang, en eneste, under et, på en og samme tid, bare en.*

Der sættes ikke accent aigu i *de der, den der* og *det der*, når de anvendes i samme betydning som henholdsvis *disse, denne* og *dette*.

Der sættes heller ikke accent aigu over *en* i samme betydning som *man*.

Selv om statsministeren ved forskellige lejligheder kommer med forskellige datoer, er det eneste, vi i dag ved, at der sandsynligvis kun er ét menneske, der kender datoen.

Er det dét, der ligger bag?

Det var udenrigsministeren, som tilkendegav, at alting ikke ville være klaret af før selve topmødet i København, og at der så ville være sager tilbage, som skulle løses dér.

Dér må vi ikke blande os, men i stort set alt andet ønsker ordføreren at vi blander os.

3. Accenter i navne

Accenter i navne skal altid medtages. Se afsnittet om accenter og specialtegn side 129.

ANFØRSELSTEGN

Anførelstegn anvendes i følgende tilfælde:

1. Omkring konfererede citater

1 a. Lange fuldstændige citater

Citater af mindst en manuslinjes længde skrives i et afsnit for sig. Hvis citatet slutter med punktum, spørgsmålstegn eller udråbstegn, sættes der ikke punktum efter det afsluttende anførelstegn.

Eksempler:

I pressemeddelelsen står der:

»De lande, som deltager i euroen, ønsker at få formel kompetence til at træffe beslutninger.«

Hvad siger ministeren til det?

I Politiken var der følgende spørgsmål til integrationsministeren:

»Erkender ministeren, at hun ikke har dokumentation for sin påstand om, at afviste asylsøgere skynder sig at blive gift for ikke at blive afvist?«

1 b. Korte fuldstændige citater

Fuldstændige citater af under en manuslinjes længde skrives om-løbende med den øvrige tekst. Hvis citatet slutter med punktum, spørgsmålstegn eller udråbstegn, sættes der ikke punktum efter det afsluttende anførelstegn. Hvis citatet derimod ikke slutter med et af de anførte tegn, sættes der punktum efter det afsluttende anførelstegn.

Eksempler:

Jeg er ikke så bibelstærk, men jeg vil alligevel citere fra Bibelen: »Gud elsker en glad giver.«

Fortalen til Jyske Lov har en overskrift, som jeg i denne forbindelse vil tillade mig at citere: »Med lov skal land bygges«.

1 c. Ufuldstændige citater

Ufuldstændige citater, som fortsætter den indledende tekst, skrives omløbende med denne tekst, og punktum, spørgsmålstegn eller udråbstegn sættes efter det afsluttende anførelstegn.

Eksempler:

Rapporten vurderer tværtimod, at Udviklingsfonden »har fungeret som et højst nødvendigt omdrejningspunkt for hele den eksperimenterende og tværgående kunstscene, som falder uden for de gængse kunststøtteordninger«.

Mener statsministeren virkelig, at regeringens spindoktorer »grundlæggende må opfattes som embedsmænd«?

1 d. Citater, hvor enkelte ord eller sætninger er udeladt

I citater, hvor enkelte ord eller sætninger er udeladt, erstattes udeladelsen med tre prikker og mellemrum før og efter prikkerne, hvis udeladelsen optræder midt i citatet, og mellemrum før, hvis udeladelsen forekommer til slut i citatet.

Eksempler:

Jeg tillader mig at gentage det væsentlige i spørgsmålet:

»Vil statsministeren oplyse, om regeringen agter at bryde andre forlig end skoleforliget, ... og om regeringen agter at overholde fremtidige forlig, som regeringen eventuelt indgår?«

I svaret fra ministeren står der indledningsvis:

»Ministeren vil drage omsorg for, at apotekerne fremover ikke vildleder forbrugerne ...«.

1 e. Citater, som afbrydes

I citater, som afbrydes af talerens kommentar, sættes tankestreger omkring afbrydelsen.

Eksempler:

Socialdemokratiet har offentliggjort et asylpolitisk oplæg, hvori der står:

»Vi ønsker at placere dem« – altså asylansøgere – »i kommuner, der gerne vil have asylansøgere, fordi de har brug for arbejdskraft.«

I åbningstalen står der:

»Omsorgen for de ældre fungerer godt langt de fleste steder,« – langt de fleste steder – »men indsatsen på ældreområdet kan og skal blive bedre.«

1 f. Citater i direkte citater

Anførelstegn omkring citeret tale i et citat bevares.

Eksempel:

I artiklen udtaler ministeren følgende, og jeg citerer:

»»Det kan de ikke. Det kunne være, de kunne det under den tidligere regering, men sådan spiller klaveret altså ikke under vores regering«, siger justitsministeren.«

2. Som markering

Anførelstegn bruges, når taleren refererer til et ord eller et udtryk, der optræder i en større, forudgående sammenhæng.

Eksempler:

Man betaler og betaler, og »man« er i dette tilfælde først og fremmest mennesker med små indkomster, som bor i det almene byggeri.

Så spurgte jeg, hvornår de 250 mio. kr. bliver frigivet. Om kort tid, fik jeg at vide, men hvad er »kort tid«?

Pengene skulle jo ikke gå til, at embedsmændene sidder og fedter med dem. Når jeg siger »fedter med dem«, er det, fordi det tager ustyrlig lang tid, før pengene kommer ud.

Der var tre ord i ordførerens tale, som jeg studsede meget over, og det var »nyt«, »udfordrende« og »spændende«.

Derimod sættes der ikke anførelstegn, når taleren siger ordet, begrebet, udtrykket, vendingen, formuleringen el.lign. foran ordet eller udtrykket.

Eksempler:

Med ordet straks mener jeg hellere i dag end i morgen.

Jeg vil ikke bruge begrebet skat i den forbindelse.

Kun aktieselskaber må benytte betegnelsen A/S.

Det samme gælder, når taleren siger *såkaldt* foran et ord eller et udtryk, som taleren ønsker at markere, f.eks. *det såkaldte skattestop*. Se i øvrigt afsnittet om *såkaldt* side 25.

3. Ved ironi og forbehold

Anførelstegn kan bruges, når det helt klart fremgår, at taleren ønsker at udtrykke en ironisk distance til eller et forbehold over for et ord eller et udtryk.

Eksempel:

Hvis problemet er de mennesker, der i dag »kun« betaler bundskatten og alle de andre skatter, som regeringen har indført, kan regeringen jo selv komme med et udspil.

Derimod sættes der ikke anførelstegn omkring et ord eller et udtryk, hvis taleren siger *i gåseøjne* el.lign. i forbindelse med ordet eller udtrykket. Der sættes tankestreger eller kommaer omkring *i gåseøjne* el.lign.

Eksempel:

Det er jo – i gåseøjne – et sjovt socialt eksperiment, kan man sige.

4. Omkring slagord, slogans, valgsprog m.m.

Der sættes anførelstegn omkring slagord, slogans, valgsprog, mottoer og paroler, når de indgår i en tekst.

Eksempler:

»Forskning for folket« var et af slagordene i 1968.

Firmaets slogan er »Kvalitet frem for kvantitet«.

Frederik VII's valgsprog var »Folkets kærlighed, min styrke«.

5. Omkring titler/overskrifter

Der sættes anførelstegn omkring titler på bøger, rapporter, handlingsplaner, politiske programmer, digte, sange, film, teaterstykker, selvstændige tv- og radioudsendelser og -serier, spil, militære aktioner m.m. Anførelstegn sættes dog kun, hvis det er den korrekte titel/overskrift.

Eksempler:

*»Borgen«, »Et arbejdsmarked for alle«, »FIFA«,
»Guldfeber«, »Kampen om historien – Brug og misbrug af historien siden Murens fald«, »Når jeg ser et rødt flag smælde«, »Operation Enduring Freedom«, »Vækstplan DK – stærke virksomheder, flere job«*

Under overskriften »Fair Løsning 2020 – sammen om Danmark« er vi kommet med en lang række konkrete bud på løsninger af konkrete problemer i Danmark.

»Frit valg« er en fornem overskrift, men jeg vil gerne vide, om det frie valg også gælder de arbejdsløse.

Anførelstegn sættes dog ikke omkring navne på aviser og tidskrifter og titler på andre udgivelser, som udkommer med jævne mellemrum. Det samme gælder faste radio- og tv-programmer. Anførelstegn sættes heller ikke omkring titler på håndbøger.

Eksempler:

Bibelen, Jyllands-Posten, Mandag Morgen, Retskrivningsordbogen, Sygeplejersken, Økonomisk Redegørelse

6. Omkring skibsnavne m.m.

Anførelstegn sættes omkring navne på tog, skibe, rumskibe m.m.
Anførelstegnet sættes efter typebetegnelsen og før ejefalds-s.

Eksempler:

*»Challenger«, »Kong Olav«, SS »Titanic«s forlis,
»Sølvpilen«*

7. Omkring kæle-/øgenavne

Anførelstegn bruges, når kæle-/øgenavnet anføres sammen med det officielle navn.

Eksempler:

*Gunnar »Nu« Hansen, John »Faxe« Jensen, Flemming
»Bamse« Jørgensen, Lenina »Linse« Kessler*

Anførelstegn anvendes ikke

1. Omkring ikkekonfererede citater

Når taleren refererer et udsagn uden direkte at citere det, eller når et citat ikke kan konfereres, anvendes der ikke anførelstegn. (Se »Omkring konfererede citater« side 17 om, hvorvidt udsagnet skal skrives omløbende med den øvrige tekst eller i et afsnit for sig).

Eksempler:

Ministeren spurgte: Er der mulighed for at indgå et bredere forlig?

Jeg mener, ministerens ord lød således:

Man kan regne med, at hvis noget står ultimativt fast, er det skattestoppet.

2. I forbindelse med *ordet* m.m.

Når taleren siger *ordet*, *begrebet*, *udtrykket*, *vendingen*, *formuleringen* el.lign. foran et ord eller et udtryk, som taleren ønsker at markere, anvendes der ikke anførelstegn.

Eksempler:

Med ordet straks mener jeg hellere i dag end i morgen.

Jeg vil ikke bruge begrebet skat i den forbindelse.

Kun aktieselskaber må bruge betegnelsen A/S.

3. Når der siges *såkaldt*

Når taleren siger *såkaldt* foran et ord eller et udtryk, som taleren ønsker at markere, anvendes der ikke anførelstegn, f.eks.

det såkaldte forbedringsfradrag, det såkaldte skattestop, de såkaldte miljøområder, de såkaldte frie markedskræfter, de såkaldt højreorienterede politikere, de såkaldt stærke fanger

Såkaldt bøjes i bestemthed og tal, når det fungerer som tillægsord, f.eks.

en såkaldt ventelinje, de såkaldte velfærdssygdomme

Formen *såkaldt* anvendes som biord i f.eks.

den såkaldt frie presse, de såkaldt almindelige mennesker

4. Når der siges *i gåseøjne*

Når taleren siger *i gåseøjne* el.lign. i forbindelse med et ord eller et udtryk, anvendes der ikke anførelstegn.

Eksempel:

Det er jo – i gåseøjne – et sjovt socialt eksperiment, kan man sige.

5. Omkring titler på lovforslag m.m.

Der anvendes ikke anførelstegn omkring titler på love, lovforslag, beslutningsforslag og redegørelser til Folketinget fra ministre, f.eks.

forslag til lov om biavl, planloven, redegørelse om Nordsøen

6. Omkring navne på aviser, tv-programmer, tidsskrifter m.m.

Der anvendes ikke anførelstegn omkring navne på aviser og tidsskrifter og titler på andre udgivelser, som udkommer med jævne mellemrum, og navne på faste radio- og tv-programmer. Det samme gælder ved håndbøger.

Eksempler:

Bibelen, Folketingets forhandlinger, Jyllands-Posten, Kontant, Mandag Morgen, Retskrivningsordbogen, Sygeplejersken, Økonomisk Redegørelse

7. Omkring navne på bygninger, institutioner og lign.

Der sættes ikke anførelstegn omkring navne på bygninger, institutioner og lign.

Eksempler:

Christiansborg, Hotel Ritz, Kronborg, Rigshospitalet, være- og rådgivningsstedet Reden

8. Omkring typebetegnelser

Der sættes ikke anførelstegn omkring navne på typebetegnelser.

Eksempler:

Leopard 2, Tårnfalken

APOSTROF

1. Apostrof anvendes i følgende tilfælde:

1 a. Ved ejefald af ord, der ender på -s, -x eller -z, f.eks.

cornflakes' smag, dette hus' ejer, Sokrates' hustru, Marx' klassekamp, den moderne jazz' udvikling

NB: *den tredje Bushs valgkamp, Frischs retskrivningsreform*

1 b. Efter forkortelser uden punktum, f.eks.

2-3 km's dybde, 6 cm's afstand, cd-rom'er, cd'er, EU's, HK'er, ISS', pc'en, USA's

Se i øvrigt afsnittet om bøjning af forkortelser side 54.

1 c. Efter tal og bogstaver, f.eks.

00'erne, 13'er, 1990'erne, a'et, Christian IV's, n'te potens

1 d. Efter ord, der normalt ikke bøjes, f.eks.

hvis'et, men'er, nå'et, og'erne (men: jaet, nejjet, en ommer)

1 e. Efter fremmedord, der ender på -ee udtalt som [i], f.eks.

frisbee'en, yankee'er (men: en frisbees egenskaber, en yankees minder)

2. Apostrof anvendes ikke

2 a. Efter forkortelser med punktum, f.eks.

cand.mag.en, pct.s, ph.d.er

Se i øvrigt afsnittet om bøjning af forkortelser side 54.

2 b. Efter forkortelser af typen Danida, som udtales som ord, og som ikke er egentlige initialforkortelser, f.eks.

Danidas, Euratoms, Økofins

2 c. Efter fremmedord, der ender på en stum konsonant eller -c, f.eks.

fileten, grandprixet, kompromiset, succesen, francen

2 d. Efter egennavne, f.eks.

de små Jensener, de tre Nykøbingere, et Villy Sørensens udtryk, SKATs

I ganske særlige tilfælde kan en apostrof dog lette læsningen, f.eks.

den Burke'ske tænkning, den Rasmus Rask'ske sprogbeskrivelse

BINDESTREG

Generelt gælder, at bindestreger skal bruges mindst muligt, men den måde, Retskrivningsordbogen foreskriver, skal naturligvis anvendes. Hvis institutioner, udvalg m.m. anvender bindestreg i deres navn, skal det også respekteres.

1. Bindestreg anvendes på følgende måde:

1 a. I sammensætninger med forkortelser

<i>aids-patient</i>	<i>hiv-smittet</i>
<i>ATP-bidrag</i>	<i>hjemme-pc-ordning</i>
<i>Bacoma-trawl</i>	<i>KODA-afgift</i>
<i>cd-rom</i>	<i>NO_x-afgift</i>
<i>CO₂-kvote</i>	<i>ph.d.-studerende</i>
<i>Danida-medarbejder</i>	<i>S-tog</i>
<i>dna-profil</i>	<i>tekst-tv</i>
<i>e-mail</i>	<i>tv-program</i>
<i>EU-Domstolen</i>	<i>Unidroit-aftalen</i>
<i>FN-ansat</i>	<i>vvs-branchen</i>
<i>fodbold-VM</i>	

1 b. I sammensætninger med bogstaver

<i>a-lyd</i>	<i>g-streng</i>
<i>A-niveau</i>	<i>p-pille</i>
<i>A-skat</i>	<i>p-plads</i>
<i>B-vitaminer</i>	<i>snabel-a</i>
<i>bolle-å</i>	<i>T-shirt</i>
<i>C-holdet</i>	<i>V-udskæring</i>
<i>D-dag</i>	<i>æ-agtig</i>
<i>e-handel</i>	<i>Ø-mærke</i>

1 c. I sammensætninger med taltegn/symboler

(en) 9.-klasse, 15-18-årige, 50-50-model, 50-øre, 80-20-fordeling, 80-årig, 1800-tallet, F-16-fly

Men der sættes ikke bindestreg mellem sidste og næstsidste led i sammensætninger, hvis førsteleddet indeholder en bindestreg og tilhører en af kategorierne 1 a-1 c, eller hvis førsteleddet er et tal, f.eks.

3-procentsreglen, 9.-klasseprøve, 10-kronersfrimærke, 11-timersreglen, 25-årsjubilæum, 30-dagesfrist, 50-kroneseddel, 200-kilometersgrænse, 1800-talsdigter, a-kassekontingent, a-kraftværk, CO₂-kvotelo, dna-profilregister, e-mailreklame, p-pladsforhold, S-togsstation, T-shirtfabrikant, tv-programoversigt

1 d. Mellem sidste og næstsidste led, hvis førsteleddet indeholder en bindestreg, men ikke tilhører en af kategorierne 1 a-1 c

både-og-svar, cost-benefit-analyse, de facto-flygtning-begrebet, deja-vu-oplevelse, fifty-fifty-afgørelse, hi-fi-anlæg, kraft-varme-værk, no-cure-no-pay-princippet, rocker-bande-kriminalitet, tale-høre-lærer

1 e. Mellem sidste og næstsidste led i gruppesammensætninger

§ 20-spørgsmål

ad hoc-udvalg

brug og smid væk-holdning

børn og unge-udvalg

de facto-flygtning

earl grey-te

fluid bed-teknologi

goddag mand økseskaft-

diskussion

gå hjem-møde

<i>hold kæft-bolsje</i>	<i>tast selv-service</i>
<i>jeg har været her før-</i> <i>fornemmelsen</i>	<i>tro og love-erklæring</i>
<i>joint venture-basis</i>	<i>vedvarende energi-anlæg</i>
<i>must carry-bestemmelsen</i>	<i>Vestre Landsrets-dom</i>
<i>need to know-princippet</i>	<i>væg til væg-tæppe</i>
<i>P 1-medarbejder</i>	<i>worst case-scenario</i>
<i>skæg og blå briller-enhed</i>	<i>åbenbart grundløs-</i> <i>hasteprocedure</i>
<i>tag selv-bord</i>	

1 f. I sammensætninger, hvor et fælles led er udeladt

<i>2014-pris- og -lønniveau</i>	<i>lov- og beslutningsforslag</i>
<i>haveborde og -stole</i>	<i>læse- og/eller skrivefærdighed</i>
<i>krone til krone- eller time til</i> <i>time-modregning</i>	<i>løn- og arbejdsforhold</i>
<i>lokalradio- og -tv-ordning</i>	<i>mund- og klovsyge</i>
	<i>murersvende- og -lærlingeløn</i>

Se også afsnittet om sammensatte ord med skråstreg side 75.

1 g. I sammensætninger med sidestillede led

<i>borgerlig-liberal (men:</i> <i>socialliberal)</i>	<i>kristelig-demokrat</i>
<i>både-og</i>	<i>kristelig-social</i>
<i>copy-paste</i>	<i>køre-hvile-tids-bestemmelse</i>
<i>centrum-venstre-regering</i> <i>(men: centrumvenstreparti)</i>	<i>Lolland-Falster</i>
<i>enten-eller (men: og/eller)</i>	<i>natur-teknik</i>
<i>had-kærligheds-forhold</i>	<i>olie-eddike-dressing</i>
<i>hjerte-­kar-sygdomme</i>	<i>rød-grønne</i>
<i>hverken-eller</i>	<i>skole-hjem-samtale</i>
<i>klippe-klistre</i>	<i>sort-hvid</i>
<i>kraft-varme</i>	<i>spørgsmål-svar</i>
	<i>stop-go</i>
	<i>tæt-lav</i>

1 h. I øvrigt

2-3 uger

cha-cha-cha

det er noget værre l-o-r-t

(men: det går lige o p op)

fifty-fifty

kilowatt-time

kl. 9-19 (eller fra kl. 9 til kl. 19)

tete-a-tete

to-tre forsøg

vis-a-vis

vol-au-vent

walkie-talkie

win-win-situation

2. Bindestreg anvendes ikke

2 a. I nedenstående ord

<i>acontobeløb</i>	<i>konsumis</i>
<i>allerallerbedst</i>	<i>Kyotoprotokollen</i>
<i>Amsterdamtraktaten</i>	<i>laserstråle</i>
<i>andengenerationsindvandrer</i>	<i>Mitchellrapporten</i>
<i>Aristeionprisen</i>	<i>nejsiger</i>
<i>Aznarprotokollen</i>	<i>networkingafgift</i>
<i>backupfunktion</i>	<i>Nicetraktaten</i>
<i>biochip</i>	<i>nonfoodmærke</i>
<i>Chiapasprovinsen</i>	<i>nåsiger</i>
<i>Cotonouaftalen</i>	<i>Obamaadministrationen</i>
<i>demobil</i>	<i>offline</i>
<i>djøfisering</i>	<i>onlinebehandling</i>
<i>duformen</i>	<i>Panamakanalen</i>
<i>Edinburghafgørelsen</i>	<i>pingpong</i>
<i>elvarme</i>	<i>plidderpladder</i>
<i>euroområde</i>	<i>Powelldoktrinen</i>
<i>Foreningsdanmark</i>	<i>radarskærm</i>
<i>genchip</i>	<i>Rambouilletforhandlingerne</i>
<i>gløggilde</i>	<i>sinkmekanisme</i>
<i>gåpåmod</i>	<i>socialliberal</i>
<i>halvtitiden</i>	<i>stilleben</i>
<i>Haribopædagogik</i>	<i>Tamperetopmødet</i>
<i>hightechkriminalitet</i>	<i>tamtam</i>
<i>hovsaløsning</i>	<i>Tobinskat</i>
<i>ikkeangrebspagt</i>	<i>Trumandoktrinen</i>
<i>ikkeryger</i>	<i>ubåd</i>
<i>ikkevoldelig</i>	<i>ufojæger</i>
<i>iland</i>	<i>uland</i>
<i>impactvurdering</i>	<i>Wassenaaraftalen</i>
<i>japarti</i>	<i>økosystem</i>
<i>jasiger</i>	<i>øsamfund</i>
<i>kollegacoaching</i>	

2 b. I engelske låneord, der ender på biordene *in, off, on, out* og *up*, f.eks.

*checkin, login, standin, playoff, takeoff, rollon, turnon,
blackout, workout, backup, pickup*

BIORDS-T

1. Der skrives altid *-t* i følgende tilfælde:

1 a. I biord, der betegner en måde

Eksempler:

Han talte hurtigt.

Et miljømæssigt godt grundlag.

En særligt sagkyndig.

1 b. I biord, der angiver en grad, ender på *-ig* eller *-lig* og står som selvstændigt led i sætningen, dvs. ikke lægger sig til et tillægsord

Eksempler:

Vi trænger gevaldigt til en gennemgribende diskussion.

Spørgsmålet er ikke tilstrækkeligt belyst.

Priserne er steget betydeligt.

1 c. I følgende biord, der betegner tid og ender på *-ig* eller *-lig*:

dagligt, jævnlige, midlertidigt, månedligt, regelmæssigt, rettidigt, tidligt, ugentligt, årligt

2. Der skrives aldrig -t

2 a. I biord, der ender på -vis

Eksempler:

delvis, etapevis, gradvis, henholdsvis, indledningsvis, månedsvise, parvis

2 b. I rene biord, der ender på -lig

forhåbentlig, følgelig, gladelig, grangivelig, klogelig, morderlig, navnlig, rettelig, sandelig, temmelig, unægtelig

2 c. I biord, der har uegentlig eller svækket betydning og ender på -ig eller -lig

Eksempler:

I må endelig komme.

Han blev forfærdelig glad.

Hun kan ikke rigtig stave.

Man kan rolig tilslutte sig forslaget.

Særlig det sidste punkt bliver et problem.

2 d. I biord, der angiver en grad, ender på *-ig* eller *-lig* og lægger sig til et tillægsord eller et andet biord

Eksempler:

Det er fuldstændig korrekt.

Vi vil vældig gerne komme.

2 e. I følgende biord, der betegner tid og ender på *-ig* eller *-lig*:

bestandig, evindelig, fremtidig, idelig, nylig, oprindelig, samtidig, sluttelig, snarlig, sædvanlig, uafladelig, ustandselig, øjeblikkelig

3. Der skrives måske *-t*

I biord, der skal skrives med *-t* eller uden *-t* afhængigt af betydningen:

antagelig(t), endelig(t), foreløbig(t), fuldkommen(t), knap(t), ligefrem(t), lovlig(t), pludselig(t), præcis(t), selvfølgelig(t), sjælden(t), stadig(t), virkelig(t)

4. Oversigt over de mest almindelige biord med og uden *-t*

Biord, der både kan skrives med *-t* og uden *-t*, er forklaret ved eksempler.

Biord, der har forskellig betydning, afhængigt af om de har *-t* eller ej, er markeret med fed.

afhængigt

afsindig(t)

Det er afsindig vigtigt.

De skreg afsindigt.

almindelig(t)

Han er mere end almindelig dum.

Det er almindeligt kendt.

alvorlig(t)

Alvorlig talt mener jeg noget ganske andet.

Han er alvorligt syg.

angiveligt

antagelig ('nok', 'formodentlig', 'sandsynligvis')

Hun er antagelig ligeglad.

antageligt ('acceptabelt', 'som går an')

Hun klarede prøven antageligt.

bestandig

betydelig(t)

Det kan gøres betydelig billigere.

Udgifterne vil blive reduceret betydeligt.

betænkelig(t)

Der var betænkelig mange huller i hans viden.

Lægen så betænkeligt på patienten.

billedlig(t)

Billedlig talt havde han en glorie omkring hovedet.

Det skal forstås billedligt.

bitterlig(t)

Det gør mig bitterlig ondt.

Hun græd bitterligt.

bogstavelig(t)

Kongeparret gik bogstavelig talt under jorden i Norge.

Det skal ikke forstås bogstaveligt.

dagligt (men: *til daglig*)

delvis

dårlig(t)

Det ved jeg dårlig nok.

Det går dårligt.

egentlig

endelig ('bare', 'absolut')

Tag endelig svigermor med.

endelig ('omsider', 'langt om længe', 'til slut')

Nu har jeg endelig fundet nummeret.

endeligt ('afsluttende', 'definitivt', 'endegyldigt')

Spørgsmålet er ikke endeligt besvaret.

enormt

etapevis

eventuelt

evig(t)

Det sker hver evig eneste dag.

Det kan du være evig forvisset om.

Den tilstand varer ikke evigt.

evindelig

foreløbig ('indtil videre')

Vi bliver foreløbig boende her.

foreløbigt (i modsætning til 'endeligt')

Spørgsmålet er foreløbigt besvaret.

Regnskabet er foreløbigt opgjort.

forfærdelig(t)

Jeg blev forfærdelig glad. Han opførte sig forfærdeligt.

forholdsmæssig(t)

Det er en forholdsmæssig stor stigning.

Tallene ændrede sig forholdsmæssigt.

forhåbentlig**formelig****formentlig****formodentlig****fremtidig****frygtelig(t)**

De blev frygtelig kede af det.

De behandlede ham frygteligt.

fuldkommen ('helt')

Udvalget blev nedsat på fuldkommen forkerte præmisser.

fuldkomment ('perfekt')

Hun spillede nummeret fuldkomment.

fuldstændig(t)

Jeg deler fuldstændig talerens synspunkt.

For at der kan blive fred, må der samarbejdes fuldstændigt.

følgelig**gennemsnitligt****gevaldig(t)**

De morede sig gevaldigt og gevaldig højlydt.

gladelig**gradvis****grangivelig****grænseløst****henholdsvis****hovedsagelig****idelig****inderlig(t)**

Det er vi inderlig imod.

Det skuffer mig inderligt.

indledningsvis**indvendig****jævnligt****klogelig****knap** ('næppe', 'næsten ikke', 'ikke helt')

Vi forstod knap, hvad hun sagde.

knapt ('kortfattet', 'utilstrækkeligt', 'sparsommeligt')

Rationerne var knapt
afmålte.

kolossalt

ligefrem ('endda', 'minsanden-
ten')

Det var ligefrem komisk.

ligefremt ('direkte', 'enkelt',
'uimponeret', 'frimodigt')

Han talte jævnt og lige-
fremt.

ligegyldigt

lovlig ('lidt for')

Hun tager lovlig let på sit
arbejde.

lovligt ('legalt', 'lovmæssigt')

Konflikten var lovligt varslet.

midlertidigt

morderlig

muligt

månedligt

månedsvi

navnlig

nylig

nær(t)

De stod hinanden nær.

En nært forestående begi-
venhed.

nødig

nøjagtig(t)

Det er prioriteret, nøjagtig
som det blev lovet.

Arbejdet var nøjagtigt
udført.

offentligt

oprigtig(t)

Oprigtig talt mener jeg det
samme.

Sig mig det oprigtigt.

oprindelig

ordentlig(t)

Han er ordentlig i stødet.

Du skal opføre dig ordent-
ligt!

overordentlig(t)

Det er overordentlig vigtigt.

De glædede sig overordent-
ligt.

personligt

pludselig ('i det samme')

Pludselig begyndte det at
hagle.

pludseligt ('uventet', 'over-
ilet')

Det hele skete pludseligt.

præcis ('fuldstændig', 'nøjag-
tig')

Kan du forklare, præcis
hvad du mener?

Vi arbejder lige præcis med
de nye ideer.

præcist ('med præcision',
'omhyggeligt', 'på en præcis
måde')

Alle opgaverne blev løst
præcist.

Der foreligger retningslin-
jer, som præcist anviser,
hvordan vi skal lovgive.

regelmæssigt

relativt

rettelig

rettidigt

rigelig(t)

Huset var rigelig stort.

Børnene støjer lidt rigeligt.

rigtig(t)

Han kan ikke rigtig stave.

Det har de rigtig godt af.

Jeg ved ikke rigtig.

Hun kan ikke stave rigtigt.

Hun vil have det gjort rigtigt.

Det er rigtigt nok (men: Det er rigtignok godt).

rimelig(t)

På en rimelig forsvarlig måde.

De klarede sig rimeligt.

Det er rimeligt nok.

rolig(t)

I kan rolig blive hjemme.

Tag det nu roligt.

samtidig

sandelig

sandsynligt

selvfølgelig ('naturligvis', 'ganske vist')

Han havde selvfølgelig glemte sin madpakke igen.

selvfølgelig ('naturligt')

Bemærkningen kom helt selvfølgelig.

selvstændigt

sjælden ('overordentlig', 'usædvanlig')

Det var en sjælden flot forestilling.

sjældent ('ikke ofte')

Vi har sjældent set mage.

sluttelig

snarlig

stadig ('endnu', 'stadig væk')

Den stadig mere raffinerede fremstilling tryllebinder.

stadigt ('vedholdende', 'uafbrudt')

Hun har arbejdet stadigt på sin bog.

De stadigt stigende priser er et problem.

synderlig(t)

Der var ikke synderlig mange tilbage.

Det generer mig ikke synderligt.

sædvanlig

særlig ('især')

Særlig for børn kan bakterier være sunde.

Det drejer sig særlig om de helt unge.

særlig ('meget')

De særlig høje satser betales af ganske få.

særligt ('specielt')

Forsinkelsen skyldes særligt undskyldende omstændigheder.

De gennemgår nogle særligt udvalgte sagsakter.

sørgeligt

temmelig

tidligt (men: *i morgen tidlig*)

tilstrækkelig(t)

Spørgsmålet er tilstrækkelig grundigt belyst.

Der er tilstrækkelig med information (men: Der er rigeligt med information).

Sagen skønnes tilstrækkeligt oplyst.

uafhængigt

uafladelig

ualmindelig(t)

En ualmindelig god undskyldning.

Fuglen opførte sig ualmindeligt.

udtrykkeligt

udvendig

uforholdsmæssig(t)

Det var en uforholdsmæssig stor stigning.

Tallene ændrede sig uforholdsmæssigt.

ugentligt

umanerlig(t)

Han har umanerlig mange penge.

De glædede sig umanerligt.

umuligt

underlig(t)

Det klinger underlig hult.

Det lyder dog underligt.

undtagelsesvis

unægtelig

unødigt(t)

Du gør dig unødigt mange bekymringer.

Det er formkrav, som unødigt hindrer vedtagelse.

urimelig(t)

Hun er en urimelig erfaren modstander.

Det er urimeligt høje krav at stille til boligejerne.

ustandselig

utroligt(t)

Jeg er utroligt glad.

Hvor utroligt det end lyder, er det sandt.

uvægerlig

virkelig ('i realiteten', 'vitterlig')

Er det virkelig mig, du mener?

Hun klarede sig virkelig godt.

virkeligt ('realistisk', 'sandt')

Hun udførte rollen meget virkeligt.

vitterlig

voldsomt

vældigt(t)

Det var en vældig god film.

Det interesserer mig vældigt.

væsentlig(t)

Det blev et væsentlig sværere valg end forventet.

Lavere priser styrker konkurrenceevnen væsentligt.

*øjeblikkelig
øjensynligt*

ærlig(t)

Det er ærlig talt for dårligt.
Det har han ærligt fortjent.

årligt

DOBBELTFORMER

Retskrivningsordbogen giver i nogle tilfælde valgfrihed mellem to eller flere skrivemåder. I oversigten nedenfor er der anført, hvilke skrivemåder der er valgt for Folketingstidende.

I referatet af Folketingets forhandlinger anvendes der dog den anden dobbeltform, hvis taleren har brugt denne. Denne form er anført i parentes i oversigten.

For visse andre dobbeltformer gælder følgende:

Hvis det ikke kan høres, hvilken dobbeltform taleren har brugt, f.eks. *balde/balle*, *galopere/galoppere*, anvendes samme valgfrie skrivemåde i hele teksten.

Når det kan høres, hvilken dobbeltform en taler har brugt, f.eks. *moderen/moren*, *nævnte/nævnode*, anvendes denne.

1. Oversigt over valgte dobbeltformer

<i>adelen</i>	<i>camouflage</i>
<i>aftener, aftenerne</i>	<i>camouflere</i>
<i>anden behandling, andenbe-</i>	<i>centeret</i>
<i>handlingen (i betænkning-</i>	<i>charteret</i>
<i>ger: 2. behandling)</i>	<i>check (flertal: check (checks))</i>
<i>anselig</i>	<i>checkin</i>
<i>app (-en, -s, -sene)</i>	<i>clips (flertal: clips)</i>
<i>bagest (bagerst)</i>	<i>curriculum vitæ (-et, curricu-</i>
<i>bedriftværn (bedriftsværn)</i>	<i>lum vitæ, -ene)</i>
<i>bevilge (bevillige)</i>	<i>dagsordener, dagsordenerne</i>
<i>bevislig (beviselig)</i>	<i>drivein</i>
<i>bjærge, at</i>	<i>du, duer</i>
<i>Bruxelles (Bryssel)</i>	<i>Egypten</i>
<i>bødeforelæg</i>	<i>enfamilieshus</i>

<i>-etages (toetageshus osv.)</i>	<i>højtravende</i>
<i>finanslovsaftale, -behandling, -debat, -forlig, -forslag, -konto, -ordfører, -ændring osv.</i>	<i>immer væk indfri, indfrier, indfries indkassere indvillige</i>
<i>fiskerfartøj (fiskefartøj)</i>	<i>ingen sinde</i>
<i>fiskerflåde (fiskeflåde)</i>	<i>ingenting</i>
<i>fiskerkutter (fiskekutter)</i>	<i>intetsteds (ingensteds)</i>
<i>fonden, fonde</i>	<i>islættet</i>
<i>for resten</i>	
<i>forny, fornyer, fornyes</i>	<i>job (flertal: job (jobs))</i>
<i>forpligte (forpligtige)</i>	<i>kigge, få kig på</i>
<i>forpligtelse (forpligtigelse)</i>	<i>konti, kontiene (kontoer, kon- toerne)</i>
<i>fortrinnet</i>	<i>kradsbørstig</i>
<i>fosteret</i>	<i>kugleskør</i>
<i>frie (fri)</i>	
<i>første behandling, førstebe- handlingen (i betænkning- er: 1. behandling)</i>	<i>laissez faire-politik</i>
	<i>lillebitte</i>
<i>glatvæk</i>	<i>login</i>
<i>grundskyldpromille (grund- skyldspromille)</i>	<i>logon</i>
<i>grønfoder (grøntfoder)</i>	<i>lovsform</i>
<i>grønsager (grøntsager)</i>	<i>lovskraft</i>
<i>gudbevares</i>	<i>Luxembourg</i>
<i>gudhjælpemig</i>	<i>maksimum, maksima</i>
<i>gudskelov</i>	<i>maksimumssats, -beløb osv.</i>
	<i>mandår (mandeår)</i>
<i>handelen</i>	<i>margen</i>
<i>handicap</i>	<i>massemedie</i>
<i>herregud</i>	<i>medie ('kommunikationsmid- del')</i>
<i>hertillands</i>	<i>minimum, minima</i>
<i>hilsner, hilsnerne</i>	<i>minimumskrav, -straf osv.</i>
<i>hjemmelen, hjemler</i>	<i>misbruget (misbrugen)</i>
<i>hundrede</i>	<i>Mozambique</i>
<i>højtaler</i>	

<i>mund- og klovsyge (mund- og klovesyge)</i>	<i>strafferamme</i>
<i>mønsteret</i>	<i>strafferetlig (strafferetslig)</i>
<i>nogen sinde</i>	<i>søreme</i>
<i>nye (ny)</i>	<i>tackle</i>
<i>nytteløs (nytteløs)</i>	<i>taknemlig</i>
<i>nævninge, nævningene (i retsplejeloven m.v. accepteres nævninger, nævningerne)</i>	<i>tallerkener, tallerkenerne</i>
<i>offeret</i>	<i>test (flertal: test (tests))</i>
<i>om bord</i>	<i>tidskrævende (tidkrævende)</i>
<i>om end</i>	<i>tidsnok</i>
<i>opsigtsvækkende (opsigtsvækkende)</i>	<i>tidsnød (tidnød)</i>
<i>raskvæk</i>	<i>tidsrøvende (tidrøvende)</i>
<i>regiet</i>	<i>tilfælles</i>
<i>registeret</i>	<i>tillidvækkende (tillidsvækkende)</i>
<i>ressource</i>	<i>tillykke</i>
<i>risiko, risici (risikoer)</i>	<i>toetageshus</i>
<i>rollon</i>	<i>tog (flertal: tog (toge))</i>
<i>scanne</i>	<i>tredje behandling, tredjebehandling (i betænkninger: 3. behandling)</i>
<i>sejrsikker</i>	<i>trinnet, trinnene</i>
<i>selv om</i>	<i>trævl</i>
<i>selv samme</i>	<i>uforudselig</i>
<i>siden hen</i>	<i>velbjærget</i>
<i>sigt, på lang sigt (på langt sigt)</i>	<i>venligsindet</i>
<i>simpelt hen</i>	<i>viden- (videndeling osv., (videns-))</i>
<i>sitin</i>	<i>-værelses (toværelseslejlighed osv.)</i>
<i>sleepin</i>	<i>væsenet</i>
<i>somme tider</i>	<i>våbnet</i>
<i>sprogbruget (sprogbruget)</i>	<i>zigzag</i>
<i>stadig væk</i>	<i>ømtålelig</i>
<i>standin</i>	<i>ørkener, ørkenerne</i>
<i>straffebestemmelse</i>	

2. *-ium* eller *-ie*

Retskrivningsordbogen giver valgfrihed mellem *-ium* og *-ie* ved visse navneord på *-ium*, f.eks. *stadium/stadie*. I referatet af Folketingets forhandlinger anvendes den form, taleren har brugt. I alle andre parlamentariske dokumenter anvendes *-ium*-formen med undtagelse af *medie* i betydningen 'kommunikationsmiddel'. *Folketingets Præsidium* skrives altid med *-ium*, eftersom det er et egenavn.

3. Flertal af navneord fra engelsk

Navneord som *job*, *team* og *test* kan henholdsvis have flertalsformerne *job/jobs*, *team/teams* og *test/tests*. I referatet af Folketingets forhandlinger anvendes den form, taleren har brugt. I alle andre parlamentariske dokumenter anvendes flertalsformen uden *-s*, f.eks. *mange job*. Se afsnittet Udenlandske ord, udtryk og navne side 125.

FORKORTELSER

I det følgende beskrives de standardforkortelser, som anvendes i Folketinget, specielle folketingsforkortelser og initialforkortelser m.m.

1. Standardforkortelser

1 a. Ord, der forkortes i både referatet af Folketingets forhandlinger og andre folketingsstekster:

<i>almindelig</i>	<i>alm.</i>	– forkortes i forbindelsen <i>alm. del</i>
<i>blandt andet</i>	<i>bl.a.</i>	
<i>blandt andre</i>	<i>bl.a.</i>	
<i>centiliter</i>	<i>cl</i>	– forkortes umiddelbart efter et tal
<i>centimeter</i>	<i>cm</i>	– forkortes umiddelbart efter et tal
<i>cirka</i>	<i>ca.</i>	– forkortes umiddelbart foran et tal
<i>decibel</i>	<i>dB</i>	– forkortes umiddelbart efter et tal
<i>deciliter</i>	<i>dl</i>	– forkortes umiddelbart efter et tal
<i>det vil sige</i>	<i>dvs.</i>	– forkortes foran enkeltstående ord og ordgrupper: <i>Det gælder udlændinge, som har fået opholdstilladelse efter §§ 7 og 8, dvs. konventionsflygtninge, de facto-flygtninge og kvoteflygtninge. Men: Ved siden af boligblokken ligger butikkerne, det vil sige, at indkøbsmulighederne er gode.</i>
<i>etcetera</i>	<i>etc.</i>	
<i>for eksempel</i>	<i>f.eks.</i>	
<i>fungerende</i>	<i>fg.</i>	– forkortes i forbindelse med talerbetegnelser, når en tingsekretær fungerer som formand eller en minister taler/underskriver på en anden ministers vegne
<i>gigabyte</i>	<i>GB</i>	– forkortes umiddelbart efter et tal
<i>gram</i>	<i>g</i>	– forkortes umiddelbart efter et tal

<i>hektar</i>	<i>ha</i>	– forkortes umiddelbart efter et tal
<i>kilo/kilogram</i>	<i>kg</i>	– forkortes umiddelbart efter et tal
<i>kilobit</i>	<i>kb</i>	– forkortes umiddelbart efter et tal
<i>kilobyte</i>	<i>kB</i>	– forkortes umiddelbart efter et tal
<i>kilohertz</i>	<i>kHz</i>	– forkortes umiddelbart efter et tal
<i>kilojoule</i>	<i>kJ</i>	– forkortes umiddelbart efter et tal
<i>kilometer</i>	<i>km</i>	– forkortes umiddelbart efter et tal
<i>kilometer i timen</i>	<i>km/t.</i>	– forkortes umiddelbart efter et tal
<i>kilowatt</i>	<i>kW</i>	– forkortes umiddelbart efter et tal
<i>kilowatt-time(r)</i>	<i>kWh</i>	– forkortes umiddelbart efter et tal
<i>klokken</i>	<i>kl.</i>	– forkortes umiddelbart foran et tal
<i>krone(r)</i>	<i>kr.</i>	– forkortes umiddelbart efter et tal og efter mia. og mio.
<i>kubikmeter</i>	<i>m³</i>	– forkortes umiddelbart efter et tal
<i>kvadratmeter</i>	<i>m²</i>	– forkortes umiddelbart efter et tal
<i>liter</i>	<i>l</i>	– forkortes umiddelbart efter et tal
<i>maksimalt/ maksimum</i>	<i>maks.</i>	– bruges kun, når taleren siger <i>maks.:</i> <i>Det tager maks. 2 timer.</i>
<i>med flere</i>	<i>m.fl.</i>	– forkortes, hvis det ikke lægger sig til andre ord: <i>Hansen, Olsen, Jensen m.fl.</i> Men: <i>lov om tandlæger, lov om dyrlæger med flere love.</i>
<i>med mere</i>	<i>m.m.</i>	
<i>med videre</i>	<i>m.v.</i>	
<i>megabit</i>	<i>Mb</i>	– forkortes umiddelbart efter et tal
<i>megabyte</i>	<i>MB</i>	– forkortes umiddelbart efter et tal
<i>megawatt</i>	<i>MW</i>	– forkortes umiddelbart efter et tal
<i>meter</i>	<i>m</i>	– forkortes umiddelbart efter et tal
<i>milliard(er)</i>	<i>mia.</i>	– forkortes umiddelbart foran en forkortelse. Men: <i>2 mia. dollar/euro.</i>
<i>millimeter</i>	<i>mm</i>	– forkortes umiddelbart efter et tal
<i>million(er)</i>	<i>mio.</i>	– forkortes umiddelbart foran en forkortelse. Men: <i>2 mio. dollar/euro.</i>
<i>nummer</i>	<i>nr.</i>	– forkortes som hovedregel foran tal, men: <i>samfundets fjende nummer et</i> (se afsnittet om tal side 109 og 115)

<i>og så videre</i>	<i>osv.</i>	
<i>okay</i>	<i>o.k.</i>	– forkortes i referatet af Folketingets forhandlinger, når taleren udtaler det som de to bogstaver
<i>paragraf</i>	§	– tegnet bruges foran tal: §§ 7-9, § 10, stk. 1, og § 11
<i>per</i>	<i>pr.</i>	– forkortes altid: <i>pr. definition, prisen pr. kvadratmeter, 4 kr. pr. kg, pr. person</i>
<i>procent</i>	<i>pct.</i>	– forkortes umiddelbart efter et tal. Men: <i>3-procentsregel; jeg er hundrede procent enig.</i>
<i>punktum</i>	<i>pkt.</i>	– forkortes i forbindelse med lovparagraffer: § 1, stk. 2, 3. <i>pkt.</i>
<i>sekund</i>	<i>s/sek.</i>	– forkortes umiddelbart efter et tal
<i>stykke</i>	<i>stk.</i>	– forkortes umiddelbart foran et tal
<i>ton</i>	<i>t</i>	– forkortes umiddelbart efter et tal
<i>tønde</i>	<i>td.</i>	– forkortes umiddelbart efter et tal
<i>tønder</i>	<i>tdr.</i>	– forkortes umiddelbart efter et tal
<i>volt</i>	<i>V</i>	– forkortes umiddelbart efter et tal
<i>watt</i>	<i>W</i>	– forkortes umiddelbart efter et tal

NB: Måle- og møntenheder, der står efter *mia.*, *mio.* og *pr.* forkortes, f.eks.

4 mia. kr., 7 kr. pr. kg, 65 mio. t råmaterialer

I lovtekster anvendes der oftest den uforkortede form, f.eks. *7 kr. pr. kilogram, 65 mia. ton råmaterialer.* De forkortede former forekommer dog i bilag.

1 b. Ord, der kan forkortes i andre folketingstekster end i referatet af Folketingets forhandlinger:

<i>angående</i>	<i>ang.</i>	– forkortes kun i bilag og lign.
<i>artikel</i>	<i>art.</i>	– forkortes kun i noter
<i>dags dato</i>	<i>d.d.</i>	– forkortes kun i bilag og lign.

<i>danske kroner</i>	<i>dkr.</i>	– DKK kan bruges i tabeller og lign.
<i>dennes</i>	<i>ds.</i>	– forkortes kun i bilag og lign.
<i>dette år</i>	<i>d.å.</i>	– forkortes kun i bilag og lign.
<i>eksklusive</i>	<i>ekskl.</i>	
<i>eller lignende</i>	<i>el.lign.</i>	– forkortes kun, hvis det ikke lægger sig til andre ord: <i>parcelhuse, landbrugs-ejendomme el.lign.</i> Men: <i>eller lignende bygninger.</i>
<i>euro</i>	<i>EUR</i>	– kan bruges i tabeller og lign.
<i>eventuelt</i>	<i>evt.</i>	– forkortes kun i bilag og lign.
<i>forhenværende</i>	<i>fhv.</i>	– forkortes kun umiddelbart foran tidligere titel og navn
<i>formand</i>	<i>fmd.</i>	– forkortes kun i forbindelse med underskrift
<i>flere følgende</i>	<i>ff.</i>	– forkortes kun umiddelbart efter et tal
<i>følgende</i>	<i>f.</i>	– forkortes kun umiddelbart efter et tal
<i>følgende</i>	<i>flg.</i>	– forkortes kun i bilag og lign.
<i>henholdsvis</i>	<i>hhv.</i>	– forkortes kun i bilag og lign.
<i>inklusive</i>	<i>inkl.</i>	
<i>journalnummer</i>	<i>j.nr.</i>	– forkortes kun i forbindelse med journalnummeret
<i>jævnfør</i>	<i>jf.</i>	
<i>med hensyn til</i>	<i>mht.</i>	– forkortes kun i bilag og lign.
<i>måned</i>	<i>md.</i>	– kan bruges i tabeller og lign.
<i>måneder</i>	<i>mdr.</i>	– kan bruges i tabeller og lign.
<i>månedlig</i>	<i>mdl.</i>	– kan bruges i tabeller og lign.
<i>norske kroner</i>	<i>nkr.</i>	– NOK kan bruges i tabeller og lign.
<i>næstformand</i>	<i>nfmd.</i>	– forkortes kun i forbindelse med underskrift og i betænkninger
<i>og lignende</i>	<i>og lign.</i>	– forkortes kun, hvis det ikke lægger sig til andre ord: <i>parcelhuse, landbrugs-ejendomme og lign.</i> Men: <i>og lignende bygninger.</i>
<i>på grund af</i>	<i>pga.</i>	– forkortes kun i bilag og lign.
<i>på udvalgets vegne</i>	<i>p.u.v.</i>	– forkortes kun i forbindelse med underskrift
<i>side</i>	<i>s.</i>	– forkortes kun foran tal

svenske kroner   *skr.* – SEK kan bruges i tabeller og lign.
vedrørende   *vedr.* – forkortes kun i bilag og lign.

2. Specielle folketingsforkortelser

I Folketingets dokumenter bruges en række forkortelser for forslag (*L, B* og *V*), forespørgsler (*F*), redegørelser (*R, UF*), spørgsmål (*S, US*), folketingsgrupper (f.eks. *V, S, DF, SIU*), navne på udvalg (f.eks. *REU*) m.v.

3. Initialforkortelser m.m.

Initialforkortelser er forkortelser af egennavne og fællesnavne. De er dannet af begyndelsesbogstaver fra flere ord eller orddele.

Initialforkortelser af egennavne skrives med store bogstaver, f.eks.

CPR, DSB, EU, FN, GATS, NATO, OPEC, OSCE, SFOR, UNESCO, USA, WWW (men: *www.folketingstidende.dk*)

Andre forkortelser af egennavne skrives med stort begyndelsesbogstav, f.eks.

Cevea, Danida, Erasmus(-program), Euratom, Ospar

Også initialforkortelser af visse fællesnavne skrives med store bogstaver, f.eks.

A/S, ATP-bidrag, BNP, DAU, DM, DUT, EM, K/S, MEP, MF, MS, NB, OL, SFO, SOSU, VIP, VM, VUC

Men mange almindelige forkortelser af denne type skrives med små bogstaver, og hvor der er valgfrihed mellem store og små bogstaver, skrives der som hovedregel med små bogstaver, f.eks.

a-kraft, adhd-barn, aids, ba, bh, bs, bz'er, cand.mag., cd, cd-rom, cpr-nr., cv, cvr-nr., ddt, dna, dr.med., dtp, dvd, edb, efg, egu, epo, eud, gmo, gsk, ha, hd, hf, hg, hh, hhx, hiv, id-kort, it, m/k, ngo, obs., p-pille, p-skive, p.s., pc, ph.d., pr, ptsd-symptom, pvc, sms, tv, ug, vvs, wc

Bemærk, at der skrives *cpr-nr. 120345-1234*, men *cpr-nummer*, når det ikke efterfølges af et nummer. Det samme gælder *cvr-nr./cvr-nummer*.

4. Bøjning

Efter initialforkortelser uden punktum sættes der apostrof, f.eks.

en djøf'er (men:djøfisere), DUT'e, dvd'en, FE's, MF'er, NATO's, tv's

Efter forkortelser med punktum sættes der ikke apostrof, f.eks.

cand.mag.en, dr.phil.er, ph.d.en

Efter forkortelser af typen Danida sættes der ikke apostrof, f.eks.

Danidas, Euratoms, Økofins

5. Sammensætninger

Se afsnittet om bindestreger i sammensætninger med forkortelser side 29.

KOLON

Kolon er et præsentationstegn, der i modsætning til punktum, spørgsmålstegn og udråbstegn viser fremad. Der må kun være ét kolon imellem to punktummer.

1. Kolon anvendes

Foran direkte tale og citater og foran forklaringer og uddybninger

Eksempler:

Til Enhedslistens ordfører vil jeg gerne sige: Pengene er selvfølgelig brugt til formålet.

I statsministerens åbningstale står der:

»Regeringen vil gøre det mere attraktivt for de ældre at blive længere på arbejdsmarkedet.«

Der er talrige vandløbsrapporter, der fortæller det modsatte: at vandkvaliteten er stigende.

Et af punkterne på dagsordenen vakte megen furore: ligestilling.

2. Stort eller lille begyndelsesbogstav efter kolon

2 a. Med stort efter kolon

Første ord efter kolon skrives med stort, når det, der følger efter, er direkte tale eller en helsætning, dvs. en sætning, der kan stå alene.

Eksempler:

Sagen var oplagt: Hun havde vidst det hele tiden.

Det er jo det, vi diskuterer i dag: Vil man risikere det eller ej?

Eller sagt på en anden måde: Er Energinet.dk en cigarkasse, der ikke må røres i de årlige finanslovsøvelser?

Vi andre må læne os tilbage og stilfærdigt stille spørgsmålet: Hvornår?

I dag siger vi altså: Hellere lidt end slet ingenting.

2 b. Med lille efter kolon

Første ord efter kolon skrives med lille, når det, der følger efter, ikke er en helsætning, men en ledsætning eller enkeltord/ordgrupper.

Eksempler:

Han kom med sin sædvanlige indvending: at det ville gå ud over pensionisterne.

Det gør man i en tid, hvor vi har behov for det modsatte: internationale løsninger, international politik, internationalt lederskab.

3. Kolon anvendes ikke

3 a. Foran forklaringer og uddybninger, der indledes med ord som *altså*, *bl.a.*, *dvs.*, *f.eks.*, *nemlig*

Eksempler:

Jeg har så den indvending, som jeg flere gange er kommet med, nemlig at der er et par andre ydelser, som vi også burde se på.

Folkeskolen skal være af høj kvalitet, både når det gælder det faglige indhold, og når det gælder de mere bløde kompetencer, f.eks. samarbejde, kreativitet og forståelse for demokrati.

3 b. Foran indskud

Eksempel:

Et af de diskuterede emner, ligestilling, vakte megen furore.

3 c. Efter overskrifter

Eksempel:

Forslag til vedtagelse

KOMMA

1. Der sættes altid komma

1 a. Før og efter ledsætninger

Eksempler:

De spillere, der ikke overholder reglerne, må selv tage ansvaret.

Skriv blot, hvad der falder dig ind.

Tak for, at I har passet katten.

Jeg er ikke enig, for så vidt angår den sidste bemærkning.

Hvad de multinationale selskaber angår, står der i regeringens redegørelse, at man vil have en handlingsplan.

Hvem af dem der skal være ordfører, ved jeg ikke.

At de var utilfredse, var ikke så sært.

Men: *At forhandle yderligere vil være formålsløst.*

1 b. Foran udvidede bindeord, når de indholdsmæssigt hører til ledsætningen

Det gælder bl.a. følgende ordforbindelser:

*afhængigt af at/om
al den stund (at)
bortset fra at*

*end at
forudsat at
i anledning af at*

i betragtning af at
i erkendelse af at
i forbindelse med at
i forhold til at/om
i form af at
i henhold til at
i håb om at
i modsætning til at
i og med at
i takt med at
i tilfælde af at
med henblik på at
med hensyn til at/om

med henvisning til at
på grund af at
på trods af at
samtidig med at
set i lyset af at
som følge af at
som om
uafhængigt af at/om
uanset at/om
under forudsætning af at
under hensyn til at
under hensyntagen til at
vel vidende at

Eksempler:

Det vil ikke være relevant, i betragtning af at vi har en stigende arbejdsløshed.

Lovforslaget er et fremskridt, i forhold til at kommunerne skal gøre mere for de sygemeldte.

Vi må tage nye initiativer, i og med at omfanget af krisen er vokset.

Med henvisning til at udvisningen af disse personer vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, får de lov at blive i landet.

Det var det, den tidligere regering ikke ville, på trods af at den var støttet af os.

Der er lang ventetid i den offentlige administration, samtidig med at tusindvis af dimittender er arbejdsløse.

Set i lyset af at f.eks. Norge kan få 40 pct. kvinder i bestyrelser, kan udsagnet undre.

En del af de nævnte ordforbindelser fungerer også som udvidede bindeord i kombination med *hv*-ord.

Eksempler:

Receptionen afholdes udenfor eller indenfor, afhængigt af hvad DMI's prognose viser.

Jeg bliver spørgeren svar skyldig, med hensyn til hvorfor antallet er steget så markant.

1 c. Foran *hv*-ord

Eksempler:

Udvalget bestemmer, hvilke mængder der må indføres.

Det er uvist, hvilket af de to lovforslag der først kommer til behandling.

Jeg ved ikke, hvem af dem der skal være ordfører.

Men: *Man har ikke offentliggjort, på hvilket grundlag afgørelsen er truffet.*

1 d. Foran ledsætninger indledt med *at* efter en navneordsgruppe bestående af et påpegende stedord og et navneord

Det gælder bl.a. følgende ordforbindelser:

af den grund, at
i den udstrækning, (at)

i det omfang, (at)
på den måde, at

Eksempler:

Det skal forstås på den måde, at almindelige mennesker gratis får adgang til nogle informationer, som de måske ellers skulle betale for i dyre domme.

Som arbejdstager er man – i hvert fald inden for EU/EØS plus Schweiz – kun forpligtet til at betale sociale bidrag i et land i det omfang, (at) man er omfattet af det pågældende lands sociale sikringslovgivning.

Udvalget støtter lovforslaget alene af den grund, at det bringer dansk lov i overensstemmelse med EU-lovgivningen på området.

1 e. Ved ufuldstændige helsætninger, hvor udsagnsleddet er udeladt

Eksempler:

Formanden var lettet, og medlemmerne tilfredse.

Ministeren gik ud af salen, og embedsmændene efter hende.

Modtagelsen af planen kunne ikke offentliggøres, og fusionen dermed ikke gennemføres.

I § 3 ændres »kan« til: »skal«, og »3 uger« til: »4 uger«.

1 f. Foran men

Eksempler:

Det handler om muligheder, men også om personligt ansvar.

Norge er ikke medlem, men gennemfører al den lovgivning, som man vedtager i EU.

Når *men* indleder et indskud, sættes der også komma efter indskuddet.

Eksempler:

Derfor synes jeg, at forslaget som forslag, men ikke tankerne bag, nærmest hører hjemme i syltekrukken.

Sidst, men ikke mindst, fremturer oppositionen atter med deres såkaldte kloge svinestop.

1 g. Før og efter parentetiske tilføjelser

Eksempler:

Da vores ordfører på lovforslaget, hr. Mogens Jensen, ikke kan være til stede, skal jeg læse ordførertalen op.

Selskabet eller ejeren skal give besked om, at noteringen er sket, eller, når vedtægterne bestemmer det, udstede bevis for, at noteringen er sket.

Min ordfører, Lene Espersens, udtalelser er jeg enig i.

Men: *Det mente daværende medlem af Folketinget hr. Martin Glorup.*

1 h. Mellem sideordnede tillægsord

Eksempler:

*de mindre, selvstændige
erhverv
en god, gammel nyhed
en kold, frostklar vinterdag
en lille, idyllisk by
en mindre, lækker lejlighed*

*et enormt, grimt boligkom-
pleks (men: et enormt grimt
boligkompleks – her angivi-
ver enormt en grad og står
som biord)*

Men ikke mellem to tillægsord, hvis det første er underordnet det andet.

Eksempler:

*de relevante faglige organisa-
tioner
en lille fransk by*

*en fast statslig ydelse
en fundamentalistisk islamisk
imam*

2. Der sættes aldrig komma

2 a. Mellem sideordnede ledsætninger med fælles indledningsord

Eksempler:

Da udvalget ikke har afsluttet sit arbejde og betænkningen ikke er offentliggjort, skal jeg udsætte mødet.

Hvis patienterne er smittefarlige og de ikke isoleres, vil de frembyde fare.

Jeg tror, (at) Olsen bliver forfremmet og Jensen rejser.

2 b. Mellem sætninger med fælles led

Eksempler:

Det vil og det kan vi ikke tage et ansvar for.

Det har ligget regeringen og det har ligget os meget på sinde, at vi styrker den regionale udvikling.

Lovforslaget lægger op til, at offentligheden får at vide, hvor der er og hvor der ønskes placeret master og antennesystemer.

2 c. Efter indskud, hvori der er et led, som også er led i sætningen foran/omkring indskuddet

Eksempler:

Jeg opfattede ordvekslingen mellem, jeg tror, det var ordføreren og ministeren anderledes end fru NN. (Ordføreren og ministeren er fælles led).

Magthaverne har nu i, det er vist 10 år forsikret os om, at de fører en krig mod terror. (10 år er fælles led).

Ligeværd er lige præcis det, jeg har, jeg var lige ved at sige forkyndt i understregningen af, at den rette moral er den enkeltes ansvarlighed. (Forkyndt er fælles led).

2 d. I sætningsknuder

En sætningsknude er en sproglig konstruktion, som består af en oversætning og en eller flere ledsætninger, og hvor et led fra en ledsætning er rykket frem forrest i oversætningen.

Eksempler:

Det tror jeg ikke er muligt.

Nærmere tror jeg ikke det er muligt at komme det.

Det synes jeg ikke man kan sige at han er.

Det er en sag, (som) jeg tror at partiet snarest må tage stilling til.

Hvad tror ministeren kan bringe resultater?

Hvem mener ordføreren vi kan have tillid til?

Det er der mange der er skeptiske over for.

Danmark er længere fra at opfylde sine forpligtelser, end jeg tror de fleste er klar over.

2 e. Foran osv. og imellem osv. og osv.

Eksempler:

Vi skal styrke faglighed, social indlæring osv. – både i dagtilbuddene og i folkeskolen.

Vi bruger mange penge på at forklare de fremmede, der kommer hertil, hvordan vores kultur er osv.

Vi sparer udgifter til sygefravær, arbejdsskadeerstatning, førtidspension osv. osv.

Det samme gælder etc.

2 f. Efter jamen

Eksempel:

Jamen billedet er jo, at der må skæres ned på de centrale velfærdsydelser.

KURSIV

1. Fremhævelser

Kursiv kan bruges til at fremhæve betonedede ord eller orddele, dog kun i meget begrænset omfang.

Eksempler:

Når ordføreren siger, at jeg er *stærkt* optaget af, at kommunerne skal have adgang til at tegne sygeforsikringer, må det bero på en misforståelse. Det er jeg slet ikke *stærkt* optaget af.

For at den ældre kan holde sig i gang længst muligt, skal der være tid til, at hjemmehjælperen f.eks. kan vaske op og lave mad *med* den ældre, i stedet for at hjemmehjælperen gør det *for* den ældre.

Vi *skal* bryde den negative sociale arv.

Hvad med udnyttelse af den boligmasse, vi allerede *har* bygget?

Det hedder *hr.* Bjarne Laustsen.

Det er et forhandlings*mandat* og ikke et forhandlings*resultat*.

Hvorfor ønsker regeringen at ændre forureneren betaler-princippet til forureneren betales-princippet?

2. Regibemærkninger

Kursiv bruges ved alle regibemærkninger i referatet af Folketingets forhandlinger.

Eksempler:

Formanden:

Det fremgik ikke, at hr. Ole Olsen bad om ordet for en kort bemærkning. (*Ole Olsen* (X): Det gjorde jeg!). Jamen det fremgik ikke, og det var hans tur i ordførerrækken.

(En mobiltelefon ringer).

(Ministeren afstår fra at svare).

(Ophold).

(Statsministerens opfordring blev besvaret med et trefoldigt hurra).

SEMIKOLON

Semikolon er et valgfrit tegn. Det vil sige, at det aldrig er obligatorisk at bruge det, og det bør i princippet ikke forekomme i lovtekster. Når det sættes, erstatter det punktum eller komma. Nogle bruger semikolon ofte, mens andre aldrig bruger det. For at opnå en vis ensartethed anbefales det derfor at bruge semikolon med måde, og i følgende tilfælde kan det sættes:

1. Mellem to helsætninger, der indholdsmæssigt er tæt forbundne

Et semikolon kan bruges til at vise, at to helsætninger hører særlig tæt sammen. Det er typisk i de tilfælde, hvor man synes et punktum er for meget og et komma for lidt.

Eksempler:

Vi har spurgt til det, men der er ingen, der tager nogen konsekvens heraf i Socialdemokratiet; man piber kun.

Socialdemokratiet er ikke modstander af skattelettelser; vi vil bare ikke love nogen.

Og det bliver dyrt for skatteyderne; det er det, det viser.

Jeg kan ikke rigtig huske, at jeg sagde, at kommunerne var dødtrette af at få tildelt flygtninge; det tror jeg faktisk ikke jeg sagde.

Vi regner da med et valg næste år; det er klart.

2. Ved opremsninger

Når der opremses en række standpunkter, begrundelser osv. i sideordnede sætninger med underordnede sætninger inden for samme punktum, kan det være svært at overskue, hvordan de forskellige sætninger hører sammen, hvis der kun bruges komma. Her kan man i stedet sætte semikolon foran de sideordnede sætninger.

Eksempler:

Socialdemokratiet mener, at der bør være lige muligheder for alle med hensyn til levevilkår og aktiv deltagelse i samfundet, og at der bør gøres en ekstra indsats for de udsatte, især med hensyn til at give dem en plads på arbejdsmarkedet; at der bør arbejdes for at højne kvaliteten og afkorte ventetiderne i det offentlige sygehusvæsen, og at den frie og lige adgang til behandling bør fastholdes; at kvaliteten i ældreomsorgen bør øges; og at rammerne for folkeskolen bør forbedres.

Vi mener, at alkoholmisbruget fortsat er et væsentligt problem; at det er en samfundsmæssig opgave at sikre, at der er tilstrækkelig behandlingsskapacitet og relevante behandlingstilbud; at ministeriet bør pålægge kommunerne at iværksætte et udredningsarbejde, som skal afdække den samlede behandlingsindsats; og at der løbende skal ske en evaluering af indsatsen.

Jeg vil meget hellere have, at vi får en skattedebat om, hvordan de almindelige danskere føler skatteåget på deres krop; føler, hvor meget de 24 mia. kr., som regeringen har pålagt danskerne i ekstraskat, siden den trådte til, belaster den enkelte dansker; føler, hvor meget de brandskattes; føler, hvor urimeligt det er, at de arbejder mandag, tirsdag, onsdag og lidt af torsdagen for andre og resten af torsdagen og fredagen for sig selv og deres familie.

Semikolon kan ved opremsninger også erstatte punktum:

Sjældent har man set en statsminister, der har været så engageret i en folkeafstemningskampagne; sjældent har man set en så enig fagbevægelse været engageret; sjældent har man set et så enigt erhvervsliv være engageret; sjældent har man set så mange penge blive satset på en kampagne; sjældent har man set embedsmænd i den grad bidrage til kampagnen; sjældent har man set så meget informationsmateriale blive spyttet ud fra statsapparatet for at få et bestemt resultat hjem.

3. Ved referering af en anden persons synspunkt

Når en taler refererer, hvad en anden person har sagt, kan det være svært at skelne imellem, hvad der refereres, og hvad der er talerens egen kommentar. Her kan et semikolon bruges til at vise, at sætningen efter semikolonet hører med til den refereredes udtalelser. Punktum viser, hvor disse udtalelser slutter.

Eksempler:

Jeg har lige hørt – det blev sagt fra talerstolen af hr. Karsten Lauritzen – at Venstre ikke skjuler noget; der er ikke nogen hemmelige beregninger. Det er vi nu ikke helt overbevist om.

I Venstre mener vi, at pengene skal følge patienten, men det mener man ikke i Socialdemokratiet; der skal være fri og lige adgang til hospitalerne.

I Ekstra Bladet er man jo lidt efter De Konservative, fordi vi vil reducere afgifterne. Der står i Ekstra Bladet i dag, at LO-formanden nævner afgifterne. LO's formand vil ikke afvise, at vi skal se på en reduktion af nogle af afgifterne; LO er jo altid interesseret i gode vilkår for erhvervslivet. Og så skal vi Konservative stå her og blive kanøflet, fordi vi ser på afgifterne.

4. I indskud

Nogle sætninger kan være konstrueret på en måde, så de kan være svære at få styr på tegnsætningsmæssigt. Det kan f.eks. dreje sig om sætninger med flere indskud. Der må man jo ikke bruge mere end to tankestreger, og der kan heller ikke være punktum i et indskud mellem to tankestreger. Her kan et semikolon være til hjælp.

Eksempler:

Så er der kun én instans, der skal sætte den grænse, nemlig Folketinget, og hvis ikke statsministeren vil indgå i en dialog om det her – og det kan jeg forstå at statsministeren ikke vil; det er et valg, statsministeren har – så er det eneste alternativ selvfølgelig et konkret forslag i Folketinget.

Her drejer det sig om indgreb – ordføreren har jo ret: Folk har jo ikke én mobiltelefon hver; de har snarere to-tre mobiltelefoner hver – i lovlydige borgeres adfærd, lovlydige borgere, som ikke til daglig går og tænker over, om de har telefonen åben eller lukket.

SKRÅSTREG

1. Skråstreg anvendes i samme betydning som *eller* og *og/eller*, f.eks.

<i>borgerne/forbrugerne</i>	<i>naturen/miljøet</i>
<i>elsker/elsker ikke</i>	<i>når/hvis</i>
<i>han/hun</i>	<i>og/eller</i>
<i>hensigtsmæssige/ikkehen-</i>	<i>plus/minus</i>
<i>sigtsmæssige beslutninger</i>	<i>vilje/evne</i>

2. Skråstreg anvendes i visse forkortelser og i samme betydning som *pr.*

<i>A/S</i>	<i>K/S</i>
<i>c/o</i>	<i>km/t.</i>
<i>cad/cam</i>	<i>m/k</i>
<i>I/S</i>	

3. Sammensatte ord med skråstreg skrives med bindestreg, f.eks.

<i>alkoholforbrug/-misbrug</i>	<i>hiv-/aids-bekæmpelse</i>
<i>boligforeninger/-selskaber</i>	<i>ja-/nejdiskussion</i>
<i>flygtninge-/indvandrerdebat-</i>	<i>job-/uddannelsetilbud</i>
<i>ten</i>	<i>læse-/skrivevanskeligheder</i>
<i>EU-/EØS-land</i>	<i>mer-/mindreudgifter</i>
<i>fysio-/ergoterapeut</i>	<i>pleje-/ældreboliger</i>

4. Skråstreg anvendes til at markere linjeskift i lyrik, f.eks.

*»I Danmark er jeg født, dér har jeg hjemme,/dér har jeg rod,
derfra min verden går;/du danske sprog, du er min moders
stemme,/så sødt velsignet du mit hjerte når./Du danske, fri-
ske strand,/hvor oldtids kæmpegrave/stå mellem æblegård
og humlehave./Dig elsker jeg! – Danmark, mit fædreland«*

NB: årsskiftet 2014/15

SPØRGSMÅLSTEGN

1. Der sættes altid spørgsmålstegn

1 a. Efter et direkte spørgsmål

Eksempler:

Hvad så næste år?

Hvad er det egentlig, forslaget går ud på?

Hvem bestemmer, hvordan det skal foregå ude i virksomhederne?

1 b. Efter et direkte spørgsmål efterfulgt af en tilføjelse

Eksempler:

Vil Socialdemokratiet gøre noget ved bandekriminaliteten – ja eller nej?

Hvor skal der ske noget, og hvornår sker det – til efteråret eller i morgen?

1 c. Efter et direkte spørgsmål, som efterfølges af en uddybende sætning

Eksempler:

Hvornår vil ministeren sørge for, at jeg får et fuldstændigt svar på det spørgsmål, jeg har stillet i dag? For dagens svar er jo ikke fyldestgørende.

Ordføreren undrer sig over, at der ikke er flere, der tager en tolkeuddannelse, men hvorfor skulle man egentlig gøre det? For der er jo ikke nogen, der kræver, at man har den.

Så er det inden sommerferien, eller hvilken tidsplan taler vi egentlig om? For jeg tror, at mange gerne vil se noget konkret komme ud af det, så utrygheden kan forsvinde.

1 d. Efter et udsagn, som indeholder et direkte spørgsmål efterfulgt af kolon

Eksempler:

Hvordan har SF's ordfører det med at være medlem af et regeringsparti, hvis eneste kommentar til bandekriminaliteten er: Vi må forebygge?

Kunne man ikke forestille sig, at flertalspartierne i den situation blev fristet til sige: Vi laver en ordning, hvor vi forgylder dem, vi holder af, og straffer dem, vi ikke bryder os om?

Vil regeringen ikke sikre, at priserne på togbilletter kan ned-sættes til glæde for de mange mennesker, som har oplevet, at priserne er eksploderet, og ikke bare sige: Vi må se, om vi kan gøre noget ved det senere?

1 e. Efter et direkte spørgsmål midt i et udsagn

Eksempler:

Hvordan skal det i det hele taget forstås? kunne jeg godt tænke mig at vide.

Er det virkelig regeringens politik? spørger Venstres ordfører.

Hvis jeg havde siddet på hænderne og sagt: Mon ikke det begynder at gå i den rigtige retning? så kunne jeg forstå ordførerens argumentation.

1 f. Efter et direkte spørgsmål i et indskud

Eksempler:

Ministeren bliver ved med at vige udenom – hvornår får vi et svar? – og derfor vil vi blive ved med at stille det samme spørgsmål.

Jeg kunne godt tænke mig at få en nærmere forklaring på det problem – kan det lade sig gøre? – før jeg tager endelig stilling til ministerens forklaring.

1 g. Efter et retorisk spørgsmål

Eksempler:

De er i nød, men det forstår ministeren måske ikke?

Jeg synes, det er det værste af det, der er i det lovforslag, eller det sværeste – skal vi sige det sådan?

2. Der sættes aldrig spørgsmålstegn

2 a. Efter et indirekte spørgsmål

Eksempler:

Så vil jeg spørge, hvad det er for en skjult dagsorden, ministeren har.

SF's ordfører spørger, om jeg kan give en detaljeret redegørelse for regeringens plan.

Jeg spurgte, om Enhedslistens ordfører virkelig mener det, der blev sagt om disse beregninger.

2 b. Efter et retorisk spørgsmål midt i et udsagn

Eksempler:

Ministeren talte om, skal vi kalde dem de utilpassede unge andengenerationsindvandrere, som laver ballade i deres nærområde.

Jeg vil gerne komme nærmere ind på, skal vi sige de økonomiske problemer i kommunerne i forbindelse med regeringens skattestop.

Jeg kunne godt tænke mig at høre nærmere om udbredelsen af – hvad er det nu, det hedder – mindre varmepumper.

2 c. Efter et høflighedsspørgsmål

Eksempler:

Må jeg have lov at spørge, om ministeren vil forklare, hvordan det egentlig forholder sig med ventelisterne.

Må jeg ikke gøre ministeren opmærksom på, at det ikke forholder sig sådan, som det er beskrevet i redegørelsen.

2 d. Efter et udråbsspørgsmål

Efter et udråbsspørgsmål sættes udråbstegn.

Eksempler:

Hvad sagde jeg!

Hvad er det for noget ævl at fremstille det, som om jeg skulle have forsvaret voldsmænd!

STORE OG SMÅ BOGSTAVER

1. Personnavne

Personnavne, herunder øge-, kæle- og tilnavne, skrives med stort, f.eks.

Det Borende X, Dynelarsen, Holger Fortolker, Jernladyen, Karl Smart, Kirsten Giftekniv, Ole Opfinder, Peter den Store, Polle, men von Eyben (Von Eyben efter punktum)

Typebetegnelser skrives dog med lille, f.eks.

klogeåge, sjuskedorte, sorteper, spørgejørgen

2. Persontitler

2 a. Særlige titler

Officielle kongelige, fyrstelige og gejstlige titler skrives med stort både i omtale og i tiltale, men med lille, når de blot er en slags stillingsbetegnelser, f.eks.

Hendes Majestæt Dronningen/Deres Majestæt (men: dronning Margrethe/dronningen), Hans Kongelige Højhed Prinsgemalen/Deres Kongelige Højhed (men: prins Henrik/prinsen), Hans Kongelige Højhed Kronprinsen/Deres Kongelige Højhed (men: kronprins Frederik/kronprinsen), Hendes Kongelige Højhed Kronprinsessen/Deres Kongelige Højhed (men: kronprinsesse Mary/kronprinsessen), Hans Kongelige Højhed Prins Joachim/Deres Kongelige Højhed (men: prins Joachim), Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Marie/Deres Kongelige Højhed (men: prinsesse Marie), Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Benedikte/Deres Kongelige Højhed

(men: *prinsesse Benedikte*) og *Hans Højhed Prins Richard/ Deres Højhed* (men: *prins Richard*) og *Hans Excellence/ Deres Excellence*, *Hans Højvelbårenhed/ Deres Højvelbårenhed* (forældet), *Hans Højærværdighed/ Deres Højærværdighed* og *Hans Hellighed/ Deres Hellighed*

2 b. Almindelige titler

Andre titler, grader og stillingsbetegnelser skrives med lille, f.eks.

adjunkt Andersen, biskop Balle, direktør Schmidt, Folketingets formand (formanden), Frederik greve Moltke/ grev Moltke, fuldmægtig Frederiksen, hofjægermester Juel, kammerherre Holm, kommissionsformand José Manuel Barroso, landsstyreformand Aleqa Hammond, lektor Blomme, lord Byron, pastor Søbye, premierminister Winston Churchill, professor Harder, præsident Barack Obama, sir Henry, statsminister Thorvald Stauning

3. Ordener, priser og udmærkelser

Betegnelser for ordener, priser, udmærkelser m.m. skrives med stort, f.eks.

Bodilprisen, Cavlingprisen, Dannebrogordenen, Det Danske Akademis Store Pris, Elefantordenen, Fortjenstmedaljen, De Gyldne Palmer, Den Gyldne Bjørn, Den Gyldne Løve, Hosebåndsordenen, Ingenio et arti-medaljen, Jazzparprisen, Medaljen for ædel Dåd, Nobelprisen, Nordisk Råds Litteraturpris, Prix de Rome, Prix Italia, Reumertprisen, Robertprisen, Rosenkjærprisen, Sonningprisen og Vandmiljøprisen samt Bodil, Emmy, Grammy og Oscar

Betegnelser for indehavere af ordener m.m. skrives med lille, f.eks.

*kommandør af Dannebrog/dannebrogsmand, elefantridder,
nobelpristager, oscarvinder*

4. Religiøse og mytologiske skikkelser og steder

Navne på religiøse og mytologiske skikkelser og steder skrives med stort, f.eks.

*Allah, Gud, Helligånden, Helvede, Himmerige, Muhammed,
Paradis, Satan, Skaberen, Valhal, Åbenbaringen*

Hvis navnet indgår i eder, udråb eller faste udtryk, skrives det med lille, f.eks.

*det store dyr i åbenbaringen, et helvedes besvær, fanden stå
i det, for guds skyld, gudskelov, paradis på jord, på herrens
mark (men: i det Herrens år), vorherre bevares*

5. Dyre- og plantenavne

Almindelige benævnelser på dyr og planter skrives med lille, f.eks.

ingridmarieæble, liljekonval, rottweiler

Første ord i de latinske navne på dyr og planter skrives med stort, f.eks.

Equus caballus, Nerium oleander, Salmonella manhattan

6. Partier og folketingsgrupper

Navne på partier og folketingsgrupper, herunder deres kaldenavne, skrives med stort, f.eks.

Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Inuit Ataqatigiit, Javnaðarflokkurin, Det Konservative Folkeparti (Konservative, De Konservative), Kristendemokraterne, Liberal Alliance, Radikale Venstre (Radikale, De Radikale), Siumut, Socialdemokratiet (Socialdemokraterne), Socialistisk Folkeparti, Venstre

Det mener vi Konservative.

Når der ikke er tale om hele partiet eller hele folketingsgruppen, anvendes lille forbogstav, f.eks.

I tv-debatten deltog tre socialdemokrater og tre konservative.

Tillægsordene *konservativ* og *radikal* kan anvendes om de respektive politiske partier, f.eks.

et konservativt udspil, radikal uddannelsespolitik

Sammensætninger med navne på partier og folketingsgrupper skrives med stort, f.eks.

Enhedslistepolitik, Venstreborgmester

7. Institutioner, organisationer, virksomheder m.m.

Så vidt muligt følges deres egen bogstavering. Dette indebærer normalt store begyndelsesbogstaver i alle betydende ord, f.eks.

Arbejdstilsynet, Bornholms Regionskommune, Det Centrale Kriminalregister, Dansk Metal, Dansk Sprognævn, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Erhvervsstyrelsen, Den Europæiske Union, Flyvevåbnet, Folketinget, Folketingets Præsidium, Folketingstidende, Forsvaret, Fyens Stift, Færøernes Lagting (Lagtinget), Hjemmeværnet, Inatsisartut, Institut for Menneskerettigheder, Det Kongelige Teater, Landsorganisationen i Danmark, Miljøministeriet, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Nævnet vedrørende erstatning til ofre for forbrydelser, Odense Brandvæsen, Odense Byråd, Retten i Holbæk, Rigspolitiet, Rigsretten, Sokkelund Herred, Statens Serum Institut, Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, Statsministeriet, Syddansk Universitet, Søværnet, Vejle Tekniske Gymnasium, Ældre Sagen, Økonomi- og Indenrigsministeriet

7 a. Kaldenavne

Også kaldenavne skrives med stort, f.eks.

Bagmandspolitiet, Erstatningsnævnet, Kriminalforsorgen (kaldenavn for Direktoratet for Kriminalforsorgen, men: Hvordan skal den danske kriminalforsorg være indrettet?), Kriminalregisteret, Metal, Præsidiets, Seruminstituttet, Sprognævnet, Tidende, Tinget

Dog skrives navne med lille, når de er forkortet så meget, at de ikke uden videre kan genkendes, f.eks.

nævnet (f.eks. for Dansk Sprognævn), styrelsen (f.eks. for Erhvervsstyrelsen), universitetet (f.eks. for Københavns Universitet)

Men: *Nævnet (Det Udenrigspolitiske Nævn)*

7 b. Personrelaterede institutionsnavne

Navnet på institutionen eller embedet skrives med stort, men når der er tale om personen, skrives det med lille, f.eks.

Folketingets Ombudsmand/Ombudsmanden (men: Folketingets ombudsmand/ombudsmanden har været dommer), Forbrugerombudsmanden, Rigsadvokaten, Rigsombudsmanden i Grønland, Rigsombudsmanden på Færøerne (men: rigsombudsmanden), Statsadvokaten i Viborg (men: statsadvokaten og statsadvokaturen), Statsrevisorerne/statsrevisorerne

NB: *Kammeradvokaten/kammeradvokaten, Rigsrevisionen/rigsrevisor*

8. Udvalg, kommissioner m.m.

Navne på stående udvalg, kommissioner m.m. skrives med stort, f.eks.

Finansudvalget, Offentlighedskommissionen, Skatterådet, Tilsynsrådet for Arbejdsmarkedsstyrelsens tilsyn med a-kasser og kommuner, Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

9. Ubestemt form

Institutioner, udvalg, kommissioner m.m., hvis navne er i bestemt form (f.eks. *Finansudvalget* og *Folketinget*), skrives også med stort i ubestemt form, f.eks.

et enigt Finansudvalg, et nyvalgt Folketing

10. Fællesnavne

Betegnelser, der har karakter af fællesnavn, skrives med lille, f.eks.

brandvæsenet, børn og unge-udvalg, flåden, folkekirken, folkeregisteret, folkeskolen, færdselspolitiet, internationalt udvalg, ministeriet, politiet, regeringen, skatteankenævn, socialudvalget, staten, tilsynsrådet

Det samme gælder betegnelser som *flyvevåbnet, forsvaret, hjemmeværnet* og *søværnet*. Men når de bruges som navne på selve organisationerne, skrives de med stort, f.eks. *Søværnet*.

11. Historiske/politiske sager, aftaler, perioder m.m.

Betegnelser for historiske/politiske sager, aftaler, handlingsplaner, begivenheder og perioder skrives med lille, f.eks.

anden verdenskrig, bankpakke I/II/III/IV/V, besættelsen, bokseropstanden, europluspagten, forsvarsforliget, den franske revolution, intifadaen, kartoffelkuren, klimatopmødet, den kolde krig, medieaftalen, det nationale kompromis, pinsepakken, påskekrisen, reformationen, salmonellahandlingsplanen, septemberforliget, stenalderen, tamilsagen, trediveårskrigen, vandmiljøplan I/II/III

Indgår der et egennavn i betegnelsen, skrives den med stort, f.eks.

Afghanistankrigen, Dreyfusaffæren, Farummodellen, Iransanktionerne, Kanslergadeforliget, Løkkeposen, Mellemøstkonflikten, Napoleonskrigene, Nørrebrosagen, Riokonferencen, Watergatesagen

Følgende politiske/historiske begreber skrives med stort:

Euroland (hele euroområdet), *Fort Europa* (EU), *Jerntæppet* (opdelingen af Europa under den kolde krig), *Nord* (verdens rige lande), *Ondskabens Akse* (Irak, Iran, Nordkorea), *Ondskabens Imperium* (Sovjetunionen), *Syd* (verdens fattige lande), *Det Tredje Rige* (Hitlertyskland), *Vest* (den vestlige verden), *Øst* (forhenværende kommunistiske østeuropæiske lande)

12. Lovforslag, love, direktiver, konventioner m.m.

Lovforslag, beslutningsforslag, redegørelser til Folketinget fra ministre, love, bekendtgørelser, direktiver, traktater, konventioner m.m. skrives med lille, f.eks.

bekendtgørelse af 22. marts 1948 om retskrivningen, børnekonventionen, cirkulære af 12. november 1986 om kvalitetssikring af byggearbejder, deltidsdirektivet, forslag til lov om vandplanlægning, færdselsloven, grundloven (men: Danmarks Riges Grundlov), ikkespredningstraktaten, klimakonventionen, lov om social service, redegørelse om indsatsen mod terrorisme

Dog skrives der f.eks.

Danske Lov, Erik Klippings Håndfæstning, Jyske Lov, Magna Charta

Indgår der et egennavn i navnet, skrives det med stort, f.eks.

Genèvekonventionerne, Kyotoprotokollen, Luganokonventionen, Maastrichttraktaten

13. Bygninger, anlæg, Folketingets lokaler, skibe m.m.

Navne på bygninger, anlæg, veje, Folketingets lokaler, skibe m.m. skrives med stort, f.eks.

Berlinmuren (Muren), Brande Omfartsvej, Børsen, Christiansborg (Borgen), »Dannebrog« (kongeskibet), Farøbroerne, Folketingets Bibliotek, Folketingssalen (men: salen), Frihedsstøtten, »Jutlandia«, Den Sorte Diamant, Vandrehallen

14. Geografiske områder

Navne på geografiske områder skrives med stort, f.eks.

Christiansborg Slotsplads (Slotspladsen), Esbjerg Havn, Femern, Gladsaxe, Københavnsområdet (men: hovedstadsområdet), Mellemøsten, Mors, Morsø Kommune, Nordkysten, Riget i Midten, Skjern Å, Store Vildmose, Thulebasen, Trekantområdet, Vejlerne, Vestegnen, Vesten, Zions Sogn, Øresund (Sundet), Østen

Hvad angår stavning af danske stednavne, følges Stednavneudvalgets anbefalinger, bl.a. om, at stednavne ikke forkortes. Stednavneudvalgets liste over danske stednavne kan findes på

www.stednavne.info

Hvis en kommune ønsker Å/å skrevet som Aa/aa, skal det respekteres, f.eks. *Aarhus Kommune*.

15. Himmelleger m.m.

Navne på planeter, stjerner, stjernebilleder og andre himmelleger skrives med stort, f.eks.

Andromedatågen, Berenikes Lokker, Jorden, Jupiter, Karlvognen, Mars, Mælkevejen, Månen, Pluto, Polarstjernen, Solen, Stenbukken, Sydkorset, Tvillingerne, Vandmanden

Dog skrives *jorden, månen* og *solen* med lille, når disse ikke betragtes som himmelleger i astronomisk forstand.

Eksempler:

Forslaget fik ikke nogen let gang på jorden.

Han så ud, som om han var faldet ned fra månen.

Han rejste jorden rundt (men: Mars er mindre end Jorden).

Der er tilsyneladende intet nyt under solen i denne sag.

De afviste asylansøgere gik under jorden.

Der er tegn i sol og måne på, at der vil blive indgået et forlig.

Ministeren må se at komme ned på jorden igen.

Man må forsøge at dele sol og vind lige.

Derudover skrives følgende med lille:

atmosfæren, ekliptikaen, hemisfæren, ionosfæren, den nordlige polarkreds, stratosfæren, troposfæren, vendekredsen (men: Krebsens vendekreds), ækvator

16. Sygdomme

Betegnelser for sygdomme skrives med lille, f.eks.

aids, alzheimer, angina pectoris, basedow, cøliaki, hepatitis, herpes, iskias, parkinsonisme, podagra, psoriasis, rosen, tyfus

Hvis der i sygdomsbetegnelsen indgår et personnavn, skrives den med stort, f.eks.

Alzheimers sygdom, Aperts syndrom, Basedows sygdom, Downs syndrom, Parkinsons syge/sygdom, Reiters sygdom

17. Lægemidler

Betegnelser for lægemidler, euforiserende stoffer, bekæmpelsesmidler og grupper heraf skrives med lille, f.eks.

aspartam, aspirin, betablokkere, diquat, ecstasy, glyfosat, klorheksidin, klormequat, kloroform, klorokin, magnyl, metadon, natrium, nisin, sulfanilamid, tetracyklin, zinksulfat

Deciderede handelsnavne skrives dog med stort, hvis de ikke er indgået i sproget som almene begreber, f.eks.

Androcur, Cipramil, Combivir, Fontex, Marinol, Mortalin, Nicorette, Panodil, Pinex, Rohypnol, Seroxat, Tylosin, Viagra

18. Religiøse og nationale højtider og festdage m.m.

Betegnelser på højtider og festdage skrives med lille, f.eks.

anden påskedag, eid, grundlovsdag, juleaften, kulturnatten, ramadan, rosh hashana, skærtorsdag, store bededag, yom kippur (men: Kristi himmelfartsdag)

19. Sammensætninger med egennavne

19 a. Sammensætninger, hvis sidste led er et egennavn

Når det sidste led i en sammensætning er et egennavn, skrives sammensætningen med stort, f.eks.

*Dynelarsen, Forbudssverige, Foreningsdanmark,
Handelshøjskolevenstre, Overdanmark, Storkøbenhavn,
Superkarla, Sydsverige, Vesteuropa*

19 b. Sammensætninger, hvis første led er et personnavn

Når det første led i en sammensætning er et personnavn, skrives sammensætningen med stort, f.eks.

*Blixenkender, Ginikoefficient, Nobelkomiteen,
Obamaadministrationen, Palmemordet, Rorschachtesten,
Thorning-Schmidt-regeringen, Tobinskat*

Men hvis forbindelsen til personen er helt forsvundet, skrives sammensætningen med lille, f.eks.

*akillesene, dieselmotor, gallupundersøgelse, richterskala,
ritzautotelegram, røntgenapparat*

19 c. Sammensætninger med personbetegnelser, hvis første led er et geografisk navn

Når det første led i en sammensætning med personbetegnelser er et geografisk navn, skrives sammensætningen med lille, f.eks.

*afrikaekspert, amagerbonde, amazonindianer, brøndbyfan,
frederiksbergborgmester, gentofteborger, kosovoalbaner,*

*mellemøstudsending, nordsøolie, nørrebrodrenge,
palæstinaaraber, skagenturist, vesterhavsfisker,
østersøkommissær*

19 d. Øvrige sammensætninger med egennavne

Fast indarbejdede sammensætninger med egennavne skrives med lille, f.eks.

*bonelocpatient, bornholmskort, danmarkshistorie,
dannebrogflag, europaparlamentsmedlem, europapolitik,
facebookprofil, falckredder, folketingsvalg,
greenpeaceaktion, hamasterrorist, havannacigar,
legoklodser, nordsøolie, oslobåden, shelldirektør,
talebankriger, twitterkonto, østarbejder, øststøtte,
østudvidelse*

Mindre udbredte sammensætninger skrives med stort, f.eks.

*Echelonsystemet, Muhammedtegningerne,
Scandlinesfærge, Schengenland, Ørestadsprojektet*

20. Særlige spørgsmål

20 a. Foreløbige navne på institutioner m.m.

Institutioner, udvalg, kommissioner m.m., der endnu ikke er oprettet eller nedsat, skrives med lille, indtil de eventuelt får deres officielle navn.

Eksempler:

Regeringens Økonomiudvalg har besluttet at nedsætte et bloktilskudsudvalg til næste år.

Derfor foreslår vi, at der oprettes et center for miljø og sundhed.

20 b. Egennavne i overført betydning

Egennavne brugt i overført betydning skrives med lille.

Eksempler:

Vi erkender, at man ikke kan opbygge en elektronisk berlinmur i dansk mediepolitik.

Ministeren siger, at det koster en storebæltsbro om året, at vi har så stort et sygefravær i Danmark.

20 c. Sammensætninger og andet med et bogstav

Eksempler:

A-dur, a-mol, C-holdet, F-dur, f-mol, (fredet i) klasse A, plan B, x kr., X-købing

21. Oversigt over betegnelser vedrørende EU m.m.

Som hovedregel skrives betegnelser vedrørende EU, som har karakter af egennavne, med stort, også korte kaldenavne. Bemærk, at dette i visse tilfælde medfører, at de normale regler om små og store bogstaver fraviges. Betegnelser, som har karakter af fællesnavne, skrives med lille.

- acquis communautaire*
Agenda 2000
Ambassadørudvalget
Amsterdamtraktaten
AVS-Ministerrådet (medlemmer af Ministerrådet og repræsentanter for AVS-landene)
Centralbanken (se *Europæiske Centralbank, Den*)
Charteret om Grundlæggende Rettigheder (*Den Europæiske Unions Charter om Grundlæggende Rettigheder*)
Coreper (*De Faste Repræsentanters Komité*)
Cotonouaftalen
Danmarks Faste Repræsentation
delegerede retsakter
ECB (se *Europæiske Centralbank, Den*)
Ecofin-rådet (*Økofin-rådet*) (økonomi- og finansministrene)
ecofinrådsmøde (*Økofinrådsmøde*)
Edinburghafgørelsen
EF (se *Europæiske Fællesskab, Det*)
EF-pakken (se *Europæiske Fælles Akt, Den*)
EF-traktaten (se *Traktaten om Det Europæiske Fællesskab*)
EFRU (se *Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den*)
EKSF (*Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab*)
ESCB (*Det Europæiske System af Centralbanker*)
ESF (se *Europæiske Socialfond, Den*)
ESFP (*den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik*)
EU (se *Europæiske Union, Den*)
EU-direktiver (før 2009: *EF-direktiver*)
EU-Domstolen (før 2009: *EF-Domstolen*) (*Den Europæiske Unions Domstol*)
EU-forordninger (før 2009: *EF-forordninger*)
EU-konventet (se *Europæiske Konvent, Det*)
EU-Tidende
EU-traktaten (se *Traktaten om Den Europæiske Union*)
EUGFL (se *Europæiske Ud- viklings- og Garantifond for Landbruget, Den*)
Euratom (*Det Europæiske Atomenergifællesskab*)
Euratom-traktaten
Eurojust (*Den Europæiske En- hed for Retligt Samarbejde*)
Eurokorpset
Europadagen
Europahymnen
Europa-Kommissionen (*Kom- missionen*)
Europa-Kommissionens Stati- stiske Kontor (*Eurostat*)

- Europa-Parlamentet (Parlamentet)*
europuspagten
Europæiske Atomenergifællesskab, Det (Euratom)
Europæiske Centralbank, Den (Centralbanken, ECB)
Europæiske Enhed for Retligt Samarbejde, Den (Eurojust)
Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den (Regionalfonden, EFRU)
Europæiske Fælles Akt, Den (Fællesakten, EF-pakken)
Europæiske Fællesskab, Det (Fællesskabet, EF)
Europæiske Fællesskaber, De (Fællesskaberne) (EF, EKSF og Euratom)
Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig, Det (OLAF)
Europæiske Konvent, Det (EU-konventet, konventet)
Europæiske Kul- og Stålfællesskab, Det (EKSF)
Europæiske Miljøagentur, Det (Miljøagenturet)
Europæiske Ombudsmand, Den
Europæiske Råd, Det (formanden, stats- og regeringscheferne og formanden for Europa-Kommissionen)
europæiske semester, det
Europæiske Socialfond, Den (Socialfonden, ESF)
Europæiske System af Centralbanker, Det (ESCB)
Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Den (Landbrugsfonden, EUGFL)
Europæiske Union, Den (Unionen, EU)
Europæiske Unions Charter om Grundlæggende Rettigheder, Den (Charteret om Grundlæggende Rettigheder)
Europæiske Unions Domstol, Den (EU-Domstolen)
Europæiske Økonomiske Fællesskab, Det (Fællesmarkedet, EØF)
Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, Det (EØS)
Eurostat (Europa-Kommissionens Statistiske Kontor)
EU's Udenrigstjeneste (se Tjenesten for EU's optræden udadtil)
EØF (Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, Fællesmarkedet)
EØF-traktaten
EØS (Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde)
FAC (Rådet for Udenrigsanliggender)
Faste Repræsentanters Komité, De (Coreper)
Finansielle Instrument til Udvikling af Fiskeriet, Det (FIUF)
finanspagten
FIUF (Det Finansielle Instrument til Udvikling af Fiskeriet)
forbeholdene
FUSP (den fælles udenrigs-

- og sikkerhedspolitik)
fælles sikkerheds- og forsvars-
politik, den (ESFP)
fælles udenrigs- og sikker-
hedspolitik, den (FUSP)
Fællesakten (se Europæiske
Fælles Akt, Den)
Fællesmarkedet (se Europæi-
ske Økonomiske Fælles-
skab, Det)
Fællesskaberne (se Europæi-
ske Fællesskaber, De)
Fællesskabet (se Europæiske
Fællesskab, Det)
GAC (Rådet for Almindelige
Anliggender)
Garantisektionen
Generelle Råd, Det (ECB's for-
mand og næstformand og
EU-landenes centralbankdi-
rektører)
grønbog
hvidbog
høje repræsentant, den
højtstående repræsentant for
udenrigsanliggender og sik-
kerhedspolitik, den
indre marked, det
Informationskontoret for Tek-
nisk Bistand (TAIEX)
komitologi
Kommissionen (se Europa-
Kommissionen)
Kongressen af Lokale og Re-
gionale Myndigheder
konventet (se Europæiske
Konvent, Det)
konvergenskriterierne
Københavnskriterierne
Landbrugsfonden (se Europæi-
ske Udviklings- og Garanti-
fond for Landbruget, Den)
Lissabontraktaten
Lomékonventionerne
Maastrichttraktaten
Militærkomiteen
Miljøagenturet (Det Europæi-
ske Miljøagentur)
miljøgarantien
Ministerkomiteen (udenrigsmi-
nistrene eller deres repræ-
sentanter)
Ministerrådet (se Rådet for
Den Europæiske Union)
Nicetraktaten
nærhedsprincippet
nødvendighedsprincippet
OLAF (Det Europæiske Kontor
for Bekæmpelse af Svig)
opting out-klausulen
Paritetiske Forsamling, Den
(medlemmer af Parlamentet
og parlamentarikere fra
AVS-landene)
Parlamentet (Europa-
Parlamentet)
Petersbergerklæringen
(Petersbergopgaverne)
PHARE-programmet
proportionalitetsprincippet
PSC (Den Udenrigs- og Sik-
kerhedspolitiske Komité)

- rammeafgørelser
- Regionalfonden (se Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den)
- Regionsudvalget
- retlige og indre anliggender (RIA)
- Retten
- Revisionsretten
- RIA (retlige og indre anliggender)
- Romtraktaten
- Rådet (se Rådet for Den Europæiske Union)
- Rådet for Almindelige Anliggender (GAC)
- Rådet for Den Europæiske Union (Ministerrådet, Rådet) (fagministrene)
- Rådet for Udenrigsanliggender (FAC)
- Samhørighedsfonden
- SAPARD-programmet
- Schumanerklæringen
- sociale dimension, den
- Socialfonden (se Europæiske Socialfond, Den)
- socialpagten
- stabilitets- og vækstpagten
- strukturfonde
- subsidiaritetsprincippet
- søjle 1, søjle 2, søjle 3
- TAIEX (Informationskontoret for Teknisk Bistand)
- TEF (se Traktaten om Det Europæiske Fællesskab)
- TEU (se Traktaten om Den Europæiske Union)
- Tjenesten for EU's optræden udadtil (EU's Udenrigstjeneste, Udenrigstjenesten)
- Traktaten om Den Europæiske Union (Unionstraktaten, EU-traktaten, TEU)
- Traktaten om Det Europæiske Fællesskab (EF-traktaten, TEF)
- tredje fase
- Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité, Den (PSC)
- Udenrigstjenesten (se Tjenesten for EU's optræden udadtil)
- Unionen (se Europæiske Union, Den)
- unionsborgerskab
- Unionstraktaten (se Traktaten om Den Europæiske Union)
- Vesteuropæiske Union, Den (Vestunionen, WEU)
- Vestunionen (se Vesteuropæiske Union, Den)
- vækst- og stabilitetspagten
- WEU (se Vesteuropæiske Union, Den)
- Økofin-rådet (se Ecofin-rådet)
- økofinrådsmøde (ecofinrådsmøde)
- Økonomiske og Monetære Union, Den (ØMU)
- Økonomiske og Sociale Udvalg, Det (ØSU)
- ØMU (Den Økonomiske og Monetære Union)
- ØSU (Det Økonomiske og Sociale Udvalg)
- åbningsskrivelse

SÆR- ELLER SAMMENSKRIVNING

Her er der opført ordforbindelser, der skal skrives i ét ord, ordforbindelser, der skal skrives i to eller flere ord, og ordforbindelser, der i én betydning/sammenhæng skrives i ét ord og i en anden betydning/sammenhæng skrives i to eller flere ord.

Flere af disse ordforbindelser kan ifølge Retskrivningsordbogen skrives i både ét og to ord, så de former, der er opført i dette afsnit, er det valg, der er foretaget i Folketingstidende (se i øvrigt afsnittet Dobbeltformer side 45).

Det gælder generelt, at biord skrives i ét ord, og at forbindelser af biord og forholdsord skrives i to ord.

Oversigt over ordforbindelser, der skrives i et eller flere ord

aconto

af sted

ajour

alle hånde (alle hånde oplysninger)

alle sammen

alle tiders

alle vegne

alt sammen

andetsteds

apropos

bag efter

Han kom halsende bag efter ministeren.

bagefter

Hvad skal der ske bagefter?

bag i

Det står bag i bogen.

bagi

Se bagi.

bag om

De gik bag om hegnet.

bagom

Jeg går bagom.

bag på

Det kan ikke komme bag på nogen.

bagpå

Han måtte sidde bagpå.

bagud

bagude

bag ved

Centeret skal placeres bag ved det høje byggeri.

bagved

Lad os gå om bagved.

den gang

Den gang skete der ikke noget, men måske næste gang.

dengang

Dengang var vi mod a-kraft.

derhenne

deriblandt

derimod

derudad

De kører derudad i højt tempo.

derudaf

Derudaf kan vi konkludere, at ministeren vil handle.

derudover

efter som

Han skifter mening, efter som vinden blæser.

eftersom

Det er ikke et nyt normkrav, eftersom det er fra 2001.

en gang

Vi ser på det nok en gang.

Det gør vi på en gang.

Ministeren afviste endnu en gang at svare.

Det sker en gang imellem.

Det prøver vi en gang eller to.

Det fejrer vi en gang om året.

Det må vi gøre en gang til.

Det gør vi for en gangs skyld.

engang

Tænk engang!

Det sker engang i fremtiden.

Det sker, når vi engang får ført loven ud i livet.

Vi er nu engang mennesker.

Ikke engang ministeren kender svaret.

engros

for længst

for nylig

for resten

for så vidt

for øvrigt

forneden

foroven

foruden

frem for

fuldt ud

førend

førhen

gudbevares

gudhjælpemig

gudskelov

hen ad

hen imod

hen ved

herinde

herinde fra

Det lovgiver vi om herinde fra Folketinget.

herindefra

Ifølge kommunerne styres
alt herindefra.

herved

heroppe fra

Det sagde ordføreren her-
oppe fra talerstolen.

heroppefra

Det tilkendegiver jeg herop-
pefra.

herregud

her til

Kommer man her til landet,
må man finde sig i det.

hertil

Hertil og ikke længere.

hertillands

hu hej

hvad enten

hvad som helst

hvem som helst

hver anden

hvilken som helst

hvor længe

hvor mange

hvor meget

hvor som helst

hvor vidt

Hvor vidt vil man gå?

hvorvidt

Hvorvidt det betyder noget,
ved jeg ikke.

hvorimod

i alt

i dag

i færd

i følge

Ministeren kom i følge med
tre embedsmænd.

ifølge

Ifølge vedtægterne kan det
lade sig gøre.

i gang

i går

i morgen

i øvrigt

idet

ifald

immer væk

ind ad

Vi vil ikke have listet
sådanne tilstande ind ad
bagdøren.

indad

Døren åbner indad.

ind imellem

Man vil skyde uenighed ind
imellem partierne.

indimellem

Nogle har indimellem mis-
brugt ordningen.

ind til

Vi må skære helt ind til
benet.

indtil

Det kan jeg konstatere indtil
videre.

inde fra

Sådan lød det inde fra
stuen.

indefra

Det kommer indefra.

inde i

inden for

Det sker inden for en ansvarlig økonomisk ramme.

indenfor

De vil aldrig få foden indenfor på arbejdsmarkedet.

inden i

Brevet ligger inden i flasken.

indeni

Der er noget farligt indeni.

inden om

Hun spurtede inden om modstanderen og scorede.

indenom

De overhaler indenom.

ingen sinde

ingen som helst

ingenlunde

ingenting

intetsteds

ja tak

jamen

jaså

javel

javist

jovist

kæmpestor

langt fra

Forslaget ligger langt fra den tænkning.

langt fra

Det er langt fra rigtigt.

lige glad

Jeg er stadig lige glad for min kat.

ligeglad

Ministeren er flintrende ligeglad med det.

lige godt

Det fungerer ikke altid lige godt.

ligegodt

Det er ligegodt for dårligt.

lige meget**lige som**

De gør, lige som de vil.

ligesom

Ligesom de vendte sig om, fløj teltet væk.

De gør ligesom os.

Den melodi har vi ligesom hørt før.

lige så

Det er lige så vigtigt for os. Hun ved det lige så godt som de andre.

ligeså

Vi vil gøre ligeså.

lige sådan

Det er lige sådan, vi gerne vil have det.

ligesådan

Det skal være ligesådan.

lige til

Julen varer ikke lige til påske.

ligetil

Den sag er enkel og ligetil.

lige ud

Kom lige ud i haven.

ligeud

Lad os bare sige det ligeud.
I skal gå ligeud.

lige ved

Det var jeg lige ved at tro.

ligeved

Vi vandt ikke, men det var ligeved.

lillebitte**medmindre****midt imellem**

Midt imellem de to centre ligger stationen.

midtimellem

Det ligger et eller andet sted midtimellem.

ned ad

Han taler op ad stolper og ned ad vægge.

nedad

Aftalen vender den tunge ende nedad.

nede fra

Nu bliver der råbt nede fra salen.

nedefra

Oprøret kommer nedefra.

neden for

Han står neden for trappen.

nedenfor

Se nedenfor.

neden om

Turen går neden om Kap Horn.

nedenom

De er gået nedenom og hjem.

nej tak**nogen sinde****nogen som helst****nogenlunde****notabene****nu til dags****nuvel****når som helst****om bord****om end****omkuld****op ad**

De lægger sig op ad vores politik.

opad

Afgifterne fik et ordentligt nøk opad.

oppe fra

Det blev sagt oppe fra direktionen.

oppefra

Ordren kom oppefra.

oven for

Hun stod oven for trappen.

ovenfor

Kig på de ovenfor nævnte eksempler.

oven i

Han får rejsepenge oven i salæret.

oveni

Det skal lægges oveni.

oven i købet

Hun fik en gratis ratlås med oven i købet af sin nye bil.

ovenikøbet

De vil ovenikøbet nedsætte strafferammen.

oven på

Der rejser sig en del spørgsmål oven på den tale.

ovenpå

De føler sig ovenpå.

over alt

Hun føler sig højt hævet over alt.

overalt

Det sker overalt i landet.

over for

Vi står over for nye udfordringer.

overfor

Holmens Kirke ligger overfor.

overhovedet**proforma****på ny****på nær****rigtignok****rundt om**

Det sker i lande rundt om os.

rundtom

Rundtom i verden sker det hver dag.

rundt omkring

Vi sad rundt omkring bordet.

rundtomkring

Der skabes tilbud af den art rundtomkring i landet.

sammesteds**selv om****selv samme****selvsagt****senere hen****siden hen****simpelt hen****som om****somme tider****sparto** (sige sparto til noget)**stadig væk****så længe****så snart****så vel**

Gid alt går så vel!

såvel

Såvel børn som voksne kan deltage.

så vidt**såfremt****såsom****til dels****til kende****til stede****tilfælles****tillige**

tillige med

Tillige med momsens skal der betales grønne afgifter.

tilligemed

Tilligemed er der sket alvorlige tilbageskridt.

tillykke**tilmed****tilovers****tilsammen****topti****tvært imod**

Det sker tvært imod alle forudsigelser.

tværtimod

Det betyder ikke noget, tværtimod.

ud ad

Kig ud ad vinduet!

udad

Døren åbner udad.

ud fra**ud over**

Ud over ligestilling handler det om sociale rettigheder.

udover

Båden sejler udover.

ud til bens**ude fra**

Det skal holdes ude fra diskussionen.

udefra

Vi måtte hente arbejdskraft udefra.

ude omkring

Sælerne holder til ude omkring Neksælø.

udeomkring

Der er mange nedslidte skoler udeomkring i landet.

uden om

Vi kan ikke forhandle uden om ministeren.

udenom

Det nytter ikke at tale udenom.

uden på

Nerverne sidder uden på tøjet.

udenpå

Navnet står udenpå.

underhånden**ved lige****vel vidende**

De stemte for forslaget, vel vidende at der var stor modstand mod det.

velsagtens**vistnok**

TAL

1. Tal eller bogstaver

Hovedreglen er, at talord fra nul til og med ti skrives med bogstaver, mens talord fra 11 og opefter skrives med tal.

Eksempler:

Danmark blev nummer et.

Regeringen har allerede givet køb på fire helt afgørende punkter.

På den måde kan vi få de første tre til fem ansøgerlande med i EU.

Der er fem-seks nye paragraffer.

Charteret er inddelt i 17 afsnit.

Men hvis der i en sætning eller et afsnit forekommer talord både under og over ti, skrives alle disse med tal, f.eks.

Kommunen har fået henvendelser fra 15 udbydere, 10 danske og 5 udenlandske.

Derudover gælder det, at nogle talord uanset størrelse altid skrives med bogstaver (se side 110), mens andre altid skrives med tal (se side 111).

2. Altid bogstaver

Talord i faste udtryk og tal i overført betydning skrives med bogstaver.

Eksempler:

Skattestoppet gælder fra dag et.

Forslagets chance for vedtagelse er lig nul.

Det kræver, at man kan lægge to og to sammen.

I løbet af nul komma fem har ministeren fundet pengene.

Det giver jeg ikke fem flade øre for.

Om hundrede år er alting glemt.

Jeg er hundrede procent uenig med ministeren.

Syv-ni-tretten!

Det får vi så hundrede sytten forskellige forklaringer på.

De tolv disciple.

Tusind tak for tilslutningen.

Klokken er fem minutter i tolv for Bashar al-Assad.

Det holder ikke en meter.

Samfundets fjende nummer et.

Men: *I dette spørgsmål er oppositionen vendt 180 grader.*

Der bør foretages en 360-gradersevaluering.

3. Altid tal

Talord skrives med tal, når det drejer sig om:

3 a. Numre på forslag, forespørgsler, spørgsmål m.m.

B 9, F 11, L 37, R 9, S 2345, UF 2, US 13, V 35

3 b. Dagsordenspunkter

Som tidligere meddelt udgår punkt 5 af dagsordenen for mødet i dag.

Dagsordenens punkt 4 og 5 behandles sammen.

3 c. Stemmetal

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 101 stemmer.

Ændringsforslag nr. 5-8 forkastedes, idet 9 stemte for, 91 imod.

3 d. Kapitler, artikler, paragraffer, stykker, numre og punktummer

Det står i kapitel 4.

I artikel 9 i menneskerettighedskonventionen står der, at ingen må holdes i slaveri eller trældom.

Det fremgår af § 7, stk. 2, nr. 3, 1. pkt.

3 e. Antal mandater, medlemmer i udvalg, nævn, bestyrelser m.m.

Den politiske repræsentation i bestyrelsen går ned fra 9 til 8 pladser, og ministeren har allerede sat sig på 3 pladser.

Udvalget består af 1 formand og 8 medlemmer.

3 f. Årstal, datoer og klokkeslæt

00'erne, 1990'erne, 2013, 2013-14 (for perioder, der går hen over et årsskifte, f.eks. folketingsåret og ferieåret), 2013-2014 og 2014-2018 (flerårig periode)

årsskiftet 2014/15, den 17. maj, brev af 17. maj, ikrafttræden pr. 17. maj

kl. 0.25, kl. 15, kl. 16.15 (men: mødet udsat/genoptaget/hævet kl. 15.00)

3 g. Sekunder, minutter, timer, dage, uger, måneder og år

I TV-Avisen får man kun 30 sekunder til at forklare sig i.

Efter ønske skal jeg fastsætte en taletid på op til 10 minutter for ordførerne i første omgang og 5 minutter i anden omgang.

Togpassagererne må vente 3 timer.

Om 3-4 dage er vi klar.

Der er godt 2 uger til det afgørende topmøde.

Tilbuddet gælder i 2 måneder.

Klagen skal indsendes senest 3 måneder efter afgørelsen.

Forsøget skal løbe over 3 år.

Der skrives også med tal, når disse tidsangivelser indgår i sammensætninger og andet, f.eks.

Der er 3 arbejdsdage i ugen op til påske.

Ifølge loven er der 30 karensdage og 4 ferieuger.

Ordningen gælder for de næste 2 regnskabsår.

De vælges for en 2-årig periode.

Dog gælder det, at *en, et, en halv, et halvt, halvanden* og *halvandet* foran tidsenhederne sekund, minut, time, dag, uge, måned og år skrives med bogstaver, når der ikke lægges vægt på, at tidsangivelsen er præcis, f.eks.

I løbet af et halvt minut fandt man en løsning.

Der er præcis ½ minut til afgang.

I morges måtte jeg vente en time, inden bussen dukkede op.

Ifølge køreplanen er der 1 time mellem togene.

Der går nok en måned, inden stillingen bliver genbesat.

En nedsættelse af praktikperioden til 1 måned er langt mere passende.

Nu har regeringen siddet over halvandet år.

Tidligere kunne en arbejdsgiver pålægge medarbejdere kundeklausuler på op til 1½ år.

Hvis der er tvivl om, hvorvidt der er tale om en præcis tidsangivelse, bruges bogstaver.

Indgår der andre talord i sætninger med *en* eller *et* foran en tidsenhed, skrives disse også med bogstaver, f.eks.

Det får vi formentlig at vide inden en måned eller to.

Det er ligegyldigt, om deadline for den rapport bliver rykket en måned eller to eller tre.

3 h. Tal foran forkortelser og måle- og møntenheder

9 euro, 17 ha, 2 kg, 5 km/t., 5 kr., 3 mia. dollar, 2 mio. kr., 10 pct.

Også når millioner og milliarder ikke forkortes (se afsnittet om forkortelser side 50), bruges tal, f.eks.

Der bor mere end 5 millioner mennesker i Danmark.

Der blev udsendt 2 millioner vurderingsmeddelelser.

3 i. Punkter og numre

Det er nu lykkedes ordføreren at sige to ting om landbrugsstøtten: punkt 1, at Venstre hidtil har stået i spidsen for at få afviklet landbrugsstøtten, og punkt 2, at Venstre ikke vil åbne spørgsmålet om landbrugsstøtten.

Det rejser to spørgsmål, som jeg synes justitsministeren skal svare på. Punkt 1: Hvorfor har regeringen skiftet holdning i dette spørgsmål? Og punkt 2: Hvor er det, regeringen fremover forventer at få sit parlamentariske flertal?

Dette lovforslag er et sammensurium af flere forskellige elementer, og derfor har jeg inddelt min ordførertale i tre hovedpunkter: 1) nedlæggelse af Byggeriets Udviklingsråd, 2) ophævelse af tilskudsordningen til forsøgsbyggeri og 3) bortfald af statens udgifter til beboerrådgiverne.

Som punkt 1 siger vi derfor: bedre vejledning. Som punkt 2 siger vi, at virksomhederne skal blive bedre til at tiltrække arbejdskraften. Og som punkt 3 siger vi, at vi er nødt til at hjælpe de virksomheder, som gerne vil være med.

Der kan sættes komma, kolon eller slutparentes efter punktets nummer, men aldrig både punkt, nummer og slutparentes, skriv f.eks. ikke *punkt 2*).

Der skrives også med tal efter *nummer*, når dette anvendes på samme måde som *punkt* ovenfor, f.eks.

Det drejer sig om at skabe en del arbejdspladser, så der er flere job end det antal, vi overtog fra den borgerlige regering. Det er nummer 1.

Nummer 2 er, at vi via de her reformer skal skabe et beskæftigelsessystem, som kan give den her gruppe mennesker større mulighed for at få det rigtige arbejde.

3 j. Numre på tabeller, figurer og bilag, sidetal, odds, sportsresultater m.m.

Det fremgår af tabel 2 på side 10.

Jeg satte 25 mod 1 på, at togene ikke kom til at køre til tiden.

Danmark vandt 3-0 over Tjekkiet.

NB: Tal med fire cifre eller derover skrives med punktum, f.eks.

3.478, 110.000, 2.325.750

Det gælder dog ikke årstal og sidetal.

NB: *200-300, 20.000-30.000*

4. Brøker

Brøker skrives normalt med bogstaver, f.eks.

Rådet kan med to tredjedele af stemmerne vedtage forslaget.

Snart forsvinder en tredjedel af medarbejderne.

Beløbet nedtrappes med en tiendedel af statstilskuddets størrelse.

Det svarer til en økonomi på mellem en halv og en hel milliard.

Er partiet kommet så langt væk fra regeringsmagten på under et halvt år?

Ved tidsangivelser og præcise mængdeangivelser skrives brøker med tal, f.eks.

Mødet begyndte kl. 10 og sluttede kl. 19.30 og varede altså $9\frac{1}{2}$ time.

Institutionspladsen skal tilbydes, efter at barnet er fyldt $\frac{1}{2}$ år.

Busturen fra Holstebro til Aalborg varer $2\frac{1}{2}$ time.

Bemærkningerne til forslaget fylder $35\frac{3}{4}$ side.

En almindelig ølflaske indeholder $33\frac{1}{3}$ cl.

Produktiviteten skal øges med $\frac{1}{4}$ pct. om året.

Efter brøker bruges altid ental, f.eks.

$\frac{1}{2}$ grad, $1\frac{1}{2}$ sekund, $2\frac{1}{2}$ måned, $3\frac{1}{2}$ time, $4\frac{1}{2}$ side

5. Decimaltal

Decimaltal bruges, når der er tale om beløb, f.eks.

Benzinen er steget med 2,50 kr. literen.

Hvis man tjener 0,5 mio. kr. om året, vil man få over 100.000 kr. ud af den omlægning.

Vi vil bevilge 1,5 mia. kr. til klima- og energitiltag.

Desuden bruges der decimaltal ved andre tal i størrelsesordenen millioner og milliarder, f.eks.

Der bor snart 1,5 milliarder mennesker i Kina.

I Danmark er der i alt 2,5 millioner boliger.

Efter decimaltal bruges flertal, f.eks.

0,11 grader, 0,23 sekunder, 2,3 millioner mennesker

Dog bruges ental, når decimalen er 1, f.eks.

0,1 sekund, 5,01 grad

6. Ordenstal

Ved ordenstal følges hovedreglen om, at talord til og med ti skrives med bogstaver, f.eks.

første halvår, andet kvartal, hvert femte år, den tredje verden, anden samling (men: folketingsåret 2013-14, 2. samling)

Hele familien mødes anden påskedag.

Man kan blive hjemme på sit barns første og anden sygedag (men: I lovtekster accepteres i vidt omfang former som 1. og 2. sygedag og 1. og 2. fraværdsdag).

Ved det fyldte 67. år bevilges folkepension.

Det skal oplyses inden udløbet af 12. svangerskabsuge.

Men: 0. klasse, 1. klasse, 2. klasse, 1. g, 2. g, 3. g, 1. division (i sport), 1. fremmedsprog (fag), 6. momsdirektiv, 7. armé

I kongerækken bruges romertal, f.eks.

Margrethe II, Karl XII.

7. Sammensætninger med tal

Sammensætninger med tal følger hovedreglen om, at talord til og med ti skrives med bogstaver, f.eks.

15.-plads, 17-mandsudvalg (men: 9.-klasseelev), firesporet, førsteklases vin, nulvækstsamfund, sekskantet, tipunktsplan, totaktsmotor, tre-d-film, treværelseslejlighed

Dog skrives talord i sammensætninger med procent, mønt- og måleenheder, sekunder, minutter, timer, dage, uger, måneder og år med tal, f.eks.

2-dagesseminar, 3-procentsregel, 3-ugersfrist, 5-årsperiode, 7-årig, 10-kronersfrimærke, 40-årsjubilæum

Se i øvrigt afsnittet om bindestreger side 29.

TANKESTREG

Tankestreg er et valgfrit tegn, der erstatter tegn som komma, semikolon og punktum, men også en parentes. Det vil sige, at der ikke er noget tilfælde, hvor man *skal* bruge tankestreg, og tankestreg bør i princippet ikke forekomme i lovtekster. Indskud inden for tankestreger kan afsluttes med udråbstegn eller spørgsmålstegn. Indskud og tilføjelser skrives med lille begyndelsesbogstav.

1. Indskud

I en sætning kan man ved hjælp af tankestregen indskyde supplerende oplysninger, tilføjelser, kommentarer, fremhævelser, præciseringer, henvisninger osv. Ved at afgrænse det indskudte med tankestreger markeres, at dette står forholdsvis selvstændigt i sætningen. Hvis man vil være sikker på, at indskuddet også opfattes som sådant, skal man ikke bruge kommaer, men tankestreger. Der må kun være ét indskud med tankestreger imellem to punktummer, altså kun to tankestreger. Ellers er det vanskeligt at udskille, hvad der er indskud.

Eksempler:

Men vi er også enige med dem, der siger, at den overvågning – og det kan for nogle være en unødigt overvågning, hvor der kan være utryghed – bør vi se på.

Og med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt jeg har tillid til politiets oplysninger, tror jeg, at justitsministeren kan huske et par sager – jeg vil i hvert fald gerne minde justitsministeren om en enkelt – hvor politiet ikke har evnet at holde de oplysninger, de har fået, skjult for pressen.

Det er, som om justitsministeren er i færd med fuldkommen at ophæve skellet mellem mistænkte, tiltalte og dømte forbrydere på den ene side og så de ganske lovlydige borgere, der bare færdes frit – eller de troede i hvert fald, at de færdedes frit – på den anden side.

Forhåbentlig til glæde for den forrige taler – som jo nåede at markere endnu en gang, inden jeg overhovedet var begyndt på min tale, så hun kunne ikke vide på det tidspunkt, om jeg sagde noget om skattepolitik – skal jeg da gerne tone rent flag.

Nu har hun – omsider – fået øjnene op for hans kvaliteter.

Det bliver nedprioriteret nu – bang! – fredag, dagen efter folkeafstemningen.

Et af de år, hvor vi havde en større gruppe, der blev familiesammenført, nemlig 1998, og det var også den gruppe, som vi har haft meget fokus på med arrangerede ægteskaber og i nogle tilfælde måske også med tvangsægteskaber, og som var fra Tyrkiet, havde vi 501 – 501! – familiesammenføringer.

Japartierne burde oplyse os om, hvad der står i forfatningen – hvad står der i den? – i stedet for bare at sige, at vi ryger ud af EU.

2. Tilføjelser

For at angive en tilføjelse bruger man tankestreg foran tilføjelsen og afslutter normalt med punktum. Tilføjelsen kan rumme noget dramatisk, en kommentar, et forbehold, en pointe eller noget overraskende eller uventet. En tankestreg giver en mere dramatisk effekt end et komma.

Eksempler:

Regeringen vil forme visionen om fremtidens velfærdsmodel, hvor fællesskabet påtager sig ansvaret for at løse en række opgaver, og hvor det enkelte menneske har frihed til selv at vælge den løsning, som passer bedst – en velfærdsmodel, hvor vi danskere er i front.

Jeg ved godt, at det var noget helt andet, han havde haft i tankerne, da han foreslog det – nærmest det modsatte, kan jeg se af Informations artikel i dag.

Jeg har nævnt folkehøringer som en af vejene – ikke folkehøringer styret af regeringen, men båret af Folketinget, båret af kommunerne, båret af organisationerne og båret af mennesker, der velovervejet eller impulsivt tager initiativ hertil.

Lynbehandling – hvad forstås der ved det?

De fleste af dyrene er truede, fordi deres levesteder er det – ikke på grund af jagt.

Alle anbefaler Folketinget at vedtage dette lovforslag – altså også Advokatrådets repræsentanter i Brydesholtudvalget.

Det er, hvad politiet får – hverken mere eller mindre.

Sagen er jo, at i vort land er gamle job udskiftet med nye i de seneste 8 år – og heldigvis for det.

I Danmark har vi et sundhedsvæsen, hvor patienterne bliver indlagt på hospitalerne, og de kommer søreme levende derfra – i hvert fald nogle af dem.

Kort sagt, et minus på, skal vi sige 30.000 kr. pr. år for kassedamen – farvel og tak til Dansk Folkeparti.

Familien havde i flere år talt om et købe en sportsvogn, og så købte de – en Lada.

Hvad vil man mere? – for nu at bruge et gammelt udtryk.

Til citronfromagen bestilte hun – gin og tonic.

UDENLANDSKE ORD, UDTRYK OG NAVNE

1. Ord, der er tilpasset dansk

I nedenstående liste findes en del eksempler på udenlandske ord, som mere eller mindre er tilpasset dansk. Nogle af dem er fuldt ud optaget i dansk med danske bøjningsendelser, f.eks. *en cadeau*, *flere cadeauer*, mens andre stadig vakler mellem en dansk og en udenlandsk bøjningsform, f.eks. *en cookie*, *flere cookier/cookies*. Begge sidstnævnte bøjningsformer er lige gode, og derfor vælges i referatet den form, som taleren har anvendt. I lovforslag anvendes flertalsformen uden -s, når der er valgfrihed, f.eks. mellem *flere job/jobs*.

Fælles for alle udenlandske ord er, at de skrives som ganske almindelig tekst uden anførselstegn og ikke kursiveret.

<i>aber dabei</i> (et)	<i>brainstorm</i> (-en, -e)
<i>action</i> (en)	<i>brainstorme</i> (-de, -t)
<i>agent provocateur</i> (en)	<i>briefe</i> (-de, -t)
<i>airbag</i> (-gen, -s, -gene eller -sene)	<i>bulldog</i> (-gen, -ger)
<i>all right</i>	<i>businessclass</i> (en)
<i>allround</i>	<i>cadeau</i> (-en, -er)
<i>anyway</i>	<i>carte blanche</i> (en eller et)
<i>approach</i> (-en eller -et)	<i>case</i> (-n, -s, -ne)
<i>artdirector</i> (-en, -s)	<i>casestudy</i> (-en eller -et, case-studies eller -er, -erne)
<i>attaché</i> (<i>attacheen, attacheer</i>)	<i>catering</i> (en)
<i>benchmarking</i> (-en)	<i>chargé d'affaires</i> (-en, chargé d'affaires, -ene)
<i>berufsverbot</i> (-et, <i>berufsverbot, -ene</i>)	<i>chassis</i> (-et, -er)
<i>biosafety</i>	<i>chat</i> (-ten, <i>chat</i> eller -s, -tene)
<i>birdstrike</i> (-en, <i>birdstrike</i> eller -s)	<i>chatte</i> (-de, -t)
<i>boote</i> (-de, -t)	<i>cleare</i> (-de, -t)
	<i>coach</i> (-en, -es, -ene)

<i>coache</i> (-de, -t)	<i>establishment</i> (et)
<i>coaching</i> (en)	<i>facts</i> (flertalsord)
<i>coaster</i> (-en, -e)	<i>faible</i> (en)
<i>code of conduct</i> (en)	<i>fairplay</i>
<i>comeback</i> (-et, comeback eller -s, -ene)	<i>fan</i> (-en, -s, -sene)
<i>comme ci comme ça</i>	<i>fancy</i> (ubøj.)
<i>comme il faut</i>	<i>feedback</i> (en eller et)
<i>committe</i> (-de, -t)	<i>feinschmecker</i> (-en, -e)
<i>commonsense</i> (en)	<i>fit for fight</i>
<i>compactdisk</i> (-en, -e eller -s, -ene)	<i>flow</i> (-et, flow, -ene)
<i>cookie</i> (-n, -r eller -s, -rne)	<i>franchise</i> (-n, -r eller -s, -(r)ne)
<i>cool</i> (-t eller cool, coole eller cool)	<i>free rider</i>
<i>copyright</i> (-en, -s, -ene)	<i>funke</i> (-de, -t)
<i>corny</i> (ubøj.)	<i>funky</i> (ubøj.)
<i>country</i> og <i>western</i>	<i>gimmick</i> (-en, -er eller -s, -e(r)ne)
<i>cover</i> (-et, -e, -ne)	<i>greencard</i> (-et, greencard eller -s, -ene)
<i>crack</i> (en eller et)	
<i>crazy</i> (ubøj.)	
<i>dawn raid</i> (et)	<i>hacke</i> (-de, -t)
<i>deadline</i> (-n, -s, -ne)	<i>hacker</i> (-en, -e)
<i>designerdrug</i> (-en eller -et, -s, -sene)	<i>handy</i> (ubøj.)
<i>don't worry</i>	<i>happening</i> (-en, -s, -ene)
<i>downloade</i> (-de, -t)	<i>happy end</i> (en)
<i>drink</i> (-en, -s, -sene)	<i>hardware</i> (en eller et)
<i>dumping</i> (-en, -er 'salg til underpris')	<i>headhunte</i> (-de, -t)
<i>dumpning</i> (-en, -er 'udlosning af affald')	<i>hint</i> (-et, hint eller -s, hintene)
	<i>hip</i> (-t, -pe)
	<i>hit</i> (-tet, hit eller -s, -tene)
	<i>hooked</i> (ubøj.)
<i>ecstasy</i> (en)	<i>image</i> (-t, -r eller -s, -rne)
<i>entertain</i> (-de, -t)	<i>impactvurdering</i>

<i>input</i> (-tet, <i>input</i> eller -s, -tene)	<i>offday</i> (en)
<i>iPad</i> (-den, -s, -sene)	<i>offshore</i> (ubøj.)
<i>iPhone</i> (-n, -s, -sene)	<i>onemanshow</i> (-et, <i>onemanshow</i> eller -s, -ene)
<i>jihad</i> (en)	<i>optin</i>
<i>job</i> (-bet, <i>job</i> eller -s, -bene)	<i>option</i> (-en, -er)
<i>jockey</i> (-en, -er)	<i>optout</i>
<i>joint venture</i> (-en eller -et, -s)	<i>overnight</i>
<i>kendis</i> (-sen, -ser)	<i>overrule</i> (-de, -t)
<i>lease</i> (-de, -t)	<i>paparazzo</i> (-en, <i>paparazzi</i> eller -er, <i>paparazziene</i> eller -erne)
<i>leasing</i> (-en, -er)	<i>payback time</i>
<i>lobby</i> (-de, -t)	<i>peptalk</i> (-en, <i>peptalk</i> eller -s, -ene)
<i>lockout</i> (-en, -er)	<i>playback</i> (-et)
<i>lockoute</i> (-de, -t)	<i>please</i> (-de, -t)
<i>login</i> (-et, -s)	<i>point</i> (-et, <i>point</i> , -ene)
<i>logout</i> (-et, -s)	<i>pointe</i> (-n, -r)
<i>loop</i> (-et, <i>loop</i> , -ene)	<i>poppers</i> (en)
<i>loope</i> (-de, -t)	<i>prygelknabe</i> (-n, -r)
<i>lord</i> (-en, -er)	<i>race to the bottom</i> (et)
<i>mainstream</i> (en)	<i>rate</i> (-de, -t)
<i>minded</i> (-e)	<i>roadpricing</i> (en)
<i>misse</i> (-de, -t)	<i>roaming</i> (en)
<i>must</i> (et)	<i>roll-on-roll-off-skib</i>
<i>networke</i> (-de, -t)	<i>sandwich</i> (-en, <i>sandwich</i> eller -er, -e(r)ne)
<i>never mind</i>	<i>sans comparaison</i>
<i>nichts weiter</i>	<i>schwung</i> (en eller et)
<i>nonfoodmærke</i>	<i>science fiction</i> (en)
<i>nonprofitorganisation</i>	<i>scoop</i> (-et, <i>scoop</i> , -ene)
<i>nonstop</i>	<i>screeene</i> (-de, -t)
<i>odds</i> (-ene, flertalsord)	<i>single</i> (-n, -r)

<i>sinkmekanisme</i>	<i>timeshare</i> (en)
<i>sir</i> (en)	<i>timing</i> (-en)
<i>sitdownstrejke</i>	<i>tracé</i> (<i>traceen</i> eller <i>traceet</i> , <i>traceer</i>)
<i>sixpack</i> (-en, -s, -ene)	<i>trafficking</i> (en)
<i>sketch</i> (-en, <i>sketch</i> eller -er, -e(r)ne)	<i>trick</i> (-et, <i>trick</i> eller -s, -ene)
<i>slogan</i> (-et, -er eller -s, -e(r)ne)	<i>tricky</i> (ubøj.)
<i>smiley</i> (-en, -er eller -s, -erne)	<i>trigge</i> (-de, -t)
<i>spam</i> (-men)	<i>trip</i> (-pet, <i>trip</i> , -pene)
<i>spamme</i> (-de, -t)	<i>up to date</i> (ubøj.)
<i>spindoktor</i>	<i>von hørensagen</i>
<i>spinoff</i> (-et, -s, -ene)	<i>warrant</i> (-en eller -et, -s, -ene)
<i>standby</i> (ubøj.)	<i>weekend</i> (-en, -er)
<i>standin</i> (en, -s)	<i>wildcard</i> (-et, <i>wildcard</i> eller -s, -ene)
<i>statement</i> (-et, -s, -ene)	<i>workshop</i> (-pen, -per eller -s, -pe(r)ne)
<i>swap</i> (-pen, -per eller -s, -pene eller -perne)	<i>worst case-scenarie/worst case-scenario</i> (-t/-et, -r/-er)
<i>sweater</i> (-en, -e)	<i>you name it</i>
<i>sweatshirt</i> (-en, <i>sweatshirt</i> eller -s, -ene)	<i>zappe</i> (-de, -t)
<i>switche</i> (-de, -t)	<i>zoom</i> (-et, 'det at zoome')
<i>takeoff</i> (-et, -s, -ene)	<i>zoome</i> (-de, -t)
<i>taskforce</i> (-n, <i>taskforce</i> eller -s, -(r)ne)	<i>zweck</i> (en eller et)
<i>team</i> (-et, <i>team</i> eller -s, -ene)	
<i>tete</i> (en)	
<i>tete-a-tete</i> (-n, -r)	

2. Citatlån

Derudover forekommer indimellem ord, som må betragtes som citatlån. Det vil sige, at de bevarer originalsprogets skrivemåde. Det drejer sig især om engelske og tyske begreber, typisk slogans og navne på strategier, som på engelsk skrives med stort, f.eks.

Environment, Employment and Enlargement; Everything but Arms; gefundenes Fressen; Global Deal; Joint Implementation; Keine Hexerei, nur Behändigkeit (men: new public management)

3. Udenlandske stednavne

Navne på lande, hovedstæder og nationaliteter skrives som anført i Ritzaus Bureaus Landeliste. Andre stednavne skrives som anført i Gyldendals Store Verdensatlas eller Den Store Danske Encyklopædi.

Traditionen tro skrives *Ejderen, Flensborg, Helsingborg, Hven, Malmø, Sild, Slesvig-Holsten og Slien*, fordi de har været dansk område.

Vær med hensyn til russiske stednavne opmærksom på at bruge den danske transskription og ikke den engelske, som flourerer i aviser. Den danske transskription bruges i Den Store Danske Encyklopædi. Skriv derfor f.eks. *Groznyj, Kijev, Niznij Novgorod*.

4. Accenter og specialtegn i udenlandske egennavne

4 a. Færøsk og islandsk

Accent aigu anvendes i visse tilfælde over a, i, o, u og y; derudover anvendes specialtegnene ð og þ, f.eks.

Alþýðuflokkurinn, Javnaðarflokkurinn, Reykjavík, Sjúrður Skaale, Þorgrímur Þráinsson, Tórshavn

4 b. Fransk

Der anvendes accent aigu (é), accent grave (è), accent cirkumfleks (î), trema (ë) og cedille (ç), f.eks.

Hervé Gaymard, Michèle Lamont, Benoît Hamon, Marie-Noëlle Lienemann, François Hollande

4 c. Spansk og portugisisk

Der anvendes accent aigu til at angive trykstærk stavelse (á, é, í, ó, ú), og tilde til at angive palatalt n på spansk (ñ) og nasal vokal på portugisisk (ã og õ). Desuden anvendes cedille på portugisisk (ç), f.eks.

José Luis Rodríguez Zapatero, Lionel Andrés Messi, el Niño, Maria da Assunção Esteves

4 d. Italiensk

Accent grave anvendes til at angive, at trykket ligger på sidste stavelse, f.eks. *Niccolò Machiavelli*.

LITTERATUR

Håndbog i Nudansk. 5. udgave. 2005. Henrik Galberg Jacobsen og Peter Stray Jørgensen. København: JP/Politikens Forlagshus A/S.

Kommaregler. 2004. Dansk Sprognævn's skrifter 34. København: Alinea A/S.

Politikens bog om tegnsætning. 2001. Celine Haastrup og Anne Riber Petersen. København: Politikens Forlag A/S.

Retskrivningsordbogen. 4. udgave. 2012. Udgivet af Dansk Sprognævn. København: Alinea A/S.

Rigtigt kort – anbefalede forkortelser. 2003. Udgivet af Dansk Sprognævn. København: Gyldendal.

Vejledende formalia for Folketingstidende. 2012. Helle Køhler Ward. København: Folketinget.

Gyldendals Store Verdensatlas. 2. udgave. 1999-2001. København: Gyldendal.

Landeliste. 2013. København: Ritzaus Bureau.

Den Store Danske Encyklopædi. 1995-2001. København: Gyldendal.

The Times Atlas of the World. 1993. London: Times Books.

STIKORDSREGISTER

- §/paragraf 51
§ 20-spørgsmål 30
00'erne 27
2-3 km's 27
2-3 uger 32
3-procentsreglen 30
9.-klasse 30
9.-klasseprøve 30
30-dagesfrist 30
180 grader (vende) 110
360-gradersevaluering 110
2013-14 112
2013-2014 112
2014/15 76, 112
2014-pris- og -lønniveau 31
- A**
A/S 53, 75
A-dur 96
a-kassekontingent 30
a-kraft 54
a-kraftværk 30
a-lyd 29
a-mol 96
A-niveau 29
A-skat 29
aber dabei 125
accenter i udenlandske navne 129
accenttegn 13-15
    en, et, det og *der*, der udtales trykstærkt 13
    flerstavellesord, der ender på trykstærkt -e 13
    i navne 15, 129
- aconto 101
acontobeløb 33
acquis communautaire 97
action 125
ad hoc-udvalg 30
adelen 45
adhd-barn 54
adjunkt 84
a'et 27
af den grund, at 61
af sted 101
Afghanistankrigen 89
afhængigt 38
afhængigt af at/om 59
afrikaekspert 94
afsindig(t) 38
aftener 45
Agenda 2000 97
agent provocateur 125
aids 54, 93
aids-patient 29
airbag 125
ajour 101
akillesene 94
al den stund (at) 59
alkoholforbrug/-misbrug 75
all right 125
Allah 85
allé 13
alle hånde 101
alle sammen 101
alle tiders 101
alle vegne 101
allerallerbedst 33
allround 125

- alm. del 49
- almindelig(t) 38
- alt sammen 101
- alvorlig(t) 38
- alzheimer 93
- Alzheimers sygdom 93
- amagerbonde 94
- amazonindianer 94
- Ambassadørudvalget 97
- Amsterdamtraktaten 33, 97
- anden behandling 45
- anden påskedag 93
- anden verdenskrig 89
- andenbehandlingen 45
- andengenerationsindvandrer 33
- andetsteds 101
- Androcur 93
- Andromedatågen 92
- anførselstegn 17-26
  - citater 17-20, 24
  - forbehold 21
  - ironi 21
  - kæle-/øgenavne 23
  - markering 20
  - overskrifter 22
  - skibsnavne 23
  - slagord 21
  - slogans 21
  - titler 22, 25
  - valgsprog 21
- ang./angående 51
- angina pectoris 93
- angiveligt 38
- angående/ang. 51
- anselig 45
- antagelig 38
- antageligt 38
- anyway 125
- Aperts syndrom 93
- apostrof 27-28
  - efter forkortelser uden punktum 27
  - efter fremmedord på -ee 27
  - efter ord, der normalt ikke bøjes 27
  - efter tal og bogstaver 27
  - ved ejefald ved -s, -x og -z 27
- app 45
- approach 125
- apropos 101
- Arbejdstilsynet 87
- art./artikel 51
- artdirector 125
- artikel/art. 51
- aspartam 93
- aspirin 93
- atmosfæren 92
- ATP-bidrag 29, 53
- attaché 13, 125
- AVS-Ministerrådet 97

- B**
- B-vitaminer 29
- ba 54
- backup 34
- backupfunktion 33
- Bacoma-trawl 29
- bag efter/bagefter 101
- bag i/bagi 101
- bag om/bagom 101
- bag på/bagpå 101

- bag ved/bagved 101
bagest 45
Bagmandspolitiet 87
bagud 101
bagude 101
bankpakke I/II/III/IV/V 89
bare en 14
basedow 93
Basedows sygdom 93
benchmarking 125
Berenikes Lokker 92
Berlinmuren/berlinmur 91, 96
berufsverbot 125
beslutningsforslag 25, 90
bestandig 37
besættelsen 89
betablokkere 93
betydelig(t) 38
betænkelig(t) 38
bevilge 45
bevislig 45
bh 54
Bibelen 22
billedlig(t) 38
bindestreg 29-34
    i gruppesammensætninger 30
    i sammensætninger, hvor et led er udeladt 31
    i sammensætninger med bogstaver 29
    i sammensætninger med forkortelser 29
    i sammensætninger med sidestillede led 31
    mellem sidste og næstsidste led 30
    i sammensætninger mellem taltegn/symboler og ord 30
biochip 33
biords-t 35-43
    biord på *-ig* og *-lig* 35-37
    biord på *-vis* 36
    grad 35-37
    måde 35
    tid 37
biosafety 125
birdstrike 125
biskop 84
bitterlig(t) 38
bjærge, at 45
bl.a./blandt andet 49
bl.a./blandt andre 49
blandt andet/bl.a. 49
blandt andre/bl.a. 49
blackout 34
Blixenkender 94
BNP 53
Bodil 84
Bodilprisen 84
bogstavelig(t) 38
bokseropstanden 89
boligforeninger/-selskaber 75
bolle-å 29
bonelocpatient 95
boote 125
Borende X, Det 83
Borgen 91
borgerlig-liberal 31
borgerne/forbrugerne 75
Bornholms Regionskommune 87
bornholmskort 95

- bortset fra at 59
- brainstorm 125
- brainstorme 125
- Brande Omfartsvej 91
- brandvæsenet 89
- briefe 125
- brug og smid væk-holdning 30
- Bruxelles 45
- brøker 117
- brøndbyfan 94
- bs 54
- bulldog 125
- Bushs 27
- businessclass 125
- bz'er 54
- bødeforelæg 45
- børn og unge-udvalg 30, 89
- Børsen 91
- både-og 31
- både-og-svar 30

- C**
- C-holdet 29, 96
- c/o 75
- ca./cirka 49
- cad/cam 75
- cadeau 125
- café 13
- camouflage 45
- camouflere 45
- cand.mag. 54
- cand.mag.en 28, 54
- carte blanche 125
- case 125
- casestudy 125
- catering 125
- Cavlingprisen 84
- cd 54
- cd-rom 29, 54
- cd-rom'er 27
- cd'er 27
- centeret 45
- centiliter/cl 49
- centimeter/cm 49
- Centralbanken 97
- Centrale Kriminalregister, Det 87
- centrumvenstreparti 31
- centrum-venstre-regering 31
- cha-cha-cha 32
- chargé d'affaires 13, 125
- charteret 45
- Charteret om Grundlæggende Rettigheder 97
- chassis 125
- chat 125
- chatte 125
- check 45
- checkin 45
- Christiansborg 91
- Christiansborg Slotsplads 91
- Cipramil 93
- cirka/ca. 49
- citater 17-20, 24
  - enkelte ord udeladt 18
  - i citater 19
  - ikkekonfererede 24
  - korte fuldstændige 17
  - lange fuldstændige 17
  - som afbrydes 19
  - ufuldstændige 18
- citationstegn, se anførselstegn 17
- citatlån 129

cl/centiliter 49
cleare 125
clips 45
cm/centimeter 49
cm's 27
CO₂-kvote 29
CO₂-kvotelov 30
coach 125
coache 126
coaching 126
coaster 126
code of conduct 126
Combivir 93
comeback 126
comme ci comme ça 126
comme il faut 126
committe 126
commonsense 126
compactdisk 126
cookie 126
cool 126
copy-paste 31
copyright 126
Coreper 97
corny 126
cost-benefit-analyse 30
Cotonouaftalen 33, 97
country og western 126
cover 126
CPR 53
cpr-nummer./cpr-nr. 54
crack 126
crazy 126
curriculum vitæ 45
cv 54
cvr-nummer/cvr-nr. 54
cøliaki 93

D

D-dag 29
d.d./dags dato 51
d.å./dette år 52
dag et 14, 110
dagligt 35, 38
dags dato/d.d. 51
dagsordener 45
Danida 53
Danida-medarbejder 29
Danmarks Faste Repræsentation 97
Danmarks Riges Grundlov 90
danmarkshistorie 95
Dannebrogordenen 84
dannebrogflag 95
dannebrogsmænd 85
Dansk Folkeparti 86
Dansk Metal 87
Dansk Sprognævn 87
Danske Akademis Store Pris, Det 84
danske kroner/dkr. 52
Danske Lov 90
datoer 112
DAU 53
dawn raid 126
dB/decibel 49
ddt 54
de der 14
de facto-flygtning 30
de facto-flygtning-begrebet 30
deadline 126
decibel/dB 49
deciliter/dl 49
decimaltal 118
deja-vu-oplevelse 30

- delegerede retsakter 97
deltidsdirektivet 90
delvis 36
den der 14
den gang/dengang 102
dennes/ds. 52
dér/der 13
Deres Excellence 84
Deres Hellighed 84
Deres Højhed 84
Deres Højvelbårenhed 84
Deres Højærværdighed 84
Deres Kongelige Højhed 83
Deres Majestæt 83
derhenne 102
deriblandt 102
derimod 102
derudad 102
derudaf 102
derudover 102
designerdrug 126
det der 14
dét/det 13
det vil sige/dvs. 49
dette år/d.å. 52
diarré 13
dieselmotor 94
diquat 93
Direktoratet for Kriminalfor-
sorgen 87
direktør 84
djøf'er 54
djøfisere 54
djøfisering 33
DKK 52
dkr./danske kroner 52
dl/deciliter 49
DM 53
dna 54
dna-profilregister 30
dobbeltformer 45-48
flertal af navneord fra en-
gelsk 48
-ium eller -ie 48
oversigt 45
dont worry 126
downloade 126
Downs syndrom 93
dragé 13
Dreyfusaffæren 89
drink 126
drivein 45
dr.med. 54
dronning Margrethe 83
dronningen 83
ds./dennes 52
DSB 53
dtp 54
du, duer 45
dublé 13
duformen 33
dumping 126
dumpning 126
DUT 53
DUT'e 54
dvd 54
dvs./det vil sige 49
Dynelarsen 83, 94
dyre- og plantenavne 85
dårlig(t) 38
- E**
e-handel 29
e-mail 29

- e-mailreklame 30
earl grey-te 30
ECB 97
Echelonsystemet 95
Ecofin-rådet 97
ecofinrådsmøde 97
ecstasy 93, 126
edb 54
Edinburghafgørelsen 33, 97
EF 97
EF-pakken 97
EF-traktaten 97
efg 54
EFRU 97
efter som/eftersom 102
egentlig 38
egu 54
Egypten 45
eid 93
Ejderen 129
ekliptikaen 92
EKSF 97
ekskl./eksklusive 52
eksklusive/ekskl. 52
el.lign./eller lignende 52
Elefantordenen 84
elefantridder 85
eller lignende/el.lign. 52
elsker/elsker ikke 75
elvarme 33
EM 53
Emmy 84
én/en 13
en eneste 14
en gang/engang 102
en gang mere 14
end at 59
endelig 38
endeligt 38
enfamilieshus 45
engros 102
Enhedslisten 86
Enhedslistepolitik 86
enormt 38
enten-eller 31
entertainé 126
epo 54
Erhvervsstyrelsen 87
Erik Klippings Håndfæstning 90
Erstatningsnævnet 87
ESCB 97
ESF 97
ESFP 97
establishment 126
ét/et 13
et eller flere ord 101
-etages 46
etapevis 36, 38
etc. 49
EU 53, 97
EU-/EØS-land 75
EU-betegnelser 96-100
EU-direktiver 97
EU-Domstolen 29, 97
EU-forordninger 97
EU-konventet 97
EU-Tidende 97
EU-traktaten 97
EU's Udenrigstjeneste 97
eud 54
EUGFL 97
EUR/euro 52
Euratom 53, 97

- Euratom-traktaten 97
euro/EUR 52
Eurojust 97
Eurokorpset 97
Euroland 90
euroområde 33
Europadagen 97
Europahymnen 97
Europa-Kommissionen 97
Europa-Kommissionens
  Statistiske Kontor 97
Europa-Parlamentet 98
europaparlamentsmedlem 95
europapolitik 95
europuspagten 89, 98
Europæiske Atomenergifæl-
  lesskab, Det 98
Europæiske Centralbank,
  Den 98
Europæiske Enhed for Retligt
  Samarbejde, Den 98
Europæiske Fond for
  Regionaludvikling, Den 98
Europæiske Fælles Akt, Den
  98
Europæiske Fællesskab, Det
  98
Europæiske Fællesskaber,
  De 98
Europæiske Kontor for Be-
  kæmpelse af Svig, Det 98
Europæiske Konvent, Det 98
Europæiske Kul- og
  Stålfællesskab, Det 98
Europæiske Miljøagentur, Det
  98
Europæiske Ombudsmand,
  Den 98
Europæiske Råd, Det 98
europæiske semester, det 98
Europæiske Socialfond, Den
  98
Europæiske System af
  Centralbanker, Det 98
Europæiske Udviklings- og
  Garantifond for Landbruget,
  Den 98
Europæiske Union, Den 87,
  98
Europæiske Unions Charter
  om Grundlæggende Rettig-
  heder, Den 98
Europæiske Unions Domstol,
  Den 98
Europæiske Økonomiske
  Fællesskab, Det 98
Europæiske Økonomiske
  Samarbejdsområde, Det 98
Eurostat 98
eventuelt 38
eventuelt/evt. 52
evig(t) 38
evindelig 37
evt./eventuelt 52
EØF 98
EØF-traktaten 98
EØS 98

F
F-dur 96
f-mol 96
f./følgende 52
f.eks./for eksempel 49

- FAC 98
facebookprofil 95
facts 126
faible 126
fairplay 126
falckredder 95
fan 126
fancy 126
fanden stå i det 85
Farummodellen 89
Farøbroerne 91
Faste Repræsentanters
    Komité, De 98
feedback 126
feinschmecker 126
fem flade øre 110
fem minutter i tolv 110
Femern 91
ff./flere følgende 52
fg./fungerende 49
fhv./forhenværende 52
fifty-fifty 32
fileten 28
Finansielle Instrument til
    Udvikling af Fiskeriet, Det
    98
finanslovsaftale 46
finanspagten 98
Finansudvalget 88
firesporet 119
fiskerfartøj 46
fiskerflåde 46
fiskerkutter 46
fit for fight 126
FIUF 98
Flensborg 129
flere følgende/ff. 52
flg./følgende 52
flow 126
fluid bed-teknologi 30
flygtninge-/indvandrerdebat-
    ten 75
Flyvevåbnet/flyvevåbnet 89
Flåden/flåden 89
fmd./formand 52
FN 53
FN-ansat 29
fodbold-VM 29
folkekirken 89
folkeregisteret 89
folkeskolen 89
Folketinget 87
Folketingets Bibliotek 91
Folketingets forhandlinger 26
Folketingets formand 84
Folketingets Ombudsmand/
    Folketingets ombudsmand
    88
Folketingets Præsidium 48,
    87
folketingsgrupper 86
Folketingssalen 91
Folketingstidende 87
folketingsvalg 95
fonde 46
fonden 46
Fontex 93
for eksempel/f.eks. 49
for guds skyld 85
for længst 102
for nylig 102
for resten 46, 102
for så vidt 102
for så vidt angår 59

- for øvrigt 102
- forbehold 21
- forbeholdene 98
- Forbrugerombudsmanden 88
- Forbudssverige 94
- foreløbig 39
- foreløbigt 39
- Foreningsdanmark 33
- forfærdelig(t) 39
- forhenværende/fhv. 52
- forholdsmæssig(t) 39
- forhåbentlig 36, 39
- forkortelser 49-54, 114
  - bøjning 54
  - initialforkortelser 53
  - specielle folketingsforkortelser 53
  - standardforkortelser 49, 51
- formand/fmd. 52
- formanden 84
- formelig 39
- formentlig 39
- formodentlig 39
- forneden 102
- forny 46
- forny 46
- forny 46
- fornyes 46
- foroven 102
- forpligtede 46
- forpligtelse 46
- Forsvaret/forsvaret 89
- forsvarsforliget 89
- Fort Europa 90
- Fortjenstmedaljen 84
- foruden 102
- forudsat at 59
- fosteret 46
- franchise 126
- franske navne 130
- franske revolution, den 89
- frederiksbergborgmester 94
- free rider 126
- frem for 102
- fremtidig 37, 39
- frie 46
- Frihedsstøtten 91
- frisbee'en 27
- frygtelig(t) 39
- fuldkommen 39
- fuldkomment 39
- fuldmægtig 84
- fuldstændig(t) 39
- fuldt ud 102
- fungerende/fg. 49
- funke 126
- funky 126
- FUSP 98
- Fyens Stift 87
- fysio-/ergoterapeut 75
- fælles led 31, 65
- fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, den 98
- fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, den 99
- Fællesakten 99
- Fællesmarkedet 99
- fællesnavne 89
- Fællesskaberne 99
- Fællesskabet 99
- færdselsloven 90
- færdselspolitiet 89
- Færøernes Lagting 87
- færøske navne 129

følgelig 36, 39
følgende/f. 52
følgende/flg. 52
førend 102
førhen 102
første behandling 46
førstebehandlingen 46
førsteklasses 119

G

g/gram 49
g-streng 29
GAC 99
gallupundersøgelse 94
Garantisektionen 99
GATS 53
GB/gigabyte 49
gefundenes Fressen 129
gelé 13
genchip 33
Generelle Råd, Det 99
Genèvekonventionerne 90
gennemsnitligt 39
gentofteborger 94
gevaldig(t) 39
gigabyte/GB 49
gimmick 126
Ginikoefficient 94
gladelig 36, 39
Gladsaxe 91
glatvæk 46
Global Deal 129
glyfosat 93
gløggilde 33
gmo 54
goddag mand økseskaft-
diskussion 30

gradvis 36, 39
gram/g 49
Grammy 84
grandprixet 28
grangivelig 36, 39
greencard 126
greenpeaceaktion 95
grev 84
greve 84
Groznyj 129
grundloven 90
grundlovsdag 93
grundskyldpromille 46
gruppesammensætninger 30
grænseløst 39
grønbog 99
grønfoder 46
grønsager 46
gsk 54
Gud 85
gudbevares 46, 102
gudhjælpemig 46, 102
gudskelov 46, 85, 102
Gyldne Bjørn, Den 84
Gyldne Løve, Den 84
Gyldne Palmer, De 84
gå hjem-møde 30
gåpåmod 33

H

ha 54
ha/hektar 50
hacke 126
hacker 126
had-kærligheds-forhold 31
halvtitiden 33
hamasterrorist 95

- han/hun 75
handelen 46
Handelshøjskolevenstre 94
handicap 46
handy 126
Hans Excellence 84
Hans Hellighed 84
Hans Højhed Prins Richard 84
Hans Højvelbårenhed 84
Hans Højærværdighed 84
Hans Kongelige Højhed Kronprinsen 83
Hans Kongelige Højhed Prins Joachim 83
Hans Kongelige Højhed Prinsgemalen 83
happening 126
happy end 126
hardware 126
havannacigar 95
haveborde og -stole 31
hd 54
headhunte 126
hektar/ha 50
Helligånden 85
Helsingborg 129
Helvede/helvede 85
helvedes besvær, et 85
hemisfæren 92
hen ad 102
hen imod 102
hen ved 102
Hendes Kongelige Højhed Kronprinsessen 83
Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Benedikte 83
Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Marie 83
Hendes Majestæt Dronningen 83
henholdsvis 36, 39
henholdsvis/hhv. 52
hepatitis 93
her til/hertil 103
herinde 102
herinde fra/herindefra 102, 103
herned 103
heroppe fra/heroppefra 103
herpes 93
herregud 46, 103
hertillands 46, 103
hf 54
hg 54
hh 54
hhv./henholdsvis 52
hhx 54
hightechkriminalitet 33
hilsner 46
hilsnerne 46
himmellegemer 92
Himmerige 85
hint 126
hip 126
hit 126
hiv 54
hiv-/aids-bekæmpelse 75
hiv-smittet 29
hjemler 46
hjemmelen 46
hjemme-pc-ordning 29
Hjemmeværnet/hjemmeværnet 89

- hjerter-kar-sygdomme 31
HK'er 27
hofjægermester 84
hold kæft-bolsje 31
Holger Fortolker 83
hooked 126
Hosebåndsordenen 84
hovedsagelig 39
hovedstadsområdet 91
hovsaløsning 33
hu hej 103
hundrede 46
hundrede procent uenig 110
hundrede sytten 110
hvad enten 103
hvad som helst 103
hvem som helst 103
Hven 129
hver anden 103
hverken-eller 31
hvidbog 99
hvilken som helst 103
hvis'et 27
hv-ord 61
hvor længe 103
hvor mange 103
hvor meget 103
hvor som helst 103
hvor vidt/hvorvidt 103
hvorimod 103
høflighedsspørgsmål 81
høje repræsentant, den 99
højtaler 46
højtravende 46
højtstående repræsentant for
udenrigsanliggender og
sikkerhedspolitik, den 99
- I
i alt 103
i anledning af at 59
i betragtning af at 60
i dag 103
i den udstrækning, (at) 61
i det Herrens år 85
i det omfang, (at) 61
i erkendelse af at 60
i forbindelse med at 60
i forhold til at/om 60
i form af at 60
i færd 103
i følge/ifølge 103
i gang 103
i går 103
i gåseøjne 25
i henhold til at 60
i håb om at 60
i modsætning til at 60
i morgen 103
i morgen tidlig 42
i og med at 60
I/S 75
i takt med at 60
i tilfælde af at 60
i øvrigt 103
id-kort 54
idé 13
idelig 37
idet 103
ifald 103
ifølge/i følge 103
ikkeangrebspagt 33
ikkeryger 33
ikkespredningstraktaten 90
ikkevoldelig 33

- iland 33
image 126
immer væk 46, 103
impactvurdering 33, 126
Inatsisartut 87
ind ad/indad 103
ind imellem/indimellem 103
ind til/indtil 103
inde fra/indefra 103
inde i 103
inden for/indenfor 103
inden i/indeni 103
inden om/indenom 104
inderlig(t) 39
indfri 46
indfrier 46
indfries 46
indirekte spørgsmål 80
indkassere 46
indledningsvis 36, 39
indre marked, det 99
indvendig 39
indvillige 46
Informationskontoret for
    Teknisk Bistand 99
ingen sinde 46, 104
ingen som helst 104
Ingenio et arti-medaljen 84
ingenlunde 104
ingenting 46, 104
ingridmarieæble 85
inkl./inklusive 52
inklusive/inkl. 52
input 127
Institut for Menneskerettighe-
    der 87
internationalt udvalg 89
intetsteds 46, 104
intifadaen 89
Inuit Ataqatigiit 86
ionosfæren 92
iPad 127
iPhone 127
Iransanktionerne 89
ironi 21
iskias 93
islandske navne 129
islættet 46
ISS' 27
it 54
italienske navne 130
- J**
j.nr./journalnummer 52
ja-/nejdiskussion 75
ja tak 104
jaet 27
jamen 67, 104
japarti 33
jasiger 33
jaså 104
javel 104
javist 104
Javnaðarflokkurin 86, 130
Jazzparprisen 84
jeg har været her før-fornem-
    melsen 31
Jensener 28
Jernladyen 83
Jerntæppet 90
jf./jævnfør 52
jihad 127
job 46, 127
job-/uddannelses tilbud 75

- jockey 127
joint venture 127
joint venture-basis 31
Jorden/jorden 92
journalnummer/j.nr. 52
jovist 104
juleaften 93
Jupiter 92
Jyllands-Posten 22
Jyske Lov 90
jævnfør/jf. 52
jævnligt 35
- K**
K/S 53, 75
kaldenavne 87
Kammeradvokaten/kammeradvokaten 88
kammerherre 84
kanapé 13
Kanslergadeforliget 89
Karl Smart 83
Karlsvognen 92
karré 13
kartoffelkuren 89
kB/kilobyte 50
kb/kilobit 50
Keine Hexerei, nur Behändigkeit 129
kendis 127
kg/kilogram/kilo 50
kHz/kilohertz 50
kig 46
kigge 46
Kijev 129
kilo 50
kilo/kilogram/kg 50
kilobit/kb 50
kilobyte/kB 50
kilogram/kilo/kg 50
kilohertz/kHz 50
kilojoule/kJ 50
kilometer i timen/km/t. 50
kilometer/km 50
kilowatt/kW 50
kilowatt-time 32
kilowatt-time(r)/kWh 50
Kirsten Giftekniv 83
kJ/kilojoule 50
kl. 9-19 32
kl./klokken 50
klasse A 96
kliché 13
klimakonventionen 90
klimatopmødet 89
klippe-klistre 31
klogelig 36, 39
klogeåge 83
klokken/kl. 50
klokkeslæt 112
klorheksidin 93
klormequat 93
kloroform 93
klorokin 93
km/kilometer 50
km/t. 75
km/t./kilometer i timen 50
km's 27
knap 39
knapt 39
KODA-afgift 29
kolde krig, den 89
kollegacoaching 33
kolon 55-57

- stort eller lille begyndelsesbogstav 56
- kolossalt 40
- komité 13
- komitologi 99
- komma 59-67
  - fælles indledningsord 65
  - fælles led 65
  - hv-ord 61
  - ledsætninger 59
  - men 62
  - navneordsgruppe 61
  - osv. 67
  - parentetiske tilføjelser 63
  - sideordnede tillægsord 64
  - sætningsknuder 66
  - udvidede bindeord 59
- kommandør af Dannebrog 85
- Kommissionen 99
- kommissionsformand 84
- kompromiset 28
- konfererede citater 17
- Kongelige Teater, Det 87
- Kongressen af Lokale og Regionale Myndigheder 99
- konservativ 86
- Konservative 86
- Konservative, De 86
- Konservative Folkeparti, Det 86
- konsumis 33
- konti 46
- kontiene 46
- kontoer 46
- konventet 99
- konvergenskriterierne 99
- kosovoalbaner 94
- kr./krone(r) 50, 51
- kradsbørstig 46
- kraft-varme 31
- kraft-varme-værk 30
- Krebsens vendekreds 92
- Kriminalforsorgen/kriminalforsorgen 87
- Kriminalregisteret 87
- kristelig-demokrat 31
- kristelig-social 31
- Kristendemokraterne 86
- Kristi himmelfartsdag 93
- krone til krone- eller time til time-modregning 31
- krone(r)/kr. 50, 51
- kronprins Frederik 83
- kronprinsen 83
- kronprinsesse Mary 83
- kronprinsessen 83
- kubikmeter/m³ 50
- kugleskør 46
- kulturnatten 93
- kupé 13
- kursiv 69-70
  - fremhævelser 69
  - regibemærkninger 70
- kvadratmeter/m² 50
- kW/kilowatt 50
- kWh/kilowatt-time(r) 50
- Kyotoprotokollen 90
- kælenavne 23, 83
- kæmpestor 104
- Københavnskriterierne 99
- Københavnsområdet 91
- køre-hvile-tids-bestemmelse 31

L

l/liter 50
Lagtinget 87
laissez faire-politik 46
Landbrugsfonden 99
Landsorganisationen i Danmark 87
landsstyreformand 84
langt fra/langtfra 104
laserstråle 33
lease 127
leasing 127
legoklodser 95
lektor 84
Leopard 2 26
Liberal Alliance 86
lig nul 110
lige glad/ligeglad 104
lige godt/ligegodt 104
lige meget 104
lige o p op 32
lige som/ligesom 104
lige så/ligeså 104
lige sådan/ligesådan 104
lige til/ligetil 104
lige ud/ligeud 105
lige ved/ligeved 105
ligefrem 40
ligefremt 40
ligegyldigt 40
liljekonval 85
lillebitte 46, 105
Lissabontraktaten 99
liter/l 50
lobbye 127
lockout 127
lockoute 127

login 34, 46, 127
logon 46
logout 127
lokalradio- og -tv-ordning 31
Lolland-Falster 31
Lomékonventionerne 99
loop 127
loope 127
lord 84, 127
l-o-r-t 32
lov- og beslutningsforslag 31
love 25, 90
lovforslag 25, 90
lovlig 40
lovligt 40
lovsform 46
lovskraft 46
Luganokonventionen 90
Luxembourg 46
lyrik 76
lægemidler 93
lægge to og to sammen 110
læse- og/eller skrivefærdighed 31
læse-/skrivevanskeligheder 75
Løkkeposen 89
løn- og arbejdsforhold 31

M

m.fl./med flere 50
m.m./med mere 50
m.v./med videre 50
m/meter 50
m²/kvadratmeter 50
m³/kubikmeter 50
Maastrichttraktaten 90, 99
Magna Charta 90

- magnyl 93
mainstream 127
maks./maksimalt 50
maks./maksimum 50
maksima 46
maksimalt/maks. 50
maksimum/maks. 50
maksimum 46
maksimumssats 46
Malmø 129
mandår 46
margin 46
Marinol 93
markering 20
Mars 92
massemedie 46
m/k 54
MB/megabyte 50
Mb/megabit 50
md./måned 52
mdl./månedlig 52
mdr./måneder 52
med flere/m.fl. 50
med henblik på at 60
med hensyn til at/om 60
med hensyn til/mht. 52
med henvisning til at 60
med mere/m.m. 50
med videre/m.v. 50
Medaljen for ædel Dåd 84
medie ('kommunikationsmid-
del') 46
mediaaftalen 89
medmindre 105
megabit/Mb 50
megabyte/MB 50
megawatt/MW 50
Mellemøsten 91
Mellemøstkonflikten 89
mellemøstudsending 95
men 62
men'er 27
MEP 53
mer-/mindreudgifter 75
metadon 93
Metal 87
meter/m 50
MF 53
MF'er 54
mht./med hensyn til 52
mia./milliard(er) 50, 51, 114,
118
midlertidigt 35
midt imellem/midtimellem 105
Militærkomiteen 99
Miljøagenturet 99
miljøgarantien 99
Miljøministeriet 87
milliard(er)/mia. 50, 51, 114,
118
millimeter/mm 50
million(er)/mio. 50, 51, 114,
118
minded 127
minima 46
minimum 46
minimumskrav 46
ministeriet 89
Ministeriet for Sundhed og
Forebyggelse 87
Ministerkomiteen 99
Ministerrådet 99
mio./million(er) 50, 51, 114,
118

- misbruget 46
misse 127
mm/millimeter 50
morderlig 36, 40
Morsø Kommune 91
Mortalin 93
moské 13
Mozambique 46
MS 53
Muhammed 85
Muhammedtegningerne 95
muligt 40
mund- og klovsyge 31, 47
Muren 91
murersvende- og -lærlingeløn 31
must 127
must carry-bestemmelsen 31
MW/megawatt 50
Mælkevejen 92
mønsteret 47
måle- og møntenheder 51, 114
måned/md. 52
måned/ldr. 52
månedlig/mdl. 52
månedligt 35, 40
månedsvi 36, 40
Månen/månen 92
- N**
Napoleonskrigene 89
nationale kompromis, det 89
NATO 53
natrium 93
natur-teknik 31
naturen/miljøet 75
navnlig 36, 40
NB 53
ned ad/nedad 105
nede fra/nedefra 105
neden for/nedenfor 105
neden om/nedenom 105
need to know-princippet 31
negligé 13
nej tak 105
nejt 27
nejsiger 33
networke 127
networkingafgift 33
never mind 127
new public management 129
nfm./næstformand 52
ngo 54
Nicetraktaten 33, 99
nichts weiter 127
Nicorette 93
nisi 93
Niznij Novgorod 129
nkr./norske kroner 52
Nobelprisen 84
nobelpristager 85
nogen sinde 47, 105
nogen som helst 105
nogenlunde 105
NOK 52
nonfoodmærke 33, 127
nonprofitorganisation 127
nonstop 127
Nord (verdens rige lande) 90
Nordisk Råds Litteraturpris 84
Nordkysten 91
nordsøolie 95
norske kroner/nkr. 52

- notabene 105
NO_x-afgift 29
nr./nummer 50
n'te potens 27
nu til dags 105
nul komma fem 110
nulvækstsamfund 119
nummer/nr. 50
nuvel 105
nye 47
Nykøbinger 28
nylig 37
nytteløs 47
nær(t) 40
nærhedsprincippet 99
næstformand/nfmd. 52
Nævnet 87
Nævnet vedrørende
  erstatning til ofre for
  forbrydelser 87
nævninge 47
nævningene 47
nævninger 47
nødig 40
nødvendighedsprincippet 99
nøjagtig(t) 40
nørrebrodreng 95
Nørrebro sagen 89
nå'et 27
når/hvis 75
når som helst 105
nåsiger 33
- O**
o p op 32
okay/o.k. 51
- Obamaadministrationen 33,
  94
obs. 54
odds 127
Odense Brandvæsen 87
Odense Byråd 87
odyssé 13
offday 127
Offentlighedskommissionen
  88
offentligt 40
offeret 47
offline 33
offshore 127
og/eller 31, 75
og lign./og lignende 52
og lignende/og lign. 52
og så videre/osv. 51, 67
og'erne 27
o.k./okay 51
OL 53
OLAF 99
Ole Opfinder 83
olie-eddike-dressing 31
om bord 47, 105
om end 47, 105
Ombudsmanden/ombuds-
  manden 88
omkuld 105
ommer 27
Ondskabens Akse 90
Ondskabens Imperium 90
onemanshow 127
onlinebehandling 33
op ad/opad 105
OPEC 53
oppe fra/oppefra 105

- oprigtig(t) 40
oprindelig 37, 90
opsigtsvækkende 47
optin 127
opting out-klausulen 99
option 127
optout 127
ordener 84
ordenstal 118
ordentlig(t) 40
Oscar 84
oscarvinder 85
OSCE 53
oslobåden 95
Ospar 53
osv./og så videre 51, 67
oven for/ovenfor 105
oven i/oveni 105
oven i købet/ovenikøbet 106
oven på/ovenpå 106
over alt/overalt 106
over for/overfor 106
over night 127
Overdanmark 94
overhovedet 106
overordentlig(t) 40
overrule 127
- P**
P 1-medarbejder 31
p-pille 29, 54
p-plads 29
p-skive 54
p.u.v./på udvalgets vegne 52
Palmemordet 94
palæstinaaraber 95
Panodil 93
paparazzo 127
Paradis/paradis 85
paradis på jord 85
paragraf/§ 51
Paritetiske Forsamling, Den 99
parkinsonisme 93
Parkinsons syge/sygdom 93
Parlamentet 99
partier 86
parvis 36
passé 13
pastor 84
payback time 127
pc 54
pc'en 27
pct./procent 51
pct.s 28
peptalk 127
per/pr. 51
personligt 40
personnavne 83
persontitler 83
Peter den Store 83
Petersbergerklæringen 99
Petersbergopgaverne 99
pga./på grund af 52
ph.d. 54
ph.d.er 28
ph.d.-studerende 29
PHARE-programmet 99
Pinex 93
pingpong 33
pinsepakken 89
piqué 13
pkt./punktum 51
plan B 96

- playback 127
please 127
pleje-/ældreboliger 75
plidderpladder 33
pludselig 40
pludseligt 40
plus/minus 75
Pluto 92
podagra 93
point 127
pointe 127
polarkreds 92
Polarstjernen 92
politiet 89
Polle 83
poppers 127
portugisiske navne 130
pr 54
pr./per 51
pr. definition 51
pr. person 51
premierminister 84
prins Henrik 83
prins Joachim 83
prins Richard 84
prinsen 83
prinsesse Benedikte 84
prinsesse Marie 83
priser 84
Prix de Rome 84
Prix Italia 84
procent/pct. 51
professor 84
proforma 106
proportionalitetsprincippet 99
prygelknabe 127
præcis 40
præcist 40
præsident 84
Præsidiet 87
p.s. 54
PSC 99
psoriasis 93
ptsd-symptom 54
punktum/pkt. 51
puré 13
pvc 54
på den måde, at 61
på en gang 14
på en og samme tid 14
på grund af at 60
på grund af/pga. 52
på herrens mark 85
på lang sigt 47
på ny 106
på nær 106
på trods af at 60
på udvalgets vegne/p.u.v. 52
påskekrise 89
- R**
- race to the bottom 127
radarskærm 33
radikal 86
Radikale 86
Radikale, De 86
Radikale Venstre 86
ramadan 93
rammeafgørelser 100
raskvæk 47
rate 127
redegørelser 25, 90
reformationen 89
regelmæssigt 35

- regeringen 89
regiet 47
Regionalfonden 100
Regionsudvalget 100
registeret 47
Reiters sygdom 93
relativt 41
renommé 13
ressource 47
resumé 13
retlige og indre anliggender 100
retorisk spørgsmål 79, 80
Retskrivningsordbogen 22
rettelig 36, 41
Retten 100
Retten i Holbæk 87
rettidigt 35, 41
Reumertprisen 84
Revisionsretten 100
RIA 100
richterskala 94
rigelig(t) 41
Riget i Midten 91
Rigsadvokaten 88
rigsombudsmanden 88
Rigsombudsmanden i Grønland 88
Rigsombudsmanden på Færøerne 88
Rigspolitiet 87
Rigsretten 87
Rigsrevisionen 88
rigsrevisor 88
rigtig(t) 41
rigtignok 106
rimelig(t) 41
Riokonferencen 89
risici 47
risiko 47
ritzautelegram 94
roadpricing 127
roaming 127
Robertprisen 84
rocker-bande-kriminalitet 30
Rohypnol 93
rolig(t) 41
roll-on-roll-off-skib 127
rollon 47
Romtraktaten 100
Rorschachttesten 94
rosé 13
rosen 93
Rosenkjærprisen 84
rosh hashana 93
rottweiler 85
rundt om/rundtom 106
rundt omkring/rundtomkring 106
rød-grønne 31
røntgenapparat 94
Rådet 100
Rådet for Almindelige Anliggender (GAC) 100
Rådet for Den Europæiske Union 100
Rådet for Udenrigsanliggender (FAC) 100
- S**
s/sek./sekund 51
s./side 52
S-tog 29
S-togsstation 30

- salen 91
salmonellahandlingsplanen 89
Samhørighedsfonden 100
sammensætninger med
  egennavne 94
sammensætninger med tal
  30, 119
sammesteds 106
samtidig 37, 41
samtidig med at 60
sandelig 36
sandsynligt 41
sandwich 127
sans comparaison 127
SAPARD-programmet 100
Satan 85
Scandlinesfærge 95
scanne 47
Schengenland 95
Schumanerklæringen 100
schwung 127
science fiction 127
scoop 127
screene 127
sejrsikker 47
SEK 53
sek./s/sekund 51
sekskantet 119
sekund/s/sek. 51
selv om 47, 106
selv samme 47, 106
selvfølgelig 41
selvfølgelig 41
selvsagt 106
selvstændigt 41
semikolon 71-74
  i indskud 74
  mellem helsætninger 71
  ved opremsninger 72
  ved referering 73
senere hen 106
septemberforliget 89
Seroxat 93
Seruminstituttet 87
set i lyset af at 60
SFO 53
SFOR 53
shelldirektør 95
side/s. 52
siden hen 47, 106
sigt 47
Sild 129
simpelt hen 47, 106
single 127
sinkmekanisme 33, 128
sir 84, 128
sitdownstrejke 128
sitin 47
Siumut 86
sixpack 128
sjuskedorte 83
sjælden 41
sjældent 41
Skaberen 85
skagenturist 95
SKATs 28
skatteankenævn 89
Skatterådet 88
sketch 128
skibsnavne 23
skole-hjem-samtale 31
skr./svenske kroner 53
skråstreg 75-76

- i samme betydning som
    eller og *og/eller* 75
i forkortelser 75
i lyrik 76
i sammensatte ord 75
skæg og blå briller-enhed 31
skærtorsdag 93
slagord 21
sleepin 47
Slesvig-Holsten 129
Slien 129
slogan 128
Slotspladsen 91
sluttelig 37
smiley 128
sms 54
snabel-a 29
snarlig 37
Socialdemokraterne 86
Socialdemokratiet 86
sociale dimension, den 100
Socialfonden 100
Socialistisk Folkeparti 86
socialliberal 31, 33
socialpagten 100
Sokkelund Herred 87
Solen/solen 92
som følge af at 60
som om 60, 106
somme tider 47, 106
Sonningprisen 84
sort-hvid 31
Sorte Diamant, Den 91
sorteper 83
SOSU 53
spam 128
spamme 128
spanske navne 130
sparto 106
specialtegn i udenlandske
    navne 129
spindoktor 128
spinoff 128
sprogbrugen 47
Sprognævnet 87
spørgejörgen 83
spørgsmål-svar 31
spørgsmålstegn 77-81
    efter direkte spørgsmål
    77-79
    efter retorisk spørgsmål
    79,80
stabilitets- og vækstpagten
    100
stadig 41
stadig væk 47, 106
stadigt 41
standby 128
standin 47, 128
statement 128
staten 89
Statens Serum Institut 87
statsadvokaten 88
Statsadvokaten for Særlig
    Økonomisk og International
    Kriminalitet 87
Statsadvokaten i Viborg 88
statsadvokaturen 88
statsminister 84
Statsministeriet 87
Statsrevisorerne 88
statsrevisorerne 88
Stednavneudvalget 91
stemmetal 111

- stenalderen 89
- Stenbukken 92
- stilleben 33
- stk./stykke 51
- stop-go 31
- store bededag 93
- store dyr i åbenbaringen, det 85
- store og små bogstaver 83-100
  - betegnelser vedrørende EF/EU 96
  - bygninger, anlæg, Folketingets lokaler, skibe 91
  - dyre- og plantenavne 85
  - fællesnavne 89
  - geografiske områder 91
  - himmelleger 92
  - historiske/politiske sager, aftaler, perioder 89
  - institutioner, organisationer, virksomheder 86
  - kaldenavne 87
  - love, betænkninger, direktiver 90
  - lægemidler 93
  - ordener, priser og udmærkelser 84
  - partier og folketingsgrupper 86
  - personnavne 83
  - personrelaterede institutionsnavne 88
  - persontitler 83
  - religiøse og nationale højtider og festdage 93
  - religiøse skikkelser og steder 85
  - sammensætninger med egennavne 94
  - sygdomme 93
  - særlige spørgsmål 95
  - ubestemt form 88
  - udvalg, kommissioner 88
- Storkøbenhavn 94
- straffebestemmelse 47
- strafferamme 47
- strafferetlig 47
- stratosfæren 92
- strukturfonde 100
- stykke/stk. 51
- subsidiaritetsprincippet 100
- sulfanilamid 93
- Sundet 91
- Superkarla 94
- svenske kroner/skr. 53
- swap 128
- sweater 128
- sweatshirt 128
- switcher 128
- Syd (verdens fattige lande) 90
- Syddansk Universitet 87
- Sydkorset 92
- Sydsverige 94
- sygdomme 93
- synderlig(t) 41
- syv-ni-tretten 110
- sædvanlig 37
- sær- eller sammenskrivning 101-107
- særlig 36, 41
- særligt 41
- sætningsknuder 66

- søjle 1/2/3 100
søreme 47
sørgeligt 42
Søværnet/søværnet 89
så længe 106
så snart 106
så vel/såvel 106
så vidt 106
såfremt 106
såkaldt 25
såsom 106
- T
- T-shirt 29
T-shirtfabrikant 30
t/ton 51
tackle 47
tag selv-bord 31
TAIEX 100
takeoff 128
taknemlig 47
tal 109-119
    altid bogstaver 110
    altid tal 111
    antal medlemmer i udvalg
        m.m. 112
    brøker 117
    dagsordenspunkter 111
    decimaltal 118
    foran forkortelser og
        måle- og møntenheder
        114
    kapitler, artikler, para-
        grafer, stykker, numre
        og punktummer 111
    numre på tabeller m.m.
        115
    numre på forslag,
        forespørgsler, spørgs-
        mål 111
    ordenstal 118
    punkter og numre 114
    sammensætninger 119
    sekunder, minutter, timer,
        dage, uger, måneder
        og år 112
    årstal, datoer og klok-
        keslæt 112
- tale-høre-lærer 30
talebankriger 95
tallerkener 47
tamilsagen 89
tamtam 33
tankestreg 121-124
    indskud 121
    tilføjelser 122
taskforce 128
tast selv-service 31
td./tønde 51
tdr./tønder 51
team 128
TEF 100
tekst-tv 29
temmelig 36, 42
test 47
tete 128
tete-a-tete 32, 128
tetracyklin 93
TEU 100
Thorning-Schmidt-
    regeringen 94
Thulebasen 91
Tidende 87
tidligt 35

- tidskrævende 47
- tidsnok 47
- tidsnød 47
- tidsrøvende 47
- til daglig 38
- til dels 106
- til kende 106
- til stede 106
- tilfælles 47, 106
- tillidvækkende 47
- tillige 106
- tillige med/tilligemed 107
- tillykke 47, 107
- tilmed 107
- tilnavne 83
- tilovers 107
- tilsammen 107
- tilstrækkelig(t) 42
- tilsynsrådet 89
- Tilsynsrådet for Arbejdsmarkedsstyrelsens tilsyn med a-kasser og kommuner 88
- timeshare 128
- timing 128
- Tinget 87
- tipunktsplan 119
- titler 22, 25, 83
- Tjenesten for EU's optræden udadtil 100
- Tobinskat 33, 94
- toetageshus 47
- tog 47
- tolv disciple 110
- ton/t 51
- topti 107
- Tórshavn 130
- totaktsmotor 119
- touché 13
- toværelseslejlighed 47
- tracé 13, 128
- trafficking 128
- Traktaten om Den Europæiske Union 100
- Traktaten om Det Europæiske Fællesskab 100
- trediveårskrigen 89
- tredje behandling 47
- tredje fase 100
- Tredje Rige, Det 90
- tredjebehandlingen 47
- Trekantområdet 91
- trick 128
- tricky 128
- trigge 128
- trinnene 47
- trinnet 47
- trip 128
- tro og love-erklæring 31
- troposfæren 92
- trævl 47
- turné 13
- turnon 34
- tusind tak 110
- tv 54
- tv-program 29
- tv-programoversigt 30
- tvært imod/tværtimod 107
- twitterkonto 95
- tyfus 93
- Tylosin 93
- tæt-lav 31
- tønde/td. 51
- tønder/tdr. 51

U

uafhængigt 42
uafhængigt af at/om 60
uafladelig 37, 42
ualmindelig(t) 42
uanset at/om 60
ubestemt form 88
ubåd 33
ud ad/udad 107
ud over/udover 107
ud til bens 107
ude fra/udefra 107
ude omkring/udeomkring 107
uden om/udenom 107
uden på/udenpå 107
udenlandske ord, udtryk og
navne 125-130
    accenter og specialtegn
    129
    citatlån 129
    ord, der er tilpasset dansk
    125
    stednavne 129
udenlandske stednavne 129
Udenrigs- og Sikkerhedspoli-
tiske Komité, Den 100
Udenrigspolitiske Nævn, Det
87
Udenrigstjenesten 100
udråbsspørgsmål 81
udråbstegn 81
udtrykkeligt 42
Udvalget for Fødevarer, Land-
brug og Fiskeri 88
udvendig 42
uforholdsmæssig(t) 42
uforudselig 47

ufuldstændige helsætninger
62
ug 54
ugentligt 35, 42
uland 33
umanerlig(t) 42
umuligt 42
under et 14
under forudsætning af at 60
under hensyn til at 60
under hensyntagen til at 60
underhånden 107
underlig(t) 42
UNESCO 53
Unidroit-aftalen 29
Unionen 100
unionsborgerskab 100
Unionstraktaten 100
unægtelig 36, 42
unødig(t) 42
up to date 128
urimelig(t) 42
USA 53
USA's 27
ustandselig 37, 42
utrolig(t) 42
uvægerlig 42

V

V-udskæring 29
V/volt 51
valgsprog 21
Valhal 85
vandmiljøplan I/II/III 89
Vandmiljøprisen 84
Vandrehallen 91
varieté 13

- ved lige 107
- vedr./vedrørende 53
- vedrørende/vedr. 53
- vedvarende energi-anlæg 31
- Vejlerne 91
- vel vidende 107
- vel vidende at 60
- velbjærget 47
- velsagtens 107
- vendekredsen 92
- venligsindet 47
- Venstre 86
- Venstreborgmester 86
- Vest (den vestlige verden) 90
- Vestegnen 91
- vesterhavsfisker 95
- Vesteuropa 94
- Vesteuropæiske Union, Den 100
- Vestre Landsrets-dom 31
- Vestunionen 100
- Viagra 93
- viden- 47
- videndeling 47
- vilje/evne 75
- VIP 53
- virkelig 42
- virkeligt 42
- vis-a-vis 32
- vistnok 107
- vitterlig 42
- VM 53
- vol-au-vent 32
- voldsomt 42
- volt/V 51
- von Eyben 83
- von hørensagen 128
- vorherre bevares 85
- VUC 53
- vvs 54
- vvs-branchen 29
- væg til væg-tæppe 31
- vækst- og stabilitetspagten 100
- vældig(t) 42
- væsenet 47
- væsentlig(t) 42
- våbnet 47

- W
- W/watt 51
- walkie-talkie 32
- warrant 128
- Watergatesagen 89
- watt/W 51
- wc 54
- weekend 128
- WEU 100
- wildcard 128
- win-win-situation 32
- workshop 128
- worst case-scenarie/worst case-scenario 31, 128
- WWW/www 53

- X
- x kr. 96
- X-købing 96

- Y
- yankee'er 27
- yom kippur 93
- you name it 128

Z

zappe 128
zigzag 47
zinksulfat 93
zoom 128
zoome 128
zweck 128

Æ

æ-agtig 29
ækvator 92
Ældre Sagen 87
ærlig(t) 43

Ø

Ø-mærke 29
øgenavne 23, 83
øjeblikkelig 37, 43
øjensynligt 43
Økofin-rådet 100
økofinrådsmøde 100
Økonomisk Redegørelse 22
Økonomiske og Monetære
Union, Den 100
Økonomiske og Sociale
Udvalg, Det 100

økosystem 33
ømtålelig 47
ØMU 100
Ørestadsprojektet 95
Øresund 91
ørkener 47
øsamfund 33
Øst (forhenværende kommu-
nistiske østeuropæiske lan-
de) 90
østarbejder 95
Østen 91
østersøkommissær 95
øststøtte 95
østudvidelse 95
ØSU 100

Å

Åbenbaringen 85
åbenbart grundløs-
hasteprocedure 31
åbningsskrivelse 100
Aarhus Kommune 91
årligt 35, 43
årsskiftet 2014/15 76, 112
årstal 112

Folketinget

Christiansborg
1240 København K

Tlf. 33 37 55 00

www.folketinget.dk